

INFORMATIVNO-POLITIČKI TJEDNIK
IZLAZIO OD 1945. DO 1956.
OBNOVLJEN 2003.

HRVATSKA RIJEČ

Tavankutska posla:
Obećanje, Labanu brigovanje

BROJ
690

Subotica, 8. srpnja 2016. Cijena 50 dinara

Žetva u Srijemu

Predstavljena
Ilirska gramatika

Ljetovanje na Cresu

INTERVJU
Jozo Duspara

Djeca u Dužijanci

SADRŽAJ

AKTUALNO

4

Konvencija Hrvatskog svjetskog kongresa u Zagrebu

IZVANDOMOVINSTVO – NEISKORIŠTENI POTENCIJAL ZA DOMOVINU

RAZGOVOR

19

Ana Šibenik – Tomić, glavna urednica Vinkovačke televizije

POTPORA HRVATIMA U VOJVODINI

ŠIROM VOJVODINE

24

Izabrana najljepša Hrvatica u narodnoj nošnji izvan Republike Hrvatske

NAJLJEPŠA CINDY ŠOŠTARIĆ

REPORTAŽA

26-27

APATINSKE RIBARSKE VEČERI

KULTURA

31

Predstavljena *Praktična ilirska gramatika* Ivana Mihalovića

VRIJEDAN PRINOS HRVATSKOM JEZIČNOM IDENTITETU

SPORT

51

Minja Kopunović, skakačica u dalj

SVE DUŽI SKOKOVI

Salvete

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka ustanova
Hrvatska riječ, Trg cara Jovana Nenada 15/II,
24000 Subotica

UPRAVNI ODBOR:

Vesna Prčić (predsjednica)
Ivan Gregurić, Mato Groznica,
Zvonko Sarić, Josip Stantić, Thomas Šujić,
Vesna Zelenika, Tomislav Žigmanov

DIREKTOR

Ivan Karan
e-mail: hrdirektor@tippnet.rs

GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA:

dr. sc. Jasminka Dulić (hrurednik@tippnet.rs)

POMOĆNIK I ZAMJENIK

GLAVNE I ODGOVORNE UREDNICE:

Zvonko Sarić

LEKTOR:

Zlatko Romić

REDAKCIJA:

Davor Bašić Palković
(urednik rubrike kultura i urednik *Kužiša*)
Dražen Prčić
(urednik rubrike sport i zabava)
Željka Vukov
(urednica društvene rubrike i urednica *Hrčka*)
Zlata Vasiljević (novinarka dopisništva Sombor)
Suzana Darabašić (novinarka dopisništva Srijem)

ŠEF DOPISNIŠTAVA I KOREKTOR:

Mirko Kopunović (mkopunovic@hrvatskarijec.rs)

TEHNIČKA REDAKCIJA:

Thomas Šujić (tehnički urednik)
(tsujic@hrvatskarijec.rs)
Jelena Ademi (grafička urednica)
(jademi@hrvatskarijec.rs)

FOTOGRAFIJE:

Nada Sudarević (nsudarevic@hrvatskarijec.rs)

UREDNIK WEB IZDANJA:

Dražen Prčić

ADMINISTRACIJA:

Branimir Kuntić (pravnik@hrvatskarijec.rs)
Ljubica Vujković-Lamić (tajnice@hrvatskarijec.rs)
Zdenka Sudarević (distribucija@hrvatskarijec.rs)

KOMERCIJALISTICA:

Mirjana Dulić (komercijala@hrvatskarijec.rs)

TELEFON: ++381 24/55-33-55;

++381 24/55-15-78;

++381 24/53-51-55

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69

E-MAIL: hrvatskarijec@tippnet.rs

WEB: www.hrvatskarijec.rs

TISAK: *Sajnos* doo Novi Sad

List je upisan u Registar javnih glasila
Agencije za privredne registre Republike Srbije
pod registarskim brojem: NV000315

COBISS SR-ID 109442828

CIP - Каталогизacija

у публикацији Библиотека

Матице српске, Нови Сад

32+659.3(497.113=163.42)

»A ko je čovjek bio te sreće i živio u Parizu kao mlad, onda bilo kuda krenuo, u tijeku života on će biti s njim, jer Pariz je pokretni praznik«, rečenica je iz knjige Ernesta Hemingwaya u kojoj opisuje Pariz dvadesetih godina XX. stoljeća. U to vrijeme Pariz je bio centar intelektualne elite te epohe. Ta elita nije imala u vidu ulogu koju će ubrzo u susjedstvu odigrati lumpenproletarijat u vrijeme velike ekonomske krize, dovodeći na vlast Nationalsocijalističku njemačku radničku partiju, koja neće ostati upamćena kao socijalistička, nego kao Nacistička stranka, ekstremno desno orijentirana.

Pariz, grad svjetlosti, umjetnosti, kulture, sa svojim slavnim palačama, krasnim parkovima, čuvenom kuhinjom i vinima, tih je godina bio savršena romantična destinacija, ali književnica Gertrude Stein, koja je davala savjete Hemingwayu da kupuje slike, umjesto odijela, rekla je u jednom salonu gdje su se okupljali umjetnici: »Svi ste vi izgubljena generacija«. Hemingway tu rečenicu citira u uvodu svog romana *A sunce izlazi*.

Ta odrednica Steinove tada se odnosila na malenu skupinu intelektualaca, a danas imamo situaciju da se ta konstatacija o izgubljenoj generaciji odnosi na veliki broj ljudi, od početka globalne recesije, kojima mali broj bogatih i slavnih maše pred nosom svojim milijardama. Pred nosom onih, za koje Gay Standing tvrdi da je klasa u nastajanju – prekarijat, klasa ljudi s nesigurnim radnim statusom, koji su predmet eksploatacije.

Pariz odavno više nije intelektualno središte, sada je tek centar EU biznisa nogometa, poprište krvavog terorizma, štrajkova i marševa protiv reforme vlade Francois Hollande, koja se stjecajem povijesnih okolnosti zove upravo – socijalistička, a prosvjeduje se zbog novog Zakona o radu kojim su predviđene veće slobode za poslodavce u pogledu utvrđivanja radnog vremena i otpuštanja radnika kao »tehnološkog viška.«

Uzburkano, nema što – kad bismo se šalili. Na takvoj Pariškoj svjetskoj sceni pojavili su se pred medijima u sjaju i bogatstvu početkom ovoga tjedna i političari na 3. Summitu Berlinskog procesa. Odjeknula je vijest u srbijanskim medijima službene potvrde da je i Hrvatska dala suglasnost na otvorenje poglavlja 23 i 24 u pregovorima Srbije o članstvu u EU, što jest dobro glede profesionalnosti medija, ali je ta vijest bila u zapečku hrvatskih medija, što nije dobro. Valjda mediji u Hrvatskoj imaju preča posla, poput teme hoće li trenutačni politički kaos u državi ipak imati konstruktivan ishod.

Na rubu medijskih vijesti o susretu u Parizu izostale su crtice o fokusu tog skupa, a to je famozni biznis forum i tra-la-la o mogućnosti pospješivanja suradnje među zemljama regije. Prekarijat nitko nije spominjao, niti ljude koji žele živjeti dostojanstveno, a ne preživljavati.

Ako ne vidite da vam politički zastupnici nude bilo kakvo smisleno rješenje za vaše manje plaće, mirovine, rješavanje kredita, i ako ne navijate za smanjivanje izdataka države za zdravstvo, školstvo, socijalu, vrtiće i javne toalete, sigurno nećete navijati za klasu bogatuna koji su zaštićeni, a koji su financijski sponzori vlasti. Guy Standing ne reklamira prekarijat, nego upozorava o novoj opasnoj klasi u nastajanju, koji mogu poslušati zavodljiv glas neofašista, ekstremnih desničara. I zbog toga, razmislimo što nas čini slobodnim, a što tek pakiranjem salveta?

Z. S.

VUČEVIĆ PONOVO GRADONAČELNIK

LSV podržala SNS i SPS
u Novom Sadu

Potpredsjednik SNS-a i predsjednik Gradskog odbora SNS-a u Novom Sadu **Miloš Vučević** izabran je 1. srpnja za gradonačelnika Novog Sada, što će mu biti drugi mandat na toj funkciji. Za gradonačelnika je izabran glasovima 52 od 78 vijećnika. U Novosadskom parlamentu došlo je do preraspodjele snaga. Novu gradsku vlast činit će koalicije oko SNS-a, SPS-a, LSV-a, Jedinstvene Srbije, SVM-a i Zelene stranke. U oporbi su pokret Dosta je bilo, DS i SRS. Vučević je izabran uz potporu dojučerašnjih oštrih protivnika LSV-a. Tako je Liga, poslije skoro 25 godina, napustila koaliciju s DS-om i podržala SNS.

Vučević je najavio da će u naredne četiri godine prioritet biti privlačenje investicija, reforma uprave, povećanje sigurnosti, ali i završetak izgradnje Žeželjevog mosta, koji je prema prvobitnom planu trebao biti izgrađen 2013, a prema najnovijem do kraja 2017.

HRVATSKA DEBLOKIRALA SRBIJU

Zeleno svjetlo
na europskom putu

Srbija će najvjerojatnije 19. srpnja otvoriti poglavlja 23 i 24 u pregovorima o pridruživanju s EU, pošto je Hrvatska, koja se protivila otvaranju tih poglavlja, dala svoj pristanak. Rezultat je to 3. summita Berlinskog procesa koji je u ponedjeljak u Parizu okupio čelnike šest zemalja zapadnog Balkana i Europske unije.

Vijest o deblokadi prvi je objavio europski povjerenik za susjedsku politiku i proširenje **Johannes Hahn** na twitteru. »Pariz – Balkan 2016. daje rezultate. Hrvatska potvrdila da je u redu otvaranje pristupnih poglavlja 23 i 24 sa Srbijom. Europska perspektiva je realna«, objavio je Hahn.

Premijer Srbije u tehničkom mandatu i mandatar za sastav nove vlade **Aleksandar Vučić** izjavio je kako Srbija sada s većim optimizmom gleda u budućnost, da je ostalo još mnogo toga za uraditi, ali da vjeruje kako će Srbija imati potporu EU i da će i sama taj posao uraditi.

»Njemačka kancelarka **Angela Merkel** je čestitala Srbiji i zamolila sve da podržavaju Srbiju na europskom putu, a ne da je ometaju«, rekao je Vučić.

Ranije u ponedjeljak je i Velika Britanija dala zeleno svjetlo Srbiji da otvori poglavlje 23 u pristupnim pregovorima sa EU. Hrvatsku deblokadu prvi je pred novinarima u Parizu komentirao hrvatski ministar vanjskih poslova **Miro Kovač**.

»Bitno nam je je da smo sve svoje zabrinutosti u Hrvatskoj, sve zahtjeve uspjeli ugraditi u pregovaračku poziciju«, rekao je Kovač.

Pojasnio je da će posljednji detalji poglavlja 23 i 24 biti riješeni na međunarodnoj konferenciji 19. srpnja.

Podsjetimo, hrvatska blokada Srbije na europskom putu trajala je više od tri mjeseca, a poštivanje prava hrvatske manjine u Srbiji, uz punu suradnju s Haaškim sudom i nadležnost za procesuiranje ratnih zločina, bili su jedni od glavnih zahtjeva Hrvatske za prista-

nak na otvaranje poglavlja 23, koje se bavi pravosuđem i temeljnim pravima

Slovačka je najavila da očekuje da će tijekom narednih šest mjeseci njenog predsjedavanja Unijom Srbija napredovati i otvoriti više poglavlja u pristupnim pregovorima.

Čelnici šest zemalja Europske unije i šest zemalja zapadnog Balkana okupili su se u ponedjeljak u Parizu na 3. summitu Berlinskog procesa, koji je pokrenut prije dvije godine kako bi se zemlje jugoistočne Europe kroz regionalnu suradnju na konkretnim projektima približile Europskoj uniji.

Summit u Parizu nastavak je procesa koji je počeo sastankom 28. kolovoza 2014. u Berlinu, a godinu dana poslije, 27. kolovoza 2015., summit je održan u Beču. U okviru tog procesa predviđeno je održavanje pet takvih summita do 2018. godine.

Tijekom sastanka, šest zemalja zapadnog Balkana potpisalo je Ugovor o osnivanju Regionalnog ureda za suradnju mladih (RYCO). Taj Ured imat će sjedište u Tirani, polovicu njegova proračuna financirat će šest zemalja potpisnica, a drugu polovicu međunarodne financijske institucije, te Europska komisija.

Berlinski proces nastavak je procesa Brdo-Brioni, koji su 2013. godine pokrenule Hrvatska i Slovenija.

Na summitu su sudjelovala izaslanstva 12 zemalja, šest iz zemalja EU-a (Hrvatske, Slovenije, Njemačke, Francuske, Italije i Austrije) i šest iz zemalja zapadnog Balkana (Albanija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Kosovo, Crna Gora i Srbija).

H. R.

Sredstva za informativne
projekte na hrvatskom jeziku

Ministarstvo kulture i informiranja Republike Srbije donijelo je prošloga tjedna Rješenje o raspodjeli sredstava po raspisanom Natječaju za sufinanciranje projekata iz oblasti javnog informiranja na jezicima nacionalnih manjina u 2016. godini.

Od informativnih projekata na hrvatskom jeziku sredstva su dobili: Hrvatsko udruženje novinara *Cro news* iz Subotice za Radijski program na hrvatskom jeziku *Naša riječ* (400.000), Hrvatska nezavisna lista iz Subotice za mjesečnik *Hrvatske novine* (400.000), Hrvatsko kulturno društvo *Vladimir Nazor* iz Stanišića za projekt *Glas Hrvata* (400.000) te Udruga novinara *Cro- Info* za *Hrvatsku panoramu* (700.000). Riječ je o ukupno 1.9 milijuna dinara.

Inače, natječajna sredstva u ukupnom iznosu od 40 milijuna dinara raspoređena su za realizaciju 86 projekata.

GRABAR KITAROVIĆ: IZBORI U RUJNU

Vlada se bavila foteljama

Predsjednica **Kolinda Grabar – Kitarović** bila je 1. srpnja gošća u emisiji **Nataše Božić** na N1 televiziji Točka na tjedan, u kojoj je, među ostalim, otkrila zašto izbore želi raspisati za 11. rujna, te što zamjera dosadašnjoj Vladi. Grabar – Kitarović je naglasila da nije očekivala kako će u ovako kratkom roku dva puta raspisivati parlamentarne izbore.

»Nisam očekivala da ću u manje od pola godine svog mandata raspisivati izbore, no nije to ništa neobično. Ali ono što me brine je nedostatak kontinuiteta

s Vlade na Vladu. To se događalo i s ovom Vladom. Hrvatskoj treba omogućiti kontinuitet. Ja sam osoba koja nikad ne kaže nikad, ono što vam mogu jamčiti jest da ću ja osobno biti faktor stabilnosti. Unatoč svemu, Hrvatska je stabilna država, ali stagnira. Odluke se ne donose, umjesto da idemo u dubinske reforme, stagniramo i zato ovo nije dobro. Kad bismo mogli imati sustav koji nastavlja reforme sve bi bilo u redu, ali kad sve ovisi o političkom vrhu to nije u redu«, rekla je predsjednica i navela da će izbore raspisati za početak rujna.

»Izbore ću raspisati za početak 9-tog mjeseca, sklona sam datumu 11. rujna, škola počinje 5. rujna i nitko ne želi da im godišnje odmore oduzmu političke kampanje. Neka ljudi ostanu s djecom, dok ne krenu u školu. Ljeto je nezahvalno vrijeme, građanima treba dopustiti predah, jer kad se krene u kampanju, politički plakati će biti diljem države, slijede neprekidna sučeljavanja«, pojasnila je Grabar – Kitarović.

Za Vladu na odlasku Grabar – Kitarović kaže da je razočarana.

»Kad je krenula, imali su ogroman kredit, oni to nisu

opravdali. Mogu razumjeti nestrpljenje građana da sve ide sporo, nije to toliko sporo. Mislim da ovo što se dogodilo s ovom Vladom nije korak unatrag već iskustvo koje nas nadograđuje. Mislim da su se u Vladi malo više usredotočili na ono što građani traže, a ne ono što jedni od drugih traže, sve bi to puno bolje funkcioniralo. Previše su se bavili foteljama i imenovanjima, umjesto problemima. Moja zamjerka je upravo taj proces reformi, gdje nedostaje ambicije i optimizma«, rekla je predsjednica.

Z. S.

KONVENCIJA HRVATSKOG SVJETSKOG KONGRESA U ZAGREBU

Izvandomovinstvo neiskorišteni potencijal

Šesta redovna konvencija Hrvatskog svjetskog kongresa održana je od 29. lipnja do 1. srpnja u Zagrebu. HSK je predstavničko tijelo hrvatskih udruga i zajednica u svijetu iz više od 30 zemalja i kao član Ujedinjenih naroda s konzultativnim statusom. Sudionici konvencije su uputili zajedničku izjavu svim vodećim čimbenicima hrvatskog naroda u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Među ostalim, u izjavi se ističe kako su Hrvati izvan domovine i njihovi potomci, kojih ima oko 4 milijuna, još su uvijek neiskorišteni potencijal za domovinu. »Stoga bi bilo vrlo važno poduzeti konkretne mjere kako bi se na obostranu korist povezala naša domovina i njeno izvandomovinstvo«, navodi se u izjavi.

Među brojnim administrativnim problemima u HSK ponovno ističu teškoće koje

izvandomovinski Hrvati imaju pri dobivanju hrvatskog državljanstva, ali i pri onemogućavanju glasačkog prava zbog nerazumljivo malog broja mjesta za glasovanje, »odnosno zbog nemogućnosti da ni nakon 25 godina hrvatske države nemaju mogućnost dopisnog ili elektronskog glasovanja«.

HSK naglašava nužnost da razmjerno broju hrvatskih državljana, Hrvati izvan Republike Hrvatske imaju pravo, kao i svi drugi hrvatski državljani, biti zastupljeni u Hrvatskom saboru. To bi, kako se dodaje, zasigurno značajno pomoglo uključivanju Hrvata izvan domovine u društveni i politički život, a za opće dobro svoga naroda.

Kongres poziva sve relevantne institucije Republike Hrvatske da se konačno učinkovito zauzmu za Hrvate u Bosni

i Hercegovini, koji su, mada konstitutivni narod, u toj državi svedeni na zapostavljenu nacionalnu manjinu. HSK ukazuje i na nužnost promjene neravnopravnog statusa hrvatskih manjina u susjednim zemljama. »Republika Hrvatska može biti primjer postupanja prema nacionalnim manjinama, ali je dužna tražiti da susjedne države isto tako postupaju prema hrvatskoj manjini«, stoji u izjavi sudionika Konvencije.

Navodi se i kako je u opasnim demografskim nevoljama Hrvatske, krajnje vrijeme da odgovorne institucije u domovini počnu nuditi atraktivne programe povratnicima. To bi nedvojbeno popravilo ne samo demografsku sliku domovine nego i revitaliziralo hrvatsko gospodarstvo.

Kongres očekuje od službene domovine da pomogne što učin-

kovitije povezivanje Hrvatske i izvandomovinstva. Za to je, kako se ukazuje, dobar primjer najnovija zajednička suradnja hrvatskih državnih institucija i HSK u organiziranju Hrvatskih svjetskih igara 2017. u Zagrebu.

»U ovom zabrinjavajućem rasulu hrvatskoga političkog života, dajemo svesrdnu podršku svima u hrvatskom narodu, na čelu s Predsjednicom Republike Hrvatske, koji ne razbijaju, nego svim silama povezuju cjeloviti hrvatski korpus, a za opće dobro hrvatskoga naroda. Potičemo da takav duh i pristup prevlada na slijedećim izborima u Republici Hrvatskoj«, zaključuje se u izjavi HSK-a.

Hrvate u Srbiji na konvenciji u Zagrebu predstavljao je predsjednik Izvršnog odbora Hrvatskog nacionalnog vijeća **Darko Sarić Lukendić**.

D. B. P.

HRVATSKA RIJEČ U TAVANKUTU NAKON VUČIĆEVOG NALOGA GRADONAČELNIKU O ASFALTIRANJU DVIJE ULICE:

Obećanje, Labanu brigovanje

Poučeni iskustvom o tvrdoj vjeri političara, mještani ovog sela uglavnom skeptični prema najavama o »flasterisanju sokaka« i rezignirani kada je riječ o rješavanju brojnih komunalnih pitanja

Za ovih četvrt i nešto stoljeća do mile volje smo se mogli naslušati izjava građana da političarima ništa ne vjeruju i uvjeravati se istodobno da netko umjesto njih na dan izbora tim istim političarima daje na stotine tisuća, pa i milijuna glasova. Jedan od bizarnijih primjera u posljednje vrijeme – ako takva kategorija kod nas još uopće postoji – svakako je obećanje premijera Srbije **Aleksandra Vučića**, koji je prigodom susreta s predsjednikom Hrvatske **Kolindom Grabar – Kitarović** obećao mještanima Donjeg Tavankuta asfaltiranje dvije ulice, a za čiju je provedbu, kako je rekao, osobno zadužio novoizabranog (imenovanog, svejedno) gradonačelnika Subotice **Bogdana Labana**.

Vojnički poslušno Laban je odmah nakon izbora za gradonačelnika potvrdio da će mu zadatak što mu ga je dao zapovjednik stranke i još uvijek aktualni mandatar za sastav buduće Vlade biti među prioritetima na poslu kog se 23. lipnja i formalno prihvatio. Rekao je novi gradonačelnik i da će, naravno, voditi računa o komunalnoj infrastrukturi ostalih prigradskih naselja, ali (mu) je svakako

u ušima najjače odjeknuo nalog o ulicama u Donjem Tavankutu, a kod vojnika partije (čije upravo takvo ustrojstvo unutar Srpske napredne stranke **Gojko Radić** s ponosom ističe) javnoj zapovijedi nadređenog podređeni ne može (javno) proturječiti.

»ČVORNICA« NA KRAJU SELA

Mještani Tavankuta – bar oni koji nisu članovi SNS-a – kao pravi civili, slobodno i bez ičijeg diktata za *Hrvatsku riječ* iznijeli su svoja stajališta glede posjeta predsjednice Hrvatske i (tehničkog) premijera Srbije njihovom selu. **Anica Galić** za Vučićeva obećanja kaže kako je »i to dosta, ako ne još više«. S obzirom na to da živi u Gornjem Tavankutu, njoj su, naravno, najpreči problemi naselja u kom živi. Prije svega, riječ je o asfaltu koji povezuje nedavno započetu obnovu mrtvačnice u Gornjem s Donjim Tavankutom, a naselje je, kaže, i bez vodovoda i kanalizacije. Osim toga, i Dom u Gornjem Tavankutu je zapušten, a nema niti igrališta za djecu, te su sve to, kaže naša sugovornica, razlozi zbog kojih se ljudi, napose mladi, sele iz Gornjeg u

Donji Tavankut. Upitana vjeruje li nakon svega onomu što političari obećaju, **Anica Galić** kaže da »viruje, nije da ne viruje«, dodajući kako nešto od obećanoga i ispune, a nešto ne.

Zorana Tankosića s Čikerije zatekli smo kako s kolegicom uređuje javnu površinu u Donjem Tavankutu. Čuo je, kaže, za susret visokih dužnosnika Hrvatske i Srbije, ali, osim »inserta« kog je vidio na televiziji, u detalje nije upućen. Čuvši za Vučićeva obećanje, **Tankosić** kaže kako je to »u redu« iako bi, po njegovim riječima, o takvim stvarima brigu trebali voditi čelni ljudi grada i sami mještani Tavankuta. Kao i njegova prethodnica, i **Zoran** za Čikeriju kaže kako je jedan od većih problema što nema asfalt(a). »A nema ni svita, ni škole«, pa je to osnovni razlog što ljudi odlaze. Kada je riječ o Vučićevoj izjavi, **Tankosić** kaže kako, hvala Bogu, obećanja ima, ali je pravo pitanje kamo će novac otići.

Gordana Nimčević iz Donjeg Tavankuta kaže kako sumnja da će išta od onoga što je tijekom susreta predsjednice i premijera obećano biti i ispunjeno. Razlog za to je jednostavan: političari jedno kažu, ali drugo

rade. A kada je riječ o stvarima koje bi u selu trebalo riješiti, ona na prvo mjesto navodi divlji deponij. Podsjećanja radi, ona kaže kako su političari još uoči prethodnih izbora obećavali da će taj problem biti riješen, pa, eto... smetlište prema šumi na Čikeriji od tada i dalje raste. Osim toga, kaže **Gordana Nimčević**, i **Donji Tavankut** je bez vodovoda i kanalizacije, a neka kućanstva (poput njenog) nemaju čak niti fiksni telefon. Svoje selo opisuje kao »čvor na kraju«, te u tome i vidi razlog što za njega rijetko kad »dotekne«. Tim prije se čudi informaciji da iz Gornjeg ljudi dolaze živjeti u **Donji Tavankut**, jer, kaže, sve veći broj ljudi odlazi iz **Donjeg Tavankuta**, ne u **Suboticu** nego u inozemstvo.

Antun Merković

Zoran Tankosić

Gordana Nimčević

Ana Galić

ŽELJA ZVANA DOGOVOR

Po riječima **Antuna Merkovića** tužno je što se o asfaltiranju ulica u njegovom selu govori(lo) na sastanku dva visoka predstavnika države, jer, kako kaže, izuzetno loša infrastruktura Donjeg Tavankuta svakako ne spada u dio posla kojega obavlja jedan premijer. Bez obzira na veliku razuđenost sela, a samim tim i na probleme

oko pristupa glavnim prometnicama, Merković kaže da ni samo središte Donjeg Tavankuta nema ni 60 posto potrebne infrastrukture. On posebno ističe problem trotoara na najfrekventnijim mjestima u selu zbog čega je, kako kaže, u posljednjih desetljeće i pol najčešće bilo i pogibija u prometu. Kao dugogodišnji član Skupštine Mjesne zajednice Tavankut (12 godina u kontinuitetu) Merković kaže da je zagova-

rao opciju po kojoj bi predstavnici mjesnih zajednica s čelništvom Grada napravili dogovor oko infrastrukturnih prioriteta u prigradskim naseljima, a koje bi se, kao projekti, financirali iz proračuna lokalne samouprave. Uostalom, Merković kaže da je to samo vraćanje sredstava naseljima čiji stanovnici kroz porez, takse, naknade ili na neki drugi način također pune lokalni proračun. Do susreta takve vrste

ipak nikada nije došlo, a razloga za to, su po njegovim riječima, dva: ili je riječ o nedostatku dobre volje rukovodstva Grada (u bilo kom mandatu) ili su prioriteta, umjesto onih životnih, određivani po partijskoj liniji. Osim toga, on ističe da vijećnici Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini (DSHV) već dulje vrijeme nemaju nikakvu snagu u Skupštini grada, te iz toga izvlači zaključak kako je zapuštenost

Tavankučani u iščekivanju obećanja

Tavankuta zapravo refleksija političkih snaga i odnosa u lokalnom parlamentu. Međutim, za razliku od svojih prethodnika, Merković vjeruje da će obećanja biti ispunjena, a kao pokriće za to navodi riječi republičkih i pokrajinskih zastupnika da postoji ozbiljna namjera da se drugačije pristupi rješavanju problema, ne samo u Tavankutu, nego općenito – i u Vojvodini i u Srbiji. U prilog tomu on navodi i vlastiti osjećaj da nakon susreta Kolinde Grabar – Kitarović i Aleksandra Vučića »postoji ozbiljna spremnost da se na tim stvarima poradi«, iako je, kako kaže, to

prvenstveno stvar predstavnika mjesnih zajednica i lokalnih samouprava. Iz svega rečenog, naravno, Merković vjeruje da će novi gradonačelnik, kao poslušnik partije (prim. a.), ispuniti ono što je predsjednik stranke umjesto njega i obećao.

PRAZNOM KASOM ZA NOVOM TRASOM

A kada smo već kod obećanja, nije za potrebe ovog teksta zgoreg pomoć potražiti i od predsjednika DSHV-a **Tomislava Žigmanova**, koji je i sam prisustvovao spomenutom

događaju kom je u javnosti s obje strane granice dan (pre) veliki značaj. Po njegovim riječima, Vučić je tom prigodom prisutne velikodušno častio obećanjem o asfaltiranju dvije glavne ulice u Tavankutu, i to u roku od mjesec dana, a da pri tome nisu precizirani detalji o kojim je ulicama riječ, u kojoj dužini, koliko će stajati ti radovi, tko će ih izvoditi i iz kojih će sredstva oni biti financirani. Ne sumnjajući, naravno, u Labanove dobre namjere i spremnost da to i učini, kao otežavajuću okolnost – nikako, naravno, ne i kao ispriku – u realizaciji ove plemenite

nakane već u startu je iskrasao jedan potencijalni problemčić. Naime, kako je gradonačelnik rekao, prvog dana nakon stupanja na novu dužnost naišao je na praznu gradsku kasu! Koju su mu, kao takvu, ostavili isti oni koalicijski partneri koji su i u novom sazivu Skupštine grada sklopili vladajući savez. Vratimo li se stoga opet Vučiću i njegovim obećanjima, (pri)sjetimo se i jednog svježijeg iz njegovog bogatog repertoara: sastav nove Vlade obećao je za 16. lipanj.

Pogledajte kalendar. I sve će Vam biti jasno.

Z. R.

HRVATSKA NEZAVISNA LISTA

Tri godine postojanja *Hrvatskih novina*

Mjesečnik *Hrvatske novine* u nakladi udruge Hrvatska nezavisna lista iz Subotice izlazi tri godine unatrag. »Tiskanjem *Hrvatskih novina* dali smo doprinos očuvanju jezika, kulture, kulturne baštine, običaja, povijesti, sve u cilju očuvanje identiteta hrvatske nacionalne manjine u Srbiji. Tijekom tri godine rada, bilo je slučajeva da smo bili izloženi pritisci-

ma i prijetnjama, od urednika do novinara, nazivani smo hrvatskim nacionalistima i da provodimo desničarsku ideologiju. Svaka pisana riječ ostaje, tko se za što zalagao. Tako je i tri godine mjesečnika *Hrvatske novine* iza nas, koji će svjedočiti o našim djelima. Mjesečnik *Hrvatske novine* je neovisni medij na hrvatskom jeziku u kojem su slobodnomisleći autori pisali o raznim temama, ali

uvijek šireći nacionalnu svijest i domoljublje«, navodi se u tekstu objavljenom na internet-skim stranicama udruge www.hnl.org.rs/nova.

Uredništvo *Hrvatskih novina* formirano je u lipnju 2013. a svi brojevi su, kako se navodi, urađeni bez vlastitih radnih prostorija i bez računala i ostalih tehničkih pomagala, na osobnoj opremi. »I danas Uredništvo nema prostor za rad. Sredstva u

2016. godini ne mogu se očekivati do polovice godine, pod uvjetom da prođu na natječajima«, navode u *Hrvatskim novinama*.

Internetske stranice www.hnl.org.rs/nova su preuređene, dopunjene sa novim sadržajima sa novim dizajnom, a tamo možete pronaći i arhivu dosadašnjih brojeva *Hrvatskih novina*.

H. R.

VLČ. JOZO DUSPARA, ŽUPNIK ŽUPE UZNESENJA BLAŽENE DJEVICE MARIJE U ZEMUNU

Jačati osjećaj slobodnog izražavanja

Mislim da je potrebno da država ohrabri medijskim angažmanom nacionalne manjine da se izjasne i da se upišu u poseban birački popis * Postoje mnogi načini da država pomogne, da se poštuju prava manjina i da ona budu zaista implementirana na djelu

Razgovor vodila: Suzana Darabašić

Za župnika u župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Zemunu, vlč. **Jozo Duspára** došao je prije 11 godina. Kada je došao u Zemun, iako mu srijemske župe nisu bile nepoznata, ni slutio nije da će toliko vremena provesti u istoj župi. No, kako kaže, ne kaje se jer je uvijek svoje svećeništvo doživljavao kao poziv koji je spojen s poslanjem, jer budući da često u svojim propovijedima izgovara Kristovu zapovijed »Pođite po svem svijetu i propovijedajte evanđelje...« onda se sve to nekako uklapa u njegovu misiju pastoralne aktivnosti u Srijemu i njegov život. Tijekom svog

dugogodišnjeg pastoralnog rada župnik Duspára velikodušno pomaže i rad kulturnih udruga u okviru župe, a dio njegovog rada odnosio se i na određena istraživanja broja katoličkog stanovništva u Zemunu nekada i sada. O ovim i nekim drugim temama, upravo kada je riječ o ohrabrivanju pripadnika hrvatske zajednice na očitovanju onoga što jesu, razgovarali smo sa župnikom Duspárom.

HR: **Kako Vas je put doveo u Srijem i kako biste danas, nakon 11 godina boravka u Zemunu, ocijenili svoj pastoralni rad?**

Zaređen sam za svećenika 1979. godine u Đakovu i kao

svećenik Đakovačko-srijemske biskupije došao sam u Srijem, u to vrijeme i ne sluteći da ću toliki dugi niz godina ostati ovdje. Inače rođen sam u jednom malom selu bosanske Posavine Gornji Višnjik u župi Žeravac na raskrižju dviju općina Derventa i Bosanski Brod. Ali moje selo pripada općini Derventa. Tamo sam proveo djetinjstvo u obitelji s petero djece, što i danas vjerujem da je najveće bogatstvo koje su nam roditelji ostavili. Srednju školu sam pohađao u Zagrebu u sjemeništu franjevac konventualaca, no nakon vojske sam se ipak odlučio da budem diecezanski svećenik te sam tako došao u Đakovo i završio teo-

logiju. Inače, ljudi u Posavini su dosta vezani za Slavoniju tako da je nama bilo nekako prirodno svoje životne putove usmjeravati preko Slavonskog Broda pa dalje. U Zemun sam došao potkraj 1980. godine kao kapelan kod župnika **Antuna Kolarevića**. Godine 1983. sam postavljen u župu Novi Banovci gdje sam ostao četiri godine. Ta župa nije imala stalnog svećenika skoro četrdeset godina. Nastojao sam je u zaista teškoj situaciji obnoviti što mi je prilično uspjelo. Nakon nekoliko godina bio sam premješten dublje u Srijem, u župu Golubince gdje sam ostao šesnaest godina. To su bile teške godine obilježene ratom, neizvje-

snošću, progonom velikog broja hrvatskog stanovništva. Sve to je ostavljalo tragove u životu jednog svećenika koji se našao na vjetrometini teškog vremena, ali, hvala Bogu, upravo vjera u Njega, ljubav prema svome narodu i uopće prema svakom čovjeku, mi je davala i još uvijek daje snagu da sam 2005. ponovno »zaorao« u župi Zemun u kojoj sam i danas.

HR: Kakva je bila suradnja sa župljanima kada ste došli u Zemun, a kakva je danas?

Kada sam došao u Zemun, našao sam solidno stanje jer je moj predčasnik bio ugledan svećenik, povjesničar kojega su ljudi cijenili. Istina, mnogi su mislili da su u Zemunu stvari drugačije pa da on nije dovoljno pastoralno angažiran misleći na vjeronauk, okupljanje zajednice itd. Međutim, zadaća svećenika u Zemunu je predstavljati Crkvu u najboljem svijetlu, biti raspoložen za susrete s pojedinačnim vjernicima, ući u njihove probleme i teškoće, ali također radovati se s njima u malim stvarima. Također, svećenik ovdje ima veliku zadaću raditi ekumenski i svakako humanitarno. Velika je zadaća pripremiti se i propovijedati na sprovodima gdje se okuplja veliki broj ljudi različitih uvjerenja. Ovo je veliki grad, mnogi naši vjernici žive u nacionalno miješanim brakovima i stalo im je da ih svećenik razumije i da se mogu pohvaliti kako je njihov svećenik jedan normalan čovjek koji poštuje prvenstveno svakog čovjeka i koji voli svoje, a tuđe poštuje. U tom kontekstu sam i ja nastavio sa svojim aktivnostima i smatram da sam za ovih jedanaest godina na tom polju nešto uradio. Suradnja s mojim župljanima je korektna, nastojim ih upravo usmjeravati u vrijednostima očuvanja svog identiteta uz naglašenu toleranciju.

HR: U međuvremenu došlo je do osnivanja društava u okviru župe. Kako ocjenjujete suradnju s njima i od kolikog značaja je za

Vas, ali i za samu župu, njihov rad u Zemunu?

Zajednica Hrvata Ilija Okrugić je osnovana prije mene još dok je bio moj predčasnik, a Društvo Hrvatske mladeži je osnovano u moje vrijeme. Obje zajednice su od velikog značaja, jer svojim radom nastoje čuvati hrvatski identitet Zemunaca. Istina, bilo bi bolje da su te institucije negdje u drugim prostorijama jer bi one time više pokazivale svoj civilni karakter i manje bi se preklapale u svom djelovanju sa župom. No, ne samo kod

nas nego i u mnogim drugim krajevima svijeta su ove zajednice uz Crkvu, jer je Crkva kroz povijest uvijek nastojala podržati i kulturni život Hrvata. Zato uz dobru suradnju vodstva zajednice i župnika sve to može biti veoma korisno i uspješno za obje strane.

HR: Kakva Vam je suradnja s državnim institucijama i s pripadnicima ostalih etničkih zajednica?

Mislim da danas možemo govoriti o korektnim odnosima između Crkve i društvene zajednice. Pozvani smo uvijek na sve-

čanosti i obično se odazivam gdje sam lijepo primljen. Međutim, kada je u pitanju pomoć, ona je rijetka i nedovoljna. Postoji za nas jedan problem, a to je Zemun koji nije grad već samo jedna od općina Beograda, pa je većina institucija u nadležnosti grada tako da mi i kao Crkva i društvo ulazimo u red s drugim institucijama na području grada. Postoji natječaj za crkve i vjerske zajednice koji svake godine raspisuje Ured za vjere gdje mi kroz taj natječaj dobijemo sredstva za organiziranje ekumenskih susre-

ravanja da učenika iz katoličkih obitelji ima, ali da roditelji nisu spremni djecu upisivati ni na što drugo što bi ih označavalo, bilo nacionalno bilo vjerski. Roditelji jednostavno ne žele da njihovo dijete bude po tom pitanju određeno. S druge strane, škole nisu uopće ispoštovalе pravo roditelja da im se prezentiraju programi učenja vjeronauka kod upisa djece što su dužne. A to znači da mora biti pozvan predstavnik svake zajednice koji će zatim kod upisa djece predstaviti svoj program roditeljima. Tada bi roditelji bili slobodniji kod upisa i uvjerali bi se da katolički vjeronauk u školi može biti i da je moguće upisati dijete na katolički vjeronauk. Inače, upravo zbog svega toga danas katolička djeca umjesto vjeronauka pohađaju građanski odgoj. Žalosna je činjenica da danas ni jedno dijete u Zemunu ne pohađa katolički vjeronauk, a pohađaju župski.

HR: Istraživali ste statističke podatke o broju Hrvata u Zemunu. Što ti podaci govore, koliko je Hrvata nekada živjelo u Zemunu ili se barem tako izjašnjavalo, a koliko ih je danas? Primijeti li se i danas strah kod njih kada je riječ o izjašnjavanju o nacionalnoj i vjerskoj pripadnosti?

Nisam se ja baš ozbiljno bavio nekakvim znanstvenim istraživanjem, ali ne mogu neke činjenice baš tako proći a da se ne nametnu neka pitanja. Recimo, po popisu stanovništva 1961. godine Hrvata je bilo izjašnjeno 9.720 što je iznosilo 12,99 posto od ukupne populacije. Danas se u Zemunu Hrvatima izjašnjava oko tisuću ljudi. Također, po pripadnosti katoličkoj zajednici otprilike je slična situacija. Ujedno, vidi se da je po popisu 2002. godine naglo porastao broj neizjašnjenih. Također, neke naše župne statistike nam pokazuju da Hrvata i katolika ima, ali ih je u izjašnjavanju sve manje. Recimo, od 1950. do 1980. godine je kršteno 3.159 osoba. To nije mali broj i ne može se čovjek ne upitati zašto je to tako. Također, moram navesti

ta crkvenih zborova. To je već postalo tradicija, a ove godine će biti peti susreti za redom. Nastojimo dovesti zborove svih kršćanskih crkava s ovih prostora. Za sada uspijevamo.

HR: Spomenuli ste jednom prigodom da ste imali pokušaja uvesti vjeronauk u škole, ali da to nije uspjelo. Zbog čega je to tako i ima li nagovještaja da se situacija promijeni na bolje?

Da, istina je. Obilazio sam škole interesirajući se za pokretanje školskog vjeronauka gdje sam u razgovorima s direktorima i razrednicima dobio uvje-

da smo župa u Srijemu s najvećim brojem sprovoda godišnje, a kada prijavljuju ukop uglavnom kažu da su Hrvati. Broj sprovoda u prosjeku je od 90 do 100 što nam govori da u Zemunu ima znatan broj Hrvata. Od ove brojke krštenih bih također napomenuo bih da su se kasnije rađala djeca i unuci što sve ukazuje da je brojka od tisuću izjašnjenih Hrvata premalena. Neki će reći da je njihovo pravo o neizjašnjavanju legitimno, ali u privatnim razgovorima to ipak nije tako.

HR: Zbog čega je po Vašem mišljenju takva situacija? Zašto Hrvati na ovim prostorima još uvijek ne iskazuju slobodno svoju etničku pripadnost?

Puno je toga protutnjalo kroz Zemun što je ostavljalo tragove. U više navrata ljudi su imali problema tako da su ipak izabrali da budu anonimni u velikom postotku. Danas realno fizičkih problema je manje, ali šutnja ili zatvorenost u sebe je znatno prisutna. Bez obzira koliko nas je, ali i danas se može čuti da u Zemunu žive Hrvati. S druge strane, Zemun je utopljen u Beograd i on je samo jedna od njegovih općina i kao takav je periferija zbivanja u mnogim segmentima pa tako i u ovim sferama o kojima govorim. Možda odgovornost nose i mnogi Hrvati intelektualci koji su se nedovoljno ili čak slabo stavili u službu malom čovjeku da bi mu pomogli, da bi animirali i podržali ljude u njihovom izjašnjavanju. U Beogradu ima puno Hrvata intelektualaca. Mislim da je potrebno da sama država medijskim angažmanom ohrabri nacionalne manjine da se izjasne, da se upišu u posebni birački popis, da o svemu tome ljudi budu dobro obaviješteni pa će se stvari polako mijenjati, nadam se u pozitivnom smjeru. Postoje mnogi načini da država pomogne da se poštuju prava manjina i da ona budu zaista implementirana na djelu.

HR: U kojoj mjeri je Vaša zasluga kada je rad društava u Zemunu u

pitanju kao i obnova rada pjevačkog društva *Odjek*? U kojoj mjeri djelovanje tih društava može promijeniti situaciju na bolje?

Kada sam došao u Zemun, pozvali su me da budem član upravnog odbora zajednice Hrvata što sam prihvatio smatrajući da je dobro da i ja, budući da je to stvar kulture, dam svoj doprinos u očuvanju kulturnih vrijednosti Hrvata u Zemunu. Od tada me biraju za člana upravnog odbora i smatram da je to dovoljno. Ne bih govorio o nekoj posebnoj zaslugi, to mi najmanje treba. Više bih govorio o zajedništvu koje nam je potrebno da bi naša stvar išla naprijed. U tom kontekstu sam htio u dogovoru s upravnim odborom osnovati pjevačku sekciju Zajednice Hrvata i dati joj naziv *Odjek* kao uspomenu na nekadašnje veoma aktivno društvo iz 1896. godine čiju zastavu i danas župa čuva. Želim da zaista pjesma i odjek zbora dopre do mnogih koji će pomoći zajednici živjeti i djelovati kao i da pjesmom ukaže da nas još ima i da želimo upravo ovdje živjeti. *Odjek* pjesme nam može pomoći da se javnost više zainteresira za Hrvate u Zemunu.

HR: I pored svih problema u Vašoj župi aktivno u svim sekcijama, pastoralnom i karitativnom radu sudjeluje određen broj vjernika. Kako danas, nakon 11 godine, unatoč određenim problemima ocjenjujete suradnju s njima?

Mislim da su vjernici u najvećem dijelu zastupljeni u aktivnostima hrvatskih udruga, a svakako u pastoralnim aktivnostima što je normalno. Ljudi koji su vjernici su prešli onu kritičnu crtu s pitanjem izjasniti se ili ne. Zbog svoje vjere su nekada u prošlosti mogli imati neugodnosti, mogli su imati problema na poslu. Unatoč tomu, oni su išli u crkvu i odgajali svoju djecu u vjerskom i nacionalnom duhu. Danas se takvima nije teško opredijeliti i javno izjasniti, ali nažalost takvih je sve manje.

Odlaze, umiru oni velikani koji su hrabro nosili ove vrijednosti o kojima stalno govorim. Mlađe generacije kao da su izgubljene, liberalizam je prisutan u znatnoj mjeri, a iskreno zanimanje za vjeru je sve rjeđe što smatram da je loše. Suradnja s mojim župljanima je dobra. Nastojim po svakom segmentu biti aktivan u našoj zajednici. Mislim da u tome uspijevam. U moje župne prostorije svatko je dobro došao, jer smatram svojom zadaćom primiti svakog dobronamjernog čovjeka. To je nekada i važan pastoralni element.

HR: Što ćete Vi kao župnik još poduzeti kako bi se pripadnici hrvatske zajednice ohrabрили i očitovali to što jesu?

Teško je taksativno nabrojati što bih mogao u ovom trenutku učiniti na promjeni mnogih elemenata da bi se Hrvati a i katolici više mijenjali u smjeru aktivnosti na bolje i vidljivije. Smatram da bi naše institucije morale više raditi na svojoj vidljivosti. One bi morale više tražiti i ostvarivati svoja prava tu gdje jesu. Uvijek možemo više učiniti. Moramo poraditi na optimizmu, na jačanju osjećaja slobodnog izražavanja svoje vjere i nacionalnog identiteta. To važi i za druge nacije. U tome nam mora pomoći država Srbija kao i matična domovina Hrvatska, ali moramo prvenstveno sami sebi pomoći. Volio bih da u Beogradu i Zemunu u pogledu kulture preuzmemo sustav odgoja koji imaju Slovenci, a taj je da se zaposli nekoliko osoba koje bi skupljale, upisivale i poučavale našu djecu na dodatne sate povijesti, jezika i kulture Hrvata. Normalno da te osobe budu podržane od obje države. Tu ideju sam ispričao svojevremeno predsjedniku **Josipoviću** i **Nikoliću** kada su bili u posjetu Tavankutu. Po priči nekih mojih župljana Slovenaca, taj model kulturnog odgoja ima uspjeha. No, u svakom slučaju svi moraju izaći iz sebe i shvatiti da nam je to važno. Ako se izjašnjavam Hrvatima i katolikom, onda

moram poznavati svoju povijest, kulturu i vjeru inače ostajem nezalica i tako propadam. A što ću ja učiniti u svemu tome, to će pokazati vrijeme. Neću gledati sa strane i promatrati kako sve to nestaje. Bit ću optimist i pokazati da je malim koracima moguće učiniti velika djela.

HR: Koliko državne institucije mogu pomoći u tome?

Država u svakom slučaju može pomoći puno, prvenstveno kroz zakone koje donosi u parlamentu, zatim u lokalnim zajednicama. Mislim da nitko neće braniti općini Zemun da hrvatske zajednice cijene kao svoju vrijednost kako bi svakom dobronamjernom čovjeku koji ovamo dolazi pokazala upravo vrijednost multietičnosti, a njeni građani pripadnici drugih nacija da se zaista osjećaju zaštićeno, sigurno i podržano. Dokle treba ići? Vjerujem do onog momenta kada će njeni građani, pripadnici manjinskih nacija i vjera uvidjeti da je država dobronamjerna, te da se prestanu plašiti je li dobro ili nije javno se izjasniti kao Hrvat, katolik ili netko treći.

HR: I na kraju, koliko je važno da se župljani informiraju na svom materinskom jeziku i koliko je važno postojanje čitaonice u Zemunu?

Važno je, upravo da bi se osnažila hrvatska zajednica. Svaki narod koji ima svoj jezik i pismo je prepoznatljiv narod. Jezik, kultura, povijest i mnogi drugi elementi ga čine vidljivim i poštovanim. Čitaonica ima za cilj da bude stup ili svjetionik našeg naroda koji će mu davati vidljivost puta. Kako će Hrvat nastupiti kao posebna individua ako ne zna povijest svoga naroda ili ako ne znamo tko su veliki naši književnici, prosvjetitelji, kulturni radnici. U multinacionalnoj sredini vjerujem da će svatko biti više cijenjen i poštovan ako dobro poznaje ono što je njegovo, a često će biti ponižavan ako je nezalica. Knjižnica ima cilj približiti sve ovo našem narodu, i zato je ona osnovana.

ŽETVA PŠENICE U SRIJEMU

Prinos dobar – cijena niska

Prema burzanskom barometru, kako se približila žetva tako cijena lanjskog roda pšenice pada

USrijemu je žetva u punom jeku. Ove godine u Srijemu je zasijano 171.332 hektara, što je za 7.523 hektara manje od prošle godine, a pod pšenicom se u Srijemu nalazi 58.660 hektara, što je za 12 posto više nego prošle godine. Ukupno za žetvu ima 66.419 hektara, uključujući tu osim pšenice, ozimi ječam, jari ječam i tritikale. Kiše koje su pale tijekom lipnja odgodile su početak žetve, a nakon žetve ječma koja je počela prva, rezultati ohrabruju jer su na pojedinim parcelama ostvareni prinosi čak i do osam tona po hektaru. Poslije žetve na pojedinim parcelama

u Srijemu i pšenica obećava da će rod ove godine biti zadovoljavajući, ali ne rekordan kao što je bio prošle godine. Međutim, ono što i ovoga puta zabrinjava poljoprivredne proizvođače to je niska otkupna cijena. Priča se da će ona biti 16 do 17 dinara po kilogramu što je nedovoljno, kažu srijemski ratari, da pokriju osnovne troškove proizvodnje.

MINIMALNA ZARADA

Proizvodna godina u Srijemu je prema riječima stručnjaka bila specifična s blagom zimom i velikom količinom padalina u proljeće. Prvi prinosi

pšenice su ohrabrujući i kreću se od 6 pa do čak 8 tona po hektaru, a na poljima rekordera čak i preko 10 tona:

»Prinosi su zadovoljavajući, ali cijena nije. Minimalna cijena trebalo bi biti bar 20 dinara bez PDV-a, da bi proizvođač imao bar minimalnu zaradu. Ali to je samo želja prilično daleka od očekivanja jer prema burzanskom barometru, kako se približila žetva tako cijena lanjskog roda pšenice pada. S obzirom na to da se očekuje jedan od boljih prinosa u proteklih deset godina, sasvim je očekivan ovaj pad cijene, pa se cijena pšeničnog zrna stabilizirala na nivou

od 19,25 dinara, ili 17,50 bez PDV-a«, navodi tajnik Srijemske gospodarske komore **Vladimir Vlaović**.

Ovog proljeća je u Srijemu poljoprivrednim kulturama zasijano 171.332 hektara, što je za 7.523 hektara manje nego prošle godine. Najrasprostranjenija kultura na srijemskim poljima kukuruz, zauzima pet posto manje površine u odnosu na 2015. godinu. Osim većeg smanjenja površina pod sojom i merkantilnog kukuruza u odnosu na prošlu godinu evidentno je smanjenje površina pod povrćem i povećanje pod krmlnim biljem.

NEVRIJEME USPORILO ŽETVU I UNIŠTILO ROD

U šidskoj općini pšenicom je jesenas zasijano preko 6.000 hektara, a prvi otkosi govore da je kvaliteta pšenničnog zrna dobra. Prinosi ječma kreću se od 6,5 do 8 tona po hektaru, a kod pšenice idu i do 9, u zavisnosti od primijenjene agrotehnike. Nevrijeme koje je zahvatilo šidsku općinu u ponedjeljak, 27.

lipnja, usporilo je žetvene radove, a u katastarskim općinama Višnjićevo i Morović tuča je prčinila štetu koja se procjenjuje od 20 do 40 posto. Nakon isušivanja zemljišta žetva je krajem prošloga tjedna ponovno počela:

»Općina Šid, što se tiče sjetvene strukture, raspolaže s oko 37.000 hektara obradive površine. Žetva ječma je završena, a prinosi se kreću čak i do 8 tona po hektaru, što je jako dobro«,

Pšenicu će usprkos niskoj cijeni i ove kao i prethodnih godina prodati onaj tko bude morao, točnije onaj tko je prinuđen da što prije dođe do novca, a to je najveći broj poljoprivrednika. Manji broj ratara, oni koji imaju dovoljno novca, pšenicu će skladištiti i ipak sačekati bolju cijenu. Prema podacima Srijemske gospodarske komore, u posljednjih pet godina od 2011. do 2015. godine, prosječan rod pšenice na srijemskim poljima bio je 5,3 tone. Prošle godine bio je odličan, 6,2 tone, a višedecenijski prosjek od 1981. godine do prošle godine je 4,7 tona po hektaru.

kaže u ime Ureda za poljoprivredu Općine Šid **Dejan Vučenović** dodajući:

»Pšenica je dobro rodila i zavisno od tehnologije i primjene agrotehničkih mjera, prinosi dostižu i do 9 tona po hektaru. Hektolitar je također dobar i on se kreće između 83 do 84 posto. Međutim općinu Šid je 26 i 27 lipnja zahvatilo nevrijeme tako da je na određenom terenu palo i do 100 litara kiše po četvornom metru. U Višnjićevu su stradali usjevi soje, suncokreta i pšenice a upravo pšenica na tim parcelama, ima oštećenja i do 50 posto. Nastradao je i kukuruz i pitanje je hoće li se oporaviti. Ima dosta stradalih usjeva u vidu polega-

nja zbog jakog olujnog vjetra i kiša i pitanje je hoće li kukuruz uopće na pojedinim mjestima i dati neki rod. Najveće štete su u Moroviću, Višnjićevu, Ilincima i Vašici. Općina Šid je formirala komisiju koja je izašla na teren. Ustanovila je štetu i preostalo je da prikupi još neke podatke. Ljudi se još uvijek prijavljuju tako da ćemo u narednom razdoblju nastojati pomoći tim ljudima i izaći im u susret, kako bi barem donekle nadoknadili izgubljeno«, ističe Vučenović.

ISPLATIVIJE SKLADIŠTENJE

Sudeći prema izjavama ratara, čini se da će u ovogodišnjoj žetvi proći dosta lošije nego što su očekivali prije nego što su pali prvi otkosi pšenice. Oni ratari koji pšenicu prodaju čim je skinu dobiju 15 dinara po kilogramu (iako se pred početak žetve spominjala cijena od 16 dinara s pripadajućim porezom). Na jednom od srijemskih polja zatekli smo u kombajnu poljoprivrednika iz Šida **Vladu Rumpļa**, koji je upravo završavao žetvu jednog od ukupno od

12 jutara koliko posjeduje:

»Zadovoljan sam prinosom, odličan je. Imat ću 5 tona po jutru, a što se tiče cijene, to još uvijek ne znam. Kada bi bila zadovoljavajuća, prodao bih pšenicu jer mi treba novac za daljnju proizvodnju. Međutim, priča se da će cijena biti 16 do 17 dinara i da će država morati intervenirati. Mislim da je ta cijena niska. Dvadeset dinara bi bila realna cijena, bez obzira na prinos, kako bismo mogli pokriti troškove proizvodnje. Ja pšenicu neću odmah prodavati. Odnijet ću je u šidski mlin gdje ju godinama odnosim i kad se bude znala točna cijena, otići ću kod njih i napraviti obračun«, kaže Rumpļ.

Plaši se kako će biti iduće godine kada je u pitanju plaćanja krušnog zrna, jer prema najavama kvaliteta pšenice, točnije postotak proteina u pšeničnom zrnu, bit će odlučujuća pri određivanju cijene. Plaši se da će to još više otežati i ovako tešku i malu naplatu jer mnogi ratari, poput njegovih, nisu pogodni za uzgoj pšenice s većim postotkom proteina.

S. Darabašić

Gradska uprava Subotica, Tajništvo za poljoprivredu i zaštitu životnog okoliša, temeljem članka 25. i 29. Zakona o procjeni utjecaja na životni okoliš (Sl. glasnik RS br.135/04 i 36/09) objavljuje:

OBAVJEŠTENJE O DONESENOM RJEŠENJU KOJIM JE DANA SUGLASNOST NA STUDIJ PROCJENE UTJECAJA ŽIVOTNI OKOLIŠ

Dana 2.6.2016. godine nositelju projekta **TELEKOM SRBIJA** a.d., Beograd, Takovska br. 2, je dana suglasnost na studij o procjeni utjecaja na životni okoliš projekta: Bazna stanica mobilne telefonije »SUU91 SU-JP STADION«, na katastarskoj parceli 19529/1 KO Stari grad, ulice Ferenc Sepa br. 3 (46.109181°, 19.655930°).

Tekst rješenja se u cjelosti može preuzeti na internet adresi: http://www.subotica.rs/documents/zivotna_sredina/Resenja/IV-08-501-145-2016.pdf

BLAŽENKA I GORAN BERONJA: PRIČA S JEDNOG SALAŠA

Život u harmoniji

Svakodnevno učimo od naših susjeda, ljudi koji nas okružuju, naših životinja, učimo na seminarima i jednostavno koristimo svaku prigodu da steknemo što više znanja i vještina, priča Blaženka

Priča o **Blaženki i Goranu Beronja**, priča je o dvoje mladih ljudi koji su prije pet godina odlučili da svoje poslove i život u Novom Sadu zamijene za nimalo lagan život na salašu. Učili su i rasli sa svojim salašom, a poslije pet godina salaškog života zadovoljni su i kažu da jedan dan na salašu ne bi mijenjali ni za jednu godinu velegradskog života. A to da su sretni i zadovoljni ne moraju ni kazati, jer se to vidi već čim zakoračite na *Nananin salaš*, njihovo malo carstvo u kome Blaženka i Goran ostvare sve što smisle.

Kažu, kada su prije pet godina došli živjeti na salaš bilo je raznih pitanja i komentara, ali dopustili su svima koji su htjeli da ih upoznaju, posjete, porazgovaraju. Danas su Blaženka, Goran i *Nananin salaš* nezaobilazna bezdanska priča i nema događaja u selu kome oni ne daju svoj značajan doprinos.

DELICIJA ZA ONE ISTANČANOG OKUSA

Ova priča ima i svoj početak, a on se dogodio kada su Blaženka i Goran shvatili da im više ne godi život u gradu i trčanje s jednog posla na drugi. Imali su dovoljno hrabrosti sve to ostaviti i krenuti u jednu novu avanturu. A ta nova avantura bio je salaš u salaškom naselju Štrbac, kraj Bezdana. O tim prvim danima na salašu razgovaramo s Blaženkom u hladu prostranog dvorišta. »Koje su nam bile početne misli sada više ne mogu ni sjetiti se, ali mogu

reći da se naša vizija salaša i onoga što bismo na njemu radili definitivno promijenila. Krenuli smo s jednom idejom, ali kada smo vidjeli koje sve mogućnosti pruža jedan salaš prosto su nadolazile nove i nove. Poslije pet godina mi učimo, nadograđujemo svoje znanje, otkrivamo. Svakodnevno učimo od naših susjeda, ljudi koji nas okružuju, naših životinja, učimo na seminarima i jednostavno koristimo svaku prigodu da steknemo što više znanja i vještina«, priča Blaženka.

ŠTRBAC

Naselje Štrbac mjesto je gdje se nekada nalazio Bezdan.

Prije nekoliko desetljeća tu je bilo sedamdesetak salaša, a

onda su se ljudi polako počeli seliti ili u Bezdan ili još i dalje.

Sada živi tek desetak salaša, a prvi puta poslije 30 godina u Štrpcu je rođena jedna beba.

»Nekada su ovdje bili salaši veleposjednika, a na salašima se uglavnom držale ovce i guske. Sada su ostali stariji ljudi i zato je prava proslava bila kada se poslije 30 godina ovdje rodila prva beba«, priča nam Blaženka o salaškom naselju u kojem se nalazi i *Nananin salaš*.

I doista, samo netko tko strpljivo prikuplja znanje, uči na svojim pogreškama može istrajati skoro četiri godine u naporima da proizvede jedinstveni kozji sir. Krenuli su od svog malog stada kozica, širili ga, pazili i njegovali svoje životinje. Sada imaju 22 kozice i 14 jarića.

»Ono što mi svi zaboravljamo je da je sve jedan proces tijekom koga se mora učiti, proces vašeg kontakta sa životinjama, njeno oslobađanje. Životinja koja živi bez stresa dat će vam kvalitetno mlijeko od koga ćete napraviti kvalitetan sir. Ali sve to ide postupno, dok ne dobijete delikatesni sir s plemenitim pljesnima, koga prepoznaju vrhunski majstori«, pojašnjava nam Blaženka njihovu poslovnu psihologiju u koju spada i svakodnevna njega i briga o sirevima. Prvi, oni mladi, mogu

zahtjevan posao, a to je osvajanje tržišta, jer bez obzira što njihova proizvodnja nije velika treba naći načina doći do kupaca. Pohvale za svoj sir Blaženka i Goran već su dobili, i to ne od bilo koga. Probao je njihov sir **Rene Bakalović**, poznati hrvatski gastronom. Kuhar hotela u kome je za posjeta Srbiji odsjeo i princ **Charles** ne samo da je probao sir, već je na salašu muzao i koze. Njihov sir bio je dio u Italiji i Turskoj nagrađene gastronomske ponude poznatog vinara **Radomira Veličkovića**. Namjerno ovoga puta nećemo o tome s kakvim se sve birokratskim i zakonskim preprekama susreću Blaženka i Goran u svojim naporima da naprave svoju siranu. To je jedna posebna priča.

SALAŠ KAO INSPIRACIJA

Delikatesni sir nije jedino što radi i proizvodi ovaj poduzimljivi par. Rado primaju i goste, jer njihov salaš otvoren je za sve one koji se žele približiti prirodi.

»Tu dolazimo do priče o multifunkcionalnosti jednog salaša. Može to biti neka žena koja će kuhati ajvar i pozivati ljude iz grada da joj se pridruže u tom poslu, netko će možda na svom salašu napraviti ribnjak, a ljudi će tu onda dolaziti da bi pecali. Ima još puno raznih ideja. Sljedeći korak morao bi biti formiranje klastera koji bi imao potporu i države«, kaže naša sugovornica.

Te svoje ideje, ali i još mnogo toga drugoga Blaženka pokušava realizirati kroz Turističku

se jesti već poslije dva mjeseca, a oni delikatesni stari su i šest-sedam, pa i devet mjeseci. I što je zanimljivo, do recepture tog delikatesnog sira došao je Goran, a za taj svojevrсни eksperiment utrošio je 6.000 litara kozjeg mlijeka.

Tehnologiju su svladali, a sada ih čeka isto toliko težak i

Blaženka i Goran Beronja ispred svog salaša

udругu *Vikend*, gdje je aktivna članica, ali i Udrugu žena *Feronia*, gdje je na mjestu dopredsjednice.

»Aktivno radimo u promoviranju bio vrtlarstva, organske proizvodnje i agroturizma, odnosno eko bio turizma. To su oblasti u kojima radimo i salaš je samo dio ove dvije udruge, ili, rekla bih, jedan bitan njihov kotač. Od prošle godine u okviru udruge *Feronia Bezdan Nanandin salaš* je postao mjesto educiranja za organsku proizvodnju. U programima prekogranične suradnje surađujemo s udrugama koje se bave djecom i mladima. S nekim udrugama, kao što su one iz Osijeka surađujemo već tri-četiri godine«, priča nam ova poduzimljiva mlada žena.

Cjelodnevni boravak djece na salašu podrazumijeva upoznavanje i druženje za životinjama, prepoznavanje samoniklog bilja, upoznavanje s osnovama

jednog bio vrta, s proizvodnjom kozjeg sira i nešto što je djeci posebice zanimljivo, a to je glazbena radionica *Lupalica*, koju vodi Goran koji se inače bavi jazz glazbom i komponiranjem. I baš ovdje je pravo mjesto za

upitati Gorana kakve veza imaju salaš i glazba, pa još jazz.

»Isto je to. Principe glazbe mi smo samo primijenili na našem salašu. A što se tiče glazbe, nje se odreći ne mogu«, kaže Goran.

OSAMA I USAMLJENOST

Pitali smo Blaženku i kako reagiraju njihovi prijatelji, Goranovi kolege glazbenici na njihov novi život.

»Treba razlikovati osamu od usamljenosti. Mi smo ovdje u osami, ali nismo usamljeni. Osama nam jako godi, ali godi i našim prijateljima i obitelji i oni jedva čekaju neki slobodan vikend da dođu, druže se s nama, ali i malo nam pomognu u radu. A kada mi poželimo malo gradske gužve, jednostavno odemo do grada«, priča Blaženka.

Ovom opisu svega onoga što rade Blaženka i Goran treba dodati i Blaženkin angažman na izradi reklamnih plakata za razne bezdanske manifestacije, pravljenje raznih slatkih delicija kao što su lijene pite ili medenjači, tijesta od jaja sa salaša...

Gosti salaša su njihovi prijatelji, prijatelji njihovih prijatelja, posjetitelji koji dolaze organizirano, a najvjerniji gosti su i članovi organizacije *Mladi za turizam*... To što se oni koji jednom dođu često vraćaju i ne treba čuditi, jer Blaženka i Goran ljudi su koji nikoga ne ostavljaju ravnodušnim. I zato naslov s početka teksta – život u harmoniji. U njihovoj međusobnoj, u harmoniji s njihovim životinjama (kako ih oni zovu), u harmoniji sa svim onim što je na i oko salaša. I tu je možda i ključ cijele priče – ne možemo mijenjati svijet oko nas, ali možemo sebe.

Z. Vasiljević

APATINSKE RIBARSKJE VEČERI

Neka sva osjetila uživaju

Jedna od najljepših tradicija Apatinskih ribarskih večeri je natjecanje u pripremanju ribljeg paprikaša

Apatin je najsjeverniji vojvođanski grad na Dunavu. Grad prirode, s oazama za uživanje i bezgraničnim mogućnostima za aktivan odmor, ali i grad u kojega se stopio veliki broj etničkih skupina, koje i danas u duhom bogatom suživotu njeguju tradicije svojih predaka. Tako su na malom prostoru prisutne etnološke i kulturološke aktivnosti Hrvata, Mađara, Roma, Nijemaca i Srba. Turistička ponuda, kao i broj posjetitelja Apatina i okolnih mjesta ove nevelike općine u konstantnom je porastu.

TRADICIJA U SLUŽBI TURIZMA

Iz ribičke tradicije kraja razvila se i gastronomska, oličena u raznolikoj ponudi ribljih specijaliteta, koji se pripremaju u restoranima u gradu ili u nekoj od poznatih čardi na obalama Dunava. Priprema i degustacija ribljeg paprikaša okosnica je manifestacije *Apatinskih ribarskih večeri*, ove godine 53. za redom. U okviru ovih večeri, osim natjecanja u kuhanju ribljeg paprikaša, organizira se i atraktivna utrka starim ribar-

skim čamcima »apatincima«, natjecanje u pecanju ribe na plovak, nogometna utakmica debeli – mršavi, bajkerski susret i još niz raznih dječjih, estradnih, kulturnih i tradicijskih sadržaja. Svakog ljeta grad je i domaćin međunarodne turističke kajak-kanu veslačke Dunavske regate *Tour international Danubien*. Ta značajna regata ima pedesetpetogodišnju tradiciju; start joj je u Njemačkoj, povezuje sve podunavske zemlje i završava se u Rumunjskoj. Ribarske večeri su najmasovnija manifestacija duge tradicije, koja se održava

u Apatinu. Održavaju se svake godine, početkom srpnja, a pretpostavlja se da vodi podrijetlo od starih svečanosti koje su stari apatinski alasi održavali 29. lipnja na dan Svetog Petra i Pavla, zaštitnika ribara. Staleške svečanosti su trajale obično tri dana. Započinjale bi okupljanjem majstora i njihovih supruga u gostionici *Fuderer*, današnji restoran *Šaran*. Nakon toga bi se u mimohodu otišlo do crkve, a poslije mise bi se vratilo u bogato dekoriranu gostionu, gdje bi se uživalo u ribljim specijalitetima, velikim količinama vina, glazbi i pjesmi. Ribarske večeri, kao manifestacija u današnjem obliku, utemeljene su 1963. godine s idejom da se kroz manifestaciju koja bi svojim sadržajem održavala sve specifičnosti ovoga podneblja, turistička ponuda Apatina podigne na višu razinu. Od tada se održavaju svake, osim 1965. Tada su zbog sigurnosti sudionika i posjetitelja odgođene zbog izuzetno visokog vodostanja Dunava. Program je izuzetno sadržajan i može se reći da gotovo sva udruženja, organizacije, umjetničke grupe i sportski klubovi iz općine Apatin sudjeluju u ovoj manifestaciji.

ZAGRIJAVANJE ZA FINALNO NATJECANJE

Jedna od najljepših tradicija *Apatinskih ribarskih večeri* je natjecanje u pripremanju apatinskog ribljeg paprikaša. Kroz kvalifikacijska kuhanja natjecatelji se bore za mjesto u finalu, među trideset najumješnijih. Pobjednik odnosi trofej *Zlatni kotlić*. Svi natjecatelji i kroz kvalifikacije i u finalu ribu dobivaju besplatno, a nakon uzimanja uzorka za ocjenu, imaju mogućnost ugostiti prijatelje i zajednički uživati u skuhanom. Kvalifikacije za natjecanje u kuhanju ribljeg paprikaša na 53. *Apatinskim ribarskim večerima*, desete za redom, u Sonti su održane u petak, 1. srpnja, u organizaciji MZ Sonta, uz pokroviteljstvo SO Apatin, a finalno natjecanje je u Apatinu u subotu, 9. srpnja. Nadaleko čuveni paprikaš, po riječima mnogih znala-

Damir Lukač, Radovan Bulatović, Renata Kuruc, Radivoj Sekulić i Ivan Vidaković – Peja

ca, najbolje se kuha na potezu vodotoka Dunava od Bezdana do Bogojeva. Ove večeri paprikaš se masovno kuhao u dvorištu kavane *Boss* u šezdesetak kotlića, od kojih su 52 bila u konkurenciji za službeno najboljeg. Kod

više od 500 posjetitelja, osim raspaljenih vatri ispod kotlića, temperaturu je dodatno podigla majstorska svirka Tamburaškog sastava *Hajo* iz Subotice, pa je natjecanje preraslo u pravo narodno veselje. Prosudbeno

povjerenstvo pobjedu je dodijelilo **Radovanu Bulatoviću**, šefu ekipe *Dunavski alasi* iz Krušića. Drugo mjesto pripalo je **Damiru Lukaču**, predvodniku ekipe *Osijek 2016*, a obraz Sončana trećim mjestom je spasio **Ivan Vidaković Peja** s ekipom KPZH *Šokadija*. Pobjednici kvalifikacijskih natjecanja po naseljenim mjestima općine Apatin u finalu u Apatinu natjecat će se za ovogodišnji *Zlatni kotlić Apatinskih ribarskih večeri*.

»Ovo je i za mene veliko iznenađenje. Paprikaše kuham od vrlo mladih godina, ne samo riblji. Nema tu puno filozofiranja, samo valja dobro dozirati odnos ribe, vode, luka i začina i, naravno, podesiti odgovarajući intenzitet vatre. Eto, meni se posrećilo, a bit će mi velika čast i zadovoljstvo odmjeriti snage s istinskim majstorima kotlića u finalu«, kaže Vidaković.

Ivan Andrašić

Gradska uprava Subotica, Tajništvo za poljoprivredu i zaštitu životnog okoliša, temeljem članka 10 i 29 Zakona o procjeni utjecaja na životni okoliš (»Sl glasnik RS« br.135/04 i 36/09) objavljuje:

OBAVIJEST

O PODNIJETOM ZAHTJEVU ZA ODLUČIVANJE O POTREBI PROCJENE UTJECAJA NA ŽIVOTNI OKOLIŠ

Nositelj projekta ZUBKOV ĐURĐINKA, Kelebija, Graničarska 53, podnijela je zahtjev za odlučivanje o potrebi procjene utjecaja na životni okoliš projekta »Izgradnja ekonomskog objekta – objekta za uzgoj svinja« na kompleksu postojeće farme, katastarskoj parceli 26886 KO Stari grad (46.1658620 19.5678360)

Podaci i dokumentacija iz zahtjeva nositelja projekta mogu se dobiti na uvid u prostorijama Gradske uprave Grada Subotica, Odsjeka za zaštitu životnog okoliša i održivi razvoj (Trg slobode 1, Gradska kuća, II kat, soba 226), radnim danima od 10 do 15 sati.

Svi zainteresirani u roku od deset dana od dana objavljivanja ove obavijesti mogu dostaviti svoja mišljenja u pisanoj formi, osobno ili poštom na gore navedenu adresu, ili elektronski na adresu zivotnasredina@subotica.rs.

Kako podnosite vrućinu?

STIPAN KRSTIN,
Sonta

Tko se kako snađe

Nisam baš ljubitelj ove sparine. U rizičnim sam godinama, nisam baš ni idealnoga zdravlja, pa imam dosta tegoba povezanih s ovim velikim vremenskim oscilacijama. Ubija ova nesnosna sparina, od nje se nigdje ne može pobjeći. O tehničkim rješenjima poput klima uređaja, što zbog cijene i potrošnje, što zbog zdravlja, ne razmišljam. Nije mi neko zdravo rješenje ni ventilator, smeta mi strujanje zraka kojega izaziva. Pribjegavam rješenjima naših starih. Uzimam dosta tekućine. Posao u vrtu nastojim uraditi ranije izjutra, a od deset-jedanaest bježim u hladovinu. Kuća mi je renovirana nabijajača, a čak i građevinski stručnjaci su suglasni da su zidovi od zemljanog naboja najbolja termo izolacija, pa je i po najvećim vrućinama u mojim sobama vrlo solidna hladovina. Nije mi dosadno provoditi vrijeme u hladovini, jer još od mladih dana obožavam čitanje. No, kako sam bio uposlen u poljoprivrednom kombinatu, nisam baš imao puno vremena za taj moj hobi, pa sada to nadoknađujem. U mlađim godina sam rado odlazio na kupanje, na našu Baru, na Dunav, ili na bogojevački Štrand, ponekad i na kanal Dunav – Tisa – Dunav. Sada se držim svoje kuće i hladovine, a bez kupanja nisam ostao. U jednom kutu dvorišta izradio sam svoj kutak za rashlađivanje. Na podeblji stup pričvrstio sam plastičnu kantu od 120 litara i omotao ju crnom folijom, kako bi se voda djelovanjem sunca brže ugrijala. Dno sam izbušio i montirao tuš. Tu se povremeno rashladim, pa imam osjećaj kao da sam na nekom od naših kupališta.

I. A.

NEDELJKA ŠARČEVIĆ,
Subotica

Treba biti discipliniran

Uglavnom se ne krećem kada je najtoplije, a inače ima sokova, sladoleda i na neki način doma se obdržavam. Apsolutno se pridržavam naputaka da se ne ide vani u najužarenijim dijelovima dana. Baš ako jako moram, onda se obučem u laganu odjeću i stavim šešir na glavu. Uvijek nastojim uz sebe imati i bocu vode, to je izuzetno važno u ovakvim temperaturnim okolnostima. Nikako ne smije doći do dehidracije, jer ona nanosi veliku štetu organizmu. Zbog toga se treba konzumirati najmanje dvije litre tekućine tijekom dana. Što se tiče prehrane, i ona mora biti prilagođena ljetnim uvjetima, pa u mojoj ljetnoj kuhinji dominira povrće i voće. Pravim dosta zelenih salata s dodatkom jogurta, te nastojim izbjegavati tešku hranu poput, primjerice, crvenog mesa. Samo lagani obroci i za doručak, ručak i večeru. Klima uređaj ne koristim, jer mislim da to nije najpogodnije sredstvo. S druge strane, ja ga ne želim u svojoj sobi, kćerka je neće u svojoj i onda je nemamo ni gdje staviti. Ali, već ovoga tjedna ćemo krenuti na kupanje na Palić, a moja druga kćer ima svoj bazen i mi se ponekad kod nje svi banjamo. U ljetu i vrelin vanjskim temperaturama treba uživati na pažljiv način i nikako ne pretjerivati ni u čemu. Osobito kada su one iznad trideset i više stupnjeva. Zato bih preporučila svima da budu disciplinirani i da se pridržavaju korisnih savjeta. Važno je brinuti o svom zdravlju, jer visoke temperature mogu nepovoljno utjecati na opće stanje organizma.

D. P.

MIRKO MILANOVIĆ,
Šid

Rješenje: tuš i hladovina

Kako sam stariji, ove vrućine mi sve teže padaju i teško ih podnosim. S obzirom na to da imam zdravstvenih problema i jake bolove u nogama, kada su ovako vrela dani teško se krećem. Visoke temperature su mi nekada nepodnošljive i onda nisam u stanju ništa raditi i osjećam se bespomoćno. Zato mi je najbolje kada je najtoplije sjediti u hladu i ne izlaziti vani, barem u razdoblju dana kada je sunce najžešće. U svom dvorištu sam napravio tuš, pa kada poželim rashladiti se ja to uradim vani i napravim si ugođaj. Najljepše mi je da dođem u gradski park i sjednem na klupu u hladu i razgovaram sa svojim prijateljima. To mi je jedina razonoda sada u ovom ljetnom razdoblju. Obožavam more i mislim da je najidealnije da svatko tko to može sebi dopustiti, da ode negdje preko ljeta u neka ljetovališta. Dok sam bio mlađi, redovito sam svake godine odlazio na more. Imao sam svoju vikendicu na otoku Ugljan kod Zadra i tamo sam odlazio sa svojom obitelji svake godine i ostajao gotovo cijelo ljetno. Ništa osim mora nema boljeg za rashlađivanje u vrijeme ovakvih vrućina. Zato mislim da svatko sebi treba priuštiti barem deset dana odmora na moru, jer svaka promjena je nakon duge radne godine dobro došla. Sada maštam o tome i volio bih otići, ali zbog bolesti i nedostatka novca, s obzirom na to da mi je mirovina mala, to zadovoljstvo više si ne mogu priuštiti. Ali neka mladi uživaju, a ja ću se zadovoljiti ove godine tušem u dvorištu, hladnim napicima i druženjem u parku sa svojim kolegama. Drugo mi ništa ne preostaje.

S. D.

**RAZGOVOR POVODOM EMISIJE
HRVATSKA RIČ IZ VOJVODINE:**

**ANA ŠIBENIK – TOMIĆ,
GLAVNA UREDNICA VINKOVAČKE TELEVIZIJE**

Potpورا Hrvatima u Vojvodini

Zahvaljujući dogovoru Hrvatskog nacionalnog vijeća i Vinkovačke televizije iz Vinkovaca gledatelji koji prate program te televizije jednom mjesečno mogu pratiti emisiju *Hrvatska rič iz Vojvodine* koja govori o Hrvatima koji žive u Vojvodini. Do sada su realizirane dvije emisije, a naredna, u kojoj će se govoriti o Hrvatima u Srijemu, bit će emitirana prvog petka u kolovozu.

Suradnja podrazumijeva da Vinkovačka televizija ustupa termin od 45 minuta za emisiju *Hrvatska rič*, dok je sama emisija briga HNV-a.

Gdje je u ovoj suradnji svoj interes našla Vinkovačka televizija i zašto ste procijenili da bi vašim gledateljima bilo zanimljivo vidjeti i čuti kako žive i što rade Hrvati s druge strane granice?

Vijest da Hrvati iz Vojvodine ostaju bez mogućnosti informiranja na svom jeziku, koja je bila, čini mi se vijest s početka veljače, bila je povod da predstavnike Hrvatskog nacionalnog vijeća pozovemo da o tim problemima govore u emisiji *Aktualno*. Ta emisija potaknula me je da vam ponudimo suradnju. Zbog malog broja zaposlenika jedino što smo mogli ponuditi je prostor za emitiranje emisije i tehnička potpora. Hoćemo vam na ovakav način pomoći. A naš interes? Pa naš interes je biti domoljubniji i pokazati da je matična država uz Hrvate u Vojvodini. Znamo da veliki dio Vojvodine može pratiti program naše televizije, što je još jedna poveznica.

Ima li već, nakon dvije emisije, reakcija gledatelja? Koliko im je zanimljivo i novo čuti nešto o tome da i s one strane granice žive Hrvati i čuti o tome kako su organizirani, kako čuvaju tradiciju, koje probleme imaju?

Gledatelji su nam usmeno prenijeli da su primijetili ovu emisiju u našem programu i da smatraju da je ona korisna. Imam osjećaj da suosjećaju s Hrvatima u Vojvodini, odnosno znaju da im položaj nije baš zavidan, pa im je drago što smo im ustupili ovaj prostor. Naravno da im je drago čuti i doznati o životu Hrvata u Vojvodini. Moram priznati da je nakon posjeta predsjednice **Kolinde Grabar – Kitarović** ova emisija postala još

zanimljivija. Za ovu emisiju pokazatelj ne treba biti gledanost, već će ona biti emitirana dok za to postoji interes Hrvata iz Vojvodine. Dokle god vi vidite korist ili zadovoljstvo iz te suradnje do tada će emisija ići. Za sada je to jednom mjesečno, a ukoliko se ukaže potreba da to bude češće i drugačije, tu smo da se dogovorimo. Još je jedna stvar važna. Mi smo ovdje na području gdje je pitanje manjina još uvijek osjetljivo i dobro je da i predstavnici srpske nacionalne manjine u Hrvatskoj, koji se stalno žale na svoj položaj, dok većina tvrdi da manjina ima prva koja su na uštrb većine, vide s kakvim problemima žive Hrvati u Vojvodini.

Kada je riječ o Vinkovačkoj televiziji, tko je njen vlasnik i kako, kao jedan lokalni medij, uspijevate opstati?

Iskreno rečeno, doslovno opstajemo. Jeste situacija povoljnija u odnosu na prije nekoliko godina. Postojimo 22 godine, i svaka godina jest bila teška na neki svoj način. Samo financiranje je vrlo upitno. Trebali bismo biti komercijalna televizija, ali to onda znači da ovisimo o marketingu i gospodarstvu, a ako znamo kako je teško gospodarsko stanje onda bi praktički opstanak televizije bio upitan. Glede vlasništva, nešto iznad 50 posto je

privatno, a vlasnici su još i grad Vinkovci i županija. Oni ispunjavaju svoje obveze, onoliko koliko moraju, a sve ostalo je teško. Dio emisija nam financira Fond za pluralizam medija (to je onih tri posto koji se dijeli iz pretplate HRT-a na sve lokalne radio postaje i televizije). Nama je taj novac dobro došao, ali s druge strane to je i obveza prijaviti sedam emisija na dvije godine, pa povući sredstva i opravdati ih, a onda i namaknuti preostala, jer oni nisu financijeri već sufinancijeri. Zbog teške situacije 2013. ostali smo bez 15 zaposlenika, što je otežalo rad onima koji su ostali.

U takvoj situaciji koliko imate vlastitog programa?

Dosta se oslanjamo na vlastitu proizvodnju, a na to nas obvezuje i koncesija. Kako uspijevamo? Ne znam, jer i mi samo kažemo da smo skupa igračka za ovo područje. Naša frekvencija pokriva Vukovarsko-srijemsku, Osječko-baranjsku i dio Posavske županije, što znači da moramo obići cijelo to područje. Troškovi su veliki i teško je namaknuti ta sredstva, ali i dalje se trudimo imati zastupljene sve teme, od gospodarstva, politike, sporta, zabavno-glazbenog programa.

Z. V.

Košarice za najmlađe kupaoče

NEKAD
i
SAD

Interesantan detalj koji se pojavljuje na starim fotografijama i razglednicama Palića su »košarice« za kupanje najmlađih, tj. prostor za djecu u vodi osiguran zaštitnom ogradom. Objavljena fotografija Ženskog kupališta je pouzdano iz razdoblja poslije 1912., kada je ovo kupalište predano na upotrebu (istovremeno sa subotičkom Gradskom kućom), mada se ne zna precizna godina snimka. Fotografija zaštitnih ograda za najmlađe kupaoče ima i iz vremena bližeg nama, do velike sanacije Paličkog jezera sedamdesetih godina.

Podatak o dječjim vodenim košarama znan je među pojedinim zaljubljenicima u istraživanje prošlosti grada, a, moguće, naziv potječe iz devetnaestog stoljeća kada se »paličkom dragulju« posvećuje sve veća pažnja grada. Naime, u publikaciji iz 1973. godine pod nazivom »Jezero Palić, odumiranje i sanacija« Gyula Szöllősi iznosi podatke iz prošlosti kupališta: »... S posebnom pažnjom riješeno je pitanje kupanja djece na taj način što su na plaži postavljane košarice za kupanje. Za ovim se ukazala naročita potreba kada je 1889. dovršen kružni nasip, uslijed čega je voda potisnuta i uklonjen plićak uz sjevernu obalu, gdje su se prvenstveno kupala djeca.« Nema snimaka tih starih košara s plaže iz devetnaestog stoljeća, ili nam, za sada, nisu poznati, ali su, prema fotografijama i razglednicama iz narednog stoljeća, zaštitne ograde za kupanje najmlađih vremenom postavljane i kod molova na Muškom štrandu, kao i kod Veslačkog kluba.

K. K.

Fotomontaža ili retuširanje stvarnosti

Otkada je izmišljena fotografija, otada postoji i retuširanje odnosno popravak snimljenih slika. Retuš se radio na tzv. Negativu, to jest na samom snimljenom filmu, a glavni alati su bili žilet i tuš. Žiletom se, koristeći tehniku finog grebanja, uglavnom s negativa uklanjalo ono što je smatrano viškom. U doba staljinizma uklanjali su se i cijeli likovi pojedinaca, najčešće s grupnih slika čvrstih i odlučnih rukovodilaca kompartije, jer su vremenom postali »negativci« i kao takvi jednostavno su uklonjeni, ne samo sa zvaničnih slika. Druga tehnika koja se koristila već rano, u herojsko doba fotografije, je tzv. fotomontaža. Ovdje se već od više snimljenih fotografija posebnom tehnikom spajala jedna nova slika, koja sa stvarnošću nije imala mnogo ili samo malo veze. Ova tehnika je umjetnicima, jer ti nepoznati ljudi su stvarno bili artisti, davala bezbroj mogućnosti, napose za ilustracije na polju znanstvene fantastike koja je tada bila sve popularnija.

SUBOTIČANI PRATE SUVREMENE TRENDOVE

U zbirkama starih subotičkih razglednica imamo tri tipa ovakvih fotomontaža. Prvi tip su futuristički, i prikazuju buduću Suboticu nakon proteka sto godina (otprilike danas). Grad je tada bio u vrtlogu najsuvremenijih trendova, npr. u graditeljstvu (rano korišćenje armiranog betona na krovu kazališta), građani se rano upoznaju s kinematografijom zahvaljujući **Sándoru Lifki**, a **Ivan Sarić** Subotičane upoznaje s tehnikom letenja avionom. Fotografije i štampari proizvodili su razgled-

nice inspirirane ovim saznanjima. Tako na jednoj razglednici vidimo crtež buduće Gradske kuće i Kazalište, a iznad njih leti jedno policijsko vozilo; vidimo i lebdeću gostionu *Venus* u obliku bureta, jedan veliki zepelin, zatim leteće pojedince, a na zemlji mnoštvo biciklista,

Stara gradska kuća i pijačni trg

nekoliko automobila i, naravno, tramvaj. Na drugoj slici iz ovog doba oko tornja novosagrađene Gradske kuće leti cijela eskadrila dvokrilnih aviona. Drugi tip »ansihkarti« možemo nazvati

nim razglednicama su iskrivljene i same zgrade, kako to pijani ljudi često vide. Naravno, sve je to vješta fotomontaža. Treći tip ovakvih razglednica možemo nazvati propagandnim karticama, jer je na njima prikazan grad u malo popravljenom, retuširanom obliku.

FOTOGRAFIJE LJEPŠE NEGO ZBILJA

Štovanim čitateljima prikazat ćemo dvije fotomontaže iz

Početak Korzoa

šaljivim, čak i autoironičnim, jer je na njima prikazana »Subotica noću«. U centralnim ulicama umontirane su razne skupine pijanih ljudi, neki se drže jedan drugog i s bocom u ruci teturaju, drugi pijano leže, a na pojedini-

doba prekretnice vijekova. Na prvoj, naknadno koloriziranoj razglednici, prikazan je subotički glavni pijačni trg, u pozadini se vidi stara barokna Gradska kuća i zgrada Gimnazije. Ispred ovih zgrada malo nejasno vide

se prodavači koji prodaju sa zemlje (pultovi još nisu bili obvezni), ali zato vrlo jasno u prednjem planu stoji jedna lijepo i elegantno obučena grupa građana i građanki, kao da smo u nekom europskom velegradu. Začudo, ova grupa kao da se »zaledila« jer na drugoj slici, koja prikazuje početak (ili kraj) Korzoa, ponovo vidimo skoro istu grupu: dvije dame, jednu sa suncobranom i istog gospodina sa štapom. Ova grupa je očito snimljena u fotostudiju i naknadno je umontirana u razglednicu, a interesantno je i to da nije isti štampač (izdavač) fotografija, pa otuda i drugačija kompozicija grupe i rekvizita, jer na jednom nedostaje drugi gospodin, dok na jednoj slici dama drži suncobran, koji nedostaje na pijačnoj fotografiji, ali ruka joj je u istom položaju.

FOTOMONTAŽA NAŠE STVARNOSTI

Često, čitajući, gledajući i slušajući naše najaktualnije članike na raznim razinama, htio to ja ili ne, stječem dojam da živimo u jednoj fotomontaži ogromnih razmjera. Ono što su činili fotografi prije sto godina je mačiji kašalj u odnosu na današnjicu. Primjerice, mandatar Vlade nam obećava 3 posto rasta ukupnog društvenog proizvoda (GPD), većeg nego što će biti u Njemačkoj. Ozbiljni ekonomisti tvrde kako je u odnosu na 1988. godinu naš trenutni GPD manji za oko 25-30 posto. Što znači za cirka desetak godina, uz visoki rast proizvodnje, bit ćemo tamo gdje smo bili prije posljednjeg rata. Velika fotomontaža ili bolje rečeno fatamorgana.

KONCERT POVODOM 125. OBLJETNICE OD ROĐENJA PERE TUMBASA HAJE

Glazbeni trag koji traje

Prošloga je tjedna u Subotici obilježena 125. obljetnica od rođenja **Pere Tumbasa Haje** (1891. – 1967.), jednog od najistaknutijih izvođača i pedagoga u području tamburaške glazbe. Uz stručnu tribinu o Hajinom životu i djelu, obljetnica je obilježena i koncertom čiji su repertoarsko težište činile skladbe koje je aranžirao ili skladao ovaj velikan tambure.

Koncert je održan u četvrtak, 30. lipnja, u prepunoj velikoj vijećnici Gradske kuće, a uz organizatore – Subotički tamburaški orkestar (STO) nastupili su Ansambl *Hajo* te vokalni solisti **Antun Letić Nune**, **Antonija Piuković** i **Marija Kovač**.

KOLA, VALCER, MARŠ...

Glazbenu večer otvorio je Ansambl *Hajo* koji je izveo četiri skladbe, od kojih tri u aranžmanu Pere Tumbasa Haje: *Jabuke i trešnje*, *Malu Floramye* i *Bunjevačko momačko kolo*.

Subotički tamburaški orkestar pod ravnanjem **Marijane Marki** podsjetio nas je na pojedine »momente« iz Hajinog opusa koji je nastajao u više desetljeća djelovanja tog virtouza. Nastup su otvorili Hajinom najstarijom potpisanom skladbom – *Subotičkim bunjevačkim kolom* iz 1912. godine, te nešto starijim *Edit valcerom* iz 1914. Imali smo prilike čuti i *Perino kolo*, nastalo u vremenu poslije Prvog svjetskog rata kada je

Hajina aktivnost u Subotici i okolini bila veoma velika. Kako je istaknuto u najavi ove skladbe, ovo je možda najviše svirana partitura koju nam je taj glazbenik ostavio.

Na programu se našao i *Subotički željezničarski marš* što ga je glasoviti Hajo skladao pedesetih godina. Ova skladba je često svirana i sačuvana je u nekoliko varijanti, a STO je za ovu priliku odabrao varijantu s varijacijama koja je zahtjevnija za izvođenje.

PJESME I PIKOVA DAMA

Repertoar je upotpunjen i Hajinim pjesmama, a za to su se proborili subotički vokalni solisti. Jednu od Hajinih najpo-

znatijih pjesama *Subotice, varošice bila* izveo je **Antun Letić Nune**, dok su nam *Noć na Paliću* iz 1959., pisanu za ženski duet i tamburaški orkestar, »dočarale« **Antonija Piuković** i **Marija Kovač**.

Kao vrhunac koncerta, premijerno je izvedena i uvertiru za operu *Pikova dama* **Franza von Suppea**, iza čijega se odabira krije jedna zanimljiva priča. Naime, to je bila omiljena Hajina skladba. A tu je informaciju još kao 12-godišnji dječak u jednom slučajnom susretu s Hajom saznao danas također proslavljeni tamburaš, umjetnički voditelj STO-a **Stipan Jaramazović**.

Prije početka koncerta prikazan je dokumentarni film *Muzika je bila njegov govor*

Marija Kovač i Antonija Piuković

Rajka Ljubića u produkciji STO-a, a u holu vijećnice priređena je izložba na kojoj su se mogle vidjeti Hajine fotografije, notni zapisi, njegov portret i bista, te prim-tambura koju je svirao.

Prošlotjedni je koncert bio prilika da se osvijetli dio velike glazbene ostvaštine Pere Tumbasa Haje. Kako je i ovom prigodom ukazano, Hajin je život bio ispunjen radom za dobro svih tamburaša, a taj glazbeni trag traje i danas.

»Za nas tamburaše ovo je izuzetno značajna obljetnica, jer je Pere Tumbas Hajo čovjek kome želimo odati priznanje za sve što je radio i učinio u životu. Ovim smo programom željeli

osvježiti sjećanje na njega, a posebice mlade upoznati s njegovim djelom«, kaže umjetnički voditelj STO-a Stipan Jaramazović.

D. B. P.

Antun Letić Nune

Subotički tamburaški orkestar

8. srpnja 2016.

TJEDAN U BAČKOJ

Smrad

Smrad. Možda gruba i preteška riječ, možda bi nekako finije zvučalo neugodan miris. Ali većina Somboraca bez imalo uvijanja reći će smrad, jer to je riječ koja najbolje opisuje ono što Somborci udišu ovih dana. A udisali su umjesto mirisa rascvjetale lipe (dakako u lipnju), umjesto svježeg večernjeg zraka za ovih sparnih srpanjskih dana smrad životinjskih leševa i to onaj najgori (ali, vjerujte mi: ne biste voljeli da vam opišem kakav, pa i neću). Zatvaraju se prozori već s prvim naletom smrada, koji sada ne pogađa samo žitelje Nove Selenče, već i one u centru, na Apatinskom putu, Logoru, a kako je krenulo još malo neće biti dijela grada do koga neće stići miomiris iz kafilerije. Da se ne lažemo traje to godinama, ali čini se smrdjelo je nekako manje, a i »gušili« su se samo Novoselenčani. Trajat će izgleda to još. Koliko? Pa to od Somboraca koji su čak i prosvjedima ispred kafilerije pokušali ukazati na problem smrdljivog susjeda uopće ne ovisi. Ne ovisi ni o onima koji vode grad, već o onima do kojih somborski miomiris ne mogu stići ni da puše orkanski vjetar. E, kada su već tako daleko, pa što ih onda briga za somborski smrad, nije njima pod pendžerima. Da jeste, već bi našli neko rješenje i ne bi somborsku kafileriju ostavili kao jedino mjesto u cijeloj Srbiji u kojoj se spaljuju životinjski leševi i drugi otpad životinjskog podrijetla. Da, dobro ste pročitali. Sombor je jedino mjesto u cijeloj državi u koje stiže i prerađuje se sve ono što uquine na farmama ili privatnim gospodarstvima i tko zna gdje još sve ne i Sombor je jedino mjesto gdje stiže i drugi otpad životinjskog podrijetla. A kafilerija je stara i dotrajala. Smrdjela je i u neka normalnija vremena kada je u zemlji bilo još nekoliko sličnih pogona, a da neće danas kada radi punim (i preko toga) kapacitetom. (Jer oni sa sirovinom problema nemaju, dapače ima je i u suvišku.) Pitam se i što bi bilo da se svi pridržavaju zakona i da životinjske leševe i drugi konfiskat prijavljuju kafileriji, a ne zakopavaju kojekuda, što se itekako radi, jer dok stignu oni što preuzimaju leševe, dok se to plati, i čeka se, a i košta.

Ali, vrarimo se mi na ovog smrdljivog susjeda. Kažu, bio bi manje smrdljiv kada bi se u modernizaciju pogona i filtere uložilo tri-četiri milijuna eura. Naravno poduzeće, koje je uzgred u državnom vlasništvu, te novce nema. Negdje ih valjda ima. Dok se ne nađu, pa i ne stignu, nema nam druge već izbjegavati svjež zrak s večeri i noću, jer ipak su u kafileriji uvidavni, pa nas guše samo noću. Danju nas (još) puštaju disati.

Z. V.

IZABRANA NAJLJEPŠA HRVATICA U NARODNOJ NOŠNJI IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE

Najljepša Cindy Šoštarić

Pred prepunom gradskom sportskom dvoranom u Tomislavgradu u subotu, 2. srpnja, održana je 3. revija narodnih nošnji i izbor najljepše Hrvatice u narodnoj nošnji

iz Zagreba, pod pokroviteljstvom Predsjedništva Bosne i Hercegovine, Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Vlade Hercegbosanske županije i općine Tomislavgrad.

pa sam i glasovala i animirala svoje prijatelje da glasuju za njih. Pomalo sam i sanjala kako ću i ja dobiti priliku biti jedna od sudionica i da se svijetu predstavim u nošnji svojega kraja.

Eto, sada sam presretna, a doživljeno nikada neću zaboraviti«, rekla je Maja po povratku iz Tomislavgrada.

Ivan Andrašić

Ljepotice na pisti, treća po redu Maja Andrašić

Ivona Pandžić, Cindy Šoštarić, Paula Bojanić i Fanny Bubreg

izvan Republike Hrvatske. Za ovu laskavu titulu natjecalo se 25 djevojaka iz 19 zemalja: Argentine, Austrije, Belgije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Čilea, Italije, Kosova, Mađarske, Makedonije, Njemačke, Perua, Rumunjske, Sjedinjenih Američkih Država, Slovenije, Srbije, Švedske i Švicarske. Odlukom stručnog žirija najljepšom Hrvaticom u narodnoj nošnji izvan Republike Hrvatske proglašena je **Cindy Šoštarić** iz Italije. Za prvu pratilju izabrana je **Ivona Pandžić** iz Švicarske, a za drugu **Paula Bojanić** iz Argentine. Glasovima internetske publike za miss fotogeničnosti izabrana je **Fanny Bubreg** iz Mađarske. Manifestaciju je organizirala Udruga za očuvanje i promicanje hrvatske tradicijske kulture u Bosni i Hercegovini **Stećak** iz Tomislavgrada, u suradnji s Hrvatskom maticom iseljenika

Gost večeri bio je **Krunoslav Kićo Slabinac**. Djevojke i njihove pratilje okupile su se 28. lipnja u večernjim satima. Predusretljivi domaćini sudionicama manifestacije su tijekom boravka u Tomislavgradu omogućili posjete Kninu, Mostaru, Sarajevu i Rami, a bile su smještene u prekrasnom ambijentu Karmela sv. Ilije na Buškom jezeru. Među djevojkama su bile i dvije Hrvatice iz Vojvodine: Sončanka **Maja Andrašić** i **Selena Krivić** iz Srijemske Mitrovice.

»Za mene je ovo bilo nezaboravno iskustvo. Iako sam bila među mladima, među ovim djevojkama sam se osjećala fantastično. Sve su u sredinama u kojima žive vrlo posvećene očuvanju svojeg nacionalnog i kulturnog identiteta, pa smo se lako i sporazumijevale. Još prošle godine sam pratila sudjelovanje naših cura na ovoj manifestaciji,

Gradska uprava Subotica, Tajništvo za poljoprivredu i zaštitu životnog okoliša, temeljem članka 10. i 29. Zakona o procjeni utjecaja na životni okoliš (Sl glasnik RS br.135/04 i 36/09) objavljuje:

OBAVJEŠTENJE O PODNESENOM ZAHTJEVU ZA ODLUČIVANJE O POTREBI PROCJENE UTJECAJA NA ŽIVOTNI OKOLIŠ

Nositelj projekta **TELENOR DOO** Beograd, Omladinskih brigada br. 90 podnio je dana 16.6.2016. godine pod brojem IV-08-501-203/2016, Zahtjev za odlučivanje o potrebi procjene utjecaja na životni okoliš projekta: »Bazne stanice mobilne telefonije na lokaciji Subotica 24«, na katastarskoj parceli 6097/1 KO Donji grad, ulice Đure Đakovića 1a (46.099648°, 19.668901°).

Uvid u podatke, obavještenja i dokumentaciju iz zahtjeva nositelja projekta, može se izvršiti u prostorijama Odsjeka za zaštitu životnog okoliša i održivi razvoj (Trg Slobode 1, Gradska kuća, II. kat, soba 226).

Zainteresirana tijela, organizacije i javnost u roku od deset dana od dana objavljivanja ovog obavještenja mogu dostaviti mišljenja o potrebi procjene utjecaja predmetnog projekta na životni okoliš, osobno ili poštom na gore navedenu adresu, ili elektronski na adresu zivotnasredina@subotica.rs.

Mažoretkinje Sonte prvakinje Srbije

Na državnom prvenstvu mažoretkinja Srbije, održanom u subotu, 2. srpnja, na novosadskom Štrandu, titulu državnih prvakinja osvojile su članice KUD-a *Mažoret* iz Sonte. Sonćanke su bile dominantne u kategorijama kadetkinja i seniorki. Seniorke su bile najbolje u kategoriji štap,

ispred belocrkvanskih mažoretkinja, a treća je bila kombinirana ekipa Sonćanki i Plesni klub *Flamenko* iz Sente. U kategoriji kadeta prva ekipa Sonćanki osvojila je zlato, a druga ekipa broncu. Srebro su osvojile *Tijana Gerin* i *Jelena Kuruc* u kategoriji duo junior. Na koncu, po zbroju svih titula, državnim prvakom za 2016. godinu proglašene su Mažoretkinje Sonte.

Ivan Andrašić

Gradska uprava Subotica, Tajništvo za poljoprivredu i zaštitu životnog okoliša, temeljem članka 25. i 29. Zakona o procjeni utjecaja na životni okoliš (Sl. glasnik RS br.135/04 i 36/09) objavljuje:

OBAVJEŠTENJE O DONESENOM RJEŠENJU KOJIM JE DANA SUGLASNOST NA STUDIJ PROCJENE UTJECAJA NA ŽIVOTNI OKOLIŠ

Dana 1.7.2016. godine nositelju projekta *VIP MOBILE DOO* Novi Beograd, Omladinskih brigada br. 21, je dana suglasnost na studij o procjeni utjecaja na životni okoliš projekta: Radio bazna stanica »NS2088_02 SU_Subotica_Segedinski_put«, na katastarskoj parceli 6192 KO Novi grad, ulice: Segedinski put bb (46.103275°, 19.713085°).

Tekst rješenja se u cijelosti može preuzeti na internet adresi: http://www.subotica.rs/documents/zivotna_sredina/Resenja/IV-08-501-150-2016.pdf

TJEDAN U SRIJEMU

Kulturna ljeta u Srijemu

Sezona godišnjih odmora uveliko je počela, a za one koji si ove godine nisu u mogućnosti priuštiti odmor na nekom od omiljenih ljetovališta u gradovima u Srijemu u pripremi su bogati kulturni sadržaji. Tako na primjer u Srijemskoj Mitrovici u okviru ovogodišnjeg *Kulturnog ljeta*, izdvojilo se nekoliko manifestacija. Tako će i ove godine tradicionalno početkom kolovoza biti održana manifestacija *Srem folk fest*, a drugi put zaredom i *Karneval brodova*. Početak *Kulturnog ljeta* u glavnom gradu Srijema početak će uporedo s otvaranjem kupališne sezone, sredinom srpnja, a kako najavljuju iz Gradske uprave za kulturu, sport i omladinu najviše novca planirano je za *Srem folk fest* i za tu manifestaciju iz gradskog proračuna biće izdvojeno oko tri i po milijuna dinara. Za *Sirmijum rok fest* oko pola milijuna dinara, a za *Karneval brodova* oko 350.000 dinara. Osim ovih, Mitrovčanima se i ove godine nudi dosta sadržaja za mlade, manifestacije kulturnih ustanova, folklornih ansambala i tamburaških orkestara, kao i širok program iz svijeta umjetnosti. Slično je i u šidskoj općini, gdje se i ove godine nudi bogat repertoar tijekom ove kulturne manifestacije. Ove godine *Kulturno ljeto* u Šidu trajat će 28 dana i za to vrijeme bit će održano, kako najavljuju iz Kulturno-obrazovnog centra u Šidu, 28 kvalitetnih koncerata. I kako navode »tko ide na more, neka se do 23. srpnja vrati, tko studira neka do tada očisti godinu, tko radi nek tih dana uzme godišnji odmor, a tko želi zvati goste neka ih zove tada...«. Što se tiče novca izdvojenog za kulturne sadržaje, iz Kulturno-obrazovnog centra navode da su za 12 godina, od kada se održava *Kulturno ljeto* u Šidu, shvatili da za održavanje jedne kulturne manifestacije u biti ne treba puno novca. A u pitanju su u početku bili samo domaći bendovi koji do momenta organiziranja ovakve vrste kulturne manifestacije nisu imali gdje, kako i kome predstaviti svoj rad i muzički senzibilitet. I tako već 12 godina, izgradnjom ljetne natkrivene pozornice i širenjem kruga sudionika, grad je u vrijeme održavanja *Kulturnog ljeta* postajao življi, žagor s korzoa postajao bučniji, a Šidani su prvi puta imali priliku svoje goste nekamo povesti i nešto im pokazati. A osim građana svakako najveću korist za vrijeme *Kulturnog ljeta* imaju ugostiteljski objekti i trgovine. Jer čini se da je Šid upravo tih dana najposjećeniji, a građani nekako radosniji i sretniji. A ako je sreća u pitanju, onda sam gotovo sigurna da se Srijemci itekako raduju kulturnim događanjima kako bi barem na kratko zaboravili surovu svakodnevicu i priuštiti si užitak u svome gradu, kada već ne mogu otputovati na more.

S. D.

LJETOVANJE NA CRESU

Da se bude sol u svijetu

Skupina učenika koja pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku i djece predškolske dobi s roditeljima, koji su u organizaciji udruge *Stopa* iz Hrvatske i udruge *Naša djeca* iz Subotice boravila na Cresu, sretno se vratila u Suboticu u srijedu, 6. srpnja.

Ove udruge organiziraju duhovne obnove na dvije destinacije za dvije kategorije učenika. Jedna su srednjoškolci i učenici osmih razreda, a druga

učenici od V. do VII. razreda osnovnih škola. Također, od prije tri godine, djeca predškolske dobi mogu s roditeljima koji ih namjeravaju upisati na nastavu na hrvatskom jeziku odabrati jednu ili drugu destinaciju.

Ove, kao i prethodnih nekoliko godina, skupinu je ugostio samostan svetog Frane na Cresu i gvardijan o. **Zdravko Tuba**.

Samostanski vrt, prepun hladovine borova, prelijepi claustar i crkva svetog Frane omo-

gućili su sve uvjete da se skupina osjeća dobro i zaista obnovi i odmori. Tišina u samostanskom vrtu praćena cvrčanjem cvrčaka nakon kupanja na plažama Cresa ili navečer, uz pogled na zvjezdano nebo, uz uvijek raspoloženo, dobro društvo, neku društvenu igru ili kreativne radionice za izradu predmeta deku-paž tehnikom, bila je sastavni dio zvučnog dojma ove obnove.

Od najmanje djece do odraslih i organizatora svatko je uvi-

jek mogao pronaći društvo za razgovor ili šetnju prekrasnim mjestom uz lungomare. Slikopis Cresa upotpunjuje i mnoštvo crkvice, aktivna župna crkva svete Marije Velike, muzej, kino na otvorenom te mnoštvo kono-ba, gelateria, simpatičnih caffea s pogledom na more i jahte. Izuzetno zadovoljstvo bilo je prisustvovanje otvaranju petih Creskih kulturnih večeri na kojima je nastupio Varaždinski komorni orkestar.

Tijekom svih deset godina, koliko se organizira ova kva duhovna obnova, pa tako i ove, središnja aktivnost je činila euharistija na kojoj su aktivno sudjelovali pjevači i svirači za koje je bila zadužena učiteljica **Ana Čavrgov**.

Jutarnju tjelovježbu, razne tjelesne aktivnosti kao i brigu

oko djece školske dobi preuzeo je nastavnik tjelesnog odgoja **Tomislav Rac**.

Svetu misu je služio župnik u Kutjevu, velečasni **Marijan Đukić**, a kada se samo nakon nekoliko dana morao zbog obveza vratiti u svoju župu skupina se priključila župnim misama u samostanu.

Članica udruge *Naša djeca* i dopredsjednica odbora za obrazovanje Hrvatskog nacionalnog vijeća **Jasna Vojnić** animirala je djecu ali i odrasle društvenim igrama te kreativnim radionicama.

Osoba koja se svih ovih godina brinula o pronalaženju destinacija, o financija-

ma, nabavi hrane te brojnim drugim potrebama za ovakve duhovne obnove je **Miće Skenderović**.

Naredna skupina djece koja pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku kreće na otok Prvić 16. srpnja.

Nela Skenderović

HKPD Kranjčević na Đakovačkim vezovima

BEREG – Članovi HKPD-a *Silvije Strahimir Kranjčević* iz Berega sudjelovali su na ovogodišnjim, 50. po redu *Đakovačkim vezovima*, jednoj od najvećih i najznačajnijih međunarodnih smotri folkloru u Hrvatskoj. Vezovi su otvoreni u petak, a Berežani su sudjelovali u nedjelju na svečanoj povorci sudionika manifestacije. U povorci je sudjelovalo 63 folklorne skupine iz Hrvatske i inozemstva.

Berežani su bili između folklornih skupina iz Sydneya iz Australije i Detroita i Chicaga iz SAD-a, što je za njih bila velika čast. Pjesmom i igrom Berežani su se predstavili mnogobrojnim posjetiteljima koji su ih nagradili pljeskom. Poslije povorke uslijedio je nastup folklornih skupina na ljetnoj pozornici u Strossmayerovom parku, smotra konjanika i zaprega na hipodromu dok je u predvečerje održan izbor za najljepše narodno ruho uz nastup folklornih društava.

Berežani su na *Vezovima* stekli mnoga nova poznanstva i dobili mnogobrojne pozive za nastupe. Iako je Bereg malo i sve manje selo, još uvijek u njemu ima zaljubljenika u folklor i običaje koje prikazuju i na ovakvim velikim smotrama.

M. K.

Sve boje muzike u Somboru

SOMBOR – Muzičko društvo *Musica Viva* iz Lemeša bilo je organizator koncerta *Sve boje muzike* održanog prošloga petka u velikoj dvorani Gradske kuće u Somboru. Na koncertu je nastupilo nekoliko zborova i vokalnih skupina: dječja đembe sekcija *Musica Viva*, Dječji zbor Glazbene škole iz Bačke Topole, muški zborovi *Oktet 9* i *FaVoZa* iz Celja, te vokalni kvartet iz Budimpešte *Hortus M Singers*. **Marita Topić**, dirigentica i zborovođa *Musice Vive* ističe kako je koncert postigao svoj cilj okupivši ansamble svih generacija, te predstavivši programe različitih žanrova i stilova »koji su se stopili u jednu raznobojnu glazbenu paletu«.

Slamarska kolonija u Tavankutu

TAVANKUT – HKPD *Matija Gubec* i Galerija Prve kolonije naive u tehnici slame iz Tavankuta organiziraju XXXI. saziv Prve kolonije naive u tehnici slame. Svečano otvorenje Slamarske kolonije je večeras (petak, 8. srpnja), s početkom u 19.30 sati na Etnosalašu *Balažević* u Donjem Tavankutu. Tom prigodom nastupit će članovi HKPD-a *Matija Gubec* i KUD-a *Kupljenovo* iz Kupljenova (Hrvatska).

Prije otvorenja kolonije, od 17 sati, bit će održana svečana akademija u povodu 70. obljetnice osnutka HKPD-a *Matija Gubec* i 55. obljetnice organiziranog likovnog stvaralaštva u slami.

U sklopu kolonije u srijedu, 13. srpnja, na Etnosalašu *Balažević* bit će održan koncert *U zlatnom klasju Tavankuta* na kojem će nastupiti tamburaški orkestri udruga koje nose ime *Matija Gubec* iz Tavankuta i Rume.

Ciklus hrvatskog filma u Vojvodini 2016.

TAVANKUT – Ovogodišnji *Ciklus hrvatskog filma u Vojvodini* počinje u subotu 9. srpnja filmom *Az, Branko prdivkom Fučić* koji će biti prikazan u Tavankutu, u prostoru Etnosalaša *Balažević*, od 20.30 sati. Gost projekcije bit će redatelj filma **Bernardin Modrić** iz Rijeke s kojim će biti upriličen i razgovor. Voditelj programa je **Branko Ištvančić**.

Organizator *Ciklusa* je Udruga za audiovizualno stvaralaštvo *Artizana* u suradnji sa Zavodom za kulturu vojvođanskih Hrvata i HKPD-om *Matija Gubec* iz Tavankuta. Program se odvija uz potporu Hrvatskog audiovizualnog centra, u okviru programa međunarodne suradnje.

Takmičenje risara u Đurđinu

ĐURĐIN – *Takmičenje risara* bit će održano sutra (subota, 9. srpnja) u Đurđinu, na njivi pokraj crkve sv. Josipa Radnika, na adresi Đurđin 325. Okupljanje risara je u 6 sati, a natjecanje počinje u 9 sati. Od 10 do 12 sati publika će moći promatrati prikaz rada na starim mašinama i na vršalici. Proglašenje pobjednika u kuhanju tarane je u 11 sati, a u 11.30 sati je folklorni nastup *Dičije igre na strnjiki – Kasalisica*. Proglašenje pobjednika *Takmičenja risara*, uručivanje nagrada i zahvalnica je u 12 sati.

Takmičenje risara jedna je od najatraktivnijih manifestacija subotičke žetvene svečanosti *Dužijance*.

Festival marijanskih pučkih pisama u Monoštoru

MONOŠTOR – U organizaciji KUDH-a *Bodrog*, sutra (subota, 9. srpnja) u Monoštoru će biti održan Festival marijanskih pučkih pisama. Sudjelovat će više pjevačkih skupina iz Srbije i Hrvatske. Festival se održava u crkvi sv. Petra i Pavla, s početkom u 18 sati.

Dužijance u Žedniku i Bajmaku

SUBOTICA – U sklopu programa *Dužijance 2016.*, u nedjelju, 10. srpnja, bit će održane dvije seoske *dužijance* – u Žedniku i Bajmaku. Središnje mjesto proslave u Žedniku je crkva sv. Marka Evanđelista, a u Bajmaku crkva sv. Petra i Pavla apostola. Početak obiju svečanosti je u 10 sati.

Seminar bunjevačkog stvaralaštva u Tavankutu

TAVANKUT – HKPD *Matija Gubec* iz Tavankuta organizira V. seminar bunjevačkog stvaralaštva, koji će biti održan od 12. do 16. srpnja u Tavankutu. Ovogodišnji seminar će obuhvatiti sljedeće teme: ples, tamburaška glazba, sviranje gajdi, slamarsku umjetnost i umijeće tkanja i šlinganja.

Dužijanica u Lemešu

LEMEŠ – HBKUD *Lemeš* organizira Dužijancu u Lemešu. Program počinje večeras (petak, 8. srpnja) u 19.30 u Domu kulture je literarna glazbena večer, predstavljanje knjige *Garavi salaši* autorice **Katarine Firanj** i mini koncert **Aleksandre Pletikosić** u nastavku. Drugog dana u subotu, 9. srpnja u 20 sati u Domu kulture priređuje se večer folklornog karaktera znamenitog naziva *U avliji kod baće i nane*. Kruna manifestacije jeste u nedjelju, 10. srpnja kada se u prijepodnevnim satima organizira defile fijakera kroz selo i svečana sveta misa u 12.30 sati u mjesnoj crkvi Rođenja BDM.

Ž. Z.

SUSRET HRVATSKIH ZAVIČAJNIH KNJIŽEVNIKA

Pohvala za Lajču Perušića

Književnik **Lajčo Perušić**, koji živi i stvara u Zagrebu a podrijetlom je iz Subotice, pohvaljen je na 35. Susretu hrvatskih zavičajnih književnika koji je održan je 2. srpnja u Zagrebu u organizaciji Hrvatskog sabora kulture. Perušić je pohvaljen za priču *Teta Anka Slamka*.

I ovogodišnji Susret okupio je brojne književne stvaratelje iz cijele Hrvatske koji su predstavili najbolja književna ostvarenja odabrana na književnom natječaju HSK-a 2016. Na ovogodišnjem književnom natječaju sudjelovalo je ukupno 110 autora sa svojim poetskim, proznim i dramskim radovima na štokavskom, kajkavskom i čakavskom narječju.

Prosudbeno povjerenstvo djelovalo je u sastavu: **Josip Babić**, književnik, **Ozana Iveković**, teatrologinja i dramska pedagoginja i **Gordana Crnković**, književna kritičarka.

Pročitavši sve pristigle radove, Povjerenstvo je odabralo dobitnike plaketa, kao i autore koji su kvalitetom svojih radova zaslužili pohvalnice HSK-a, te autore koji su odabrani za sudjelovanje na Susretu.

Susret je održan uz materijalnu potporu Ministarstva kulture Hrvatske i Turističke zajednice Zagreba.

D. B. P.

Prikupljanje sredstava za knjigu *Stanišić – 250 godina*

Nakon višegodišnjeg istraživačkog rada međunarodne skupine autora iz Njemačke, Hrvatske, Mađarske i Srbije završena je knjiga-monografija *Stanišić – 250 godina*. U cilju prikupljanja sredstava za objavljivanje ove knjige njeni priređivači su zajedno s izdavačkom kućom *Memorija doo* iz Sombora pokrenuli kampanju. Ideju priređivača i izdavača je da privuku što više malih donatora, na prvom mjestu stanovnika i bivših stanovnika Stanišića.

Monografija *Stanišić – 250 godina* predstavlja težnju njenih autora i priređivača da se na stručan i čitljiv način predstavi bogata povijest naselja, od prvih povijesnih pomena nekadašnje pustare Stanišić, pa do suvremenog doba, kao i viševjekovno funkcioniranje multietničnosti, multikulturalnosti i multikonfesionalnosti u jednoj maloj sredini, u kojoj su živjeli ili žive Srbi, Nijemci, Mađari, Slovaci, Hrvati, Židovi, Romi i druge narodnosti. Ujedno, njome se ukazuje na vrijednosti, ugroženost i potrebu zaštite spomenika kulture i stare arhitekture u Stanišiću.

Priređivači monografije su **Milan Stepanović** i **Robert Kučo**, dok su autori priloga dr. **Karl-Peter Kraus** (Institut u Tubingenu/ Njemačka), dr. **Mario Bara** (Institut za migracije Zagreb/ Hrvatska), **Zsuzsanna Korhecz – Papp** (Gradski muzej Subotica) i **Dragana Đapić**.

Detaljnije informacije o monografiji, njenim autorima, kampanji i uputstva za donatore mogu se naći na blog prezentaciji: www.stanistic250godina.blogspot.com ili putem maila: stanistic250@gmail.com.

KULTURAMA

Hajo

Veličina nas koji živimo u sadašnjosti može se mjeriti i time koliko čuvamo neke vrijednosti iz prošlosti, ali i koliko skrbimo o svijetu koji ostavljamo iza sebe. Kada je u pitanju povijest, pretpostavljam da bi većina nas željela ostati upamćena po nečemu dobrom, plemenitom i vrijednom. U tom smislu, vjerujem da bi **Pere Tumbas Hajo** (1891. – 1967.), čija je obljetnica – 125. godina od rođenja – obilježena prošloga tjedna u Subotici, mogao biti zadovoljan.

Obljetnica je pokazala kako taj velikan tambure i danas, skoro pet desetljeća nakon smrti, ima puno poštovatelja, ali još važnije i sljedbenika. Konkretnih, s tamburama u rukama. Pokazao je to koncert u velikoj vijećnici Gradske kuće. A, s druge strane, stručna tribina Haji u čast, pokazala je da ima i onih koji se žele iz znanstvenog aspekta pozabaviti njegovim djelom, pridružujući se tako skupini entuzijasta koja već godinama istražuje tu »materiju«.

Ukratko, svjedočili smo da Tumbasova zaostavština, iako još uvijek čeka ozbiljniju obradu i vrednovanje, ne pada u zaborav ni gotovo pola stoljeća od njegova odlaska.

Kao glazbenik, aranžer, skladatelj i pedagog Hajo je iza sebe ostavio brojne i danas aktualne tragove u tamburaškoj glazbi. Tamburaška tradicija Subotice je nezamisliva bez djela pokojnog Haje. I danas aktualna Subotička škola tambure, za čije je utemeljenje Hajo veoma zaslužan, jedna je od najjačih u regiji. Ako ne i najjača.

U Subotici i danas djeluje dosta tamburaša – od orkestara do tzv. *bandi*. I sam potpisnik ovih redaka »išao je na tamburicu« i bio član Subotičkog tamburaškog orkestra. Osim Subotičkog tamburaškog orkestra i ansambla *Hajo*, čiji su nastupi činili okosnicu prošlotjednog koncerta u čast Haji, kao »nasljednici« mogu se promatrati i članovi Hrvatske glazbene udruge *Festival bunjevački pisa-ma* iz Subotice (ta je udruga 2014. objavila CD pod nazivom *Pere Tumbas Hajo – Bunjevačka kola* na kojem se nalazi 22 kola bunjevačkih Hrvata na način kako ih je svirao čuveni Hajo i kako ih je zabilježio u svojim notnim zapisima). I brojni drugi.

Dakle, Hajo je živ, što je možda i najvažnije, među tamburašima i za sada nema brige da će biti zaboravljen. A tako će biti sve dok Suboticom, bilo u *mijani*, kafiću ili koncertnoj dvorani, budu zvoni-le žice tamburice.

D. B. P.

PREMIJERA PREDSTAVE LJUBAVI GEORGEA WASHINGTONA U KAZALIŠTU DOBRICA MILUTINOVIĆ U SRIJEMSKOJ MITROVICI

Zašto u ljubavi i ratu nema pravila?

U srijemskomitrovačkom kazalištu Dobrica Milutinović 16. lipnja odigrana je premijera predstave *Ljubavi Georgea Washingtona*, prema tekstu Mire Gavrana u režiji Lilijane Ivanović. Na premijeri je prisustvovao i Miro Gavran, najplodniji hrvatski dramski pisac i jedini živi pisac po kome se zove kazališni festival u Pragu, *Gavranfest*. Tom prigodom ovaj vrsni hrvatski dramski pisac iznio nam je svoje dojmove nakon boravka u Srijemu kao i dojmove o predstavi u kojoj su glumili mitrovački glumci Jelena Janković i Dušica Anojić.

SVJETSKI VELIKI USPJESI

Noć bogova, Čehov je Tolstoju rekao zbogom i *Ljubavi Georgea Washingtona*, samo su neke od predstava Mire Gavrana koje se u svijetu igraju s velikim uspjehom:

»U mojoj prvoj fazi sam posezao za povijesnim i biografskim junacima. Sve te tri predstave su puno igrane po svijetu, od Pariza do Washingtona, Praga... Sve su negdje naoko slične i nose biografsko-povijesnu priču. Devedestih godina sam počeo pisati komedije. Kad je počeo rat, pokušao sam pribjeći komediji jer je tad trebalo više komedije nego teške drame. A posljednjih desetak godina radim nešto što je spoj drame i komedije. Trudim se prikazati našu stvarnost onako kako sada živimo, ali na način da se dramska i komična strana izmjenjuju i isprepliću, jer mislim da je to ono što je današnji život«, kaže Gavran.

Ponosan je, kako kaže, što je jedini živi dramski pisac po kome je naziv dobio kazališni festival u inozemstvu:

»To je bilo 2003. godine i za mene je to velika čast. Šest mojih

Miro Gavran je hrvatski suvremeni književnik. Rođen je u Gornjoj Trnavi kod Nove Gradiške 1961. godine. Dramatrugiju je diplomirao u Zagrebu na Akademiji za kazalište, film i televiziju. Bavi se pisanjem romana, knjiga za mlade, drama i filmskih scenarija. Najizvođeniji je hrvatski dramski pisac u posljednjih petnaest godina. Najvažnije kazališne predstave su mu: *Noć bogova*, *Muž moje žene*, *Sve o ženama*, *Traži se novi suprug*, *Zaboravi Hollywood*, *Pacijent doktora Freuda*. Jedan je od cijenjenijih dječijih pisaca. Po njegovim dramama i komedijama nastalo je više od 300 kazališnih premijera širom svijeta, a vidjelo ih je više od tri milijuna ljudi.

predstava je odigrano u kazalištu u Slovačkoj i ljudi jednog vodećeg teatra u Trnavi odlučili su napraviti festival. Nakon četiri *Gavranfesta* u Slovačkoj, festival se preselio u Krakov, a onda su odlučili napraviti ga i u Pragu. Za mene je to velika čast i zadovoljstvo, da upoznam glumce, redatelje koje nisam upoznao i vidim predstave koje do tada nisam vidio. A posebna čast mi je što imam festival izvan svoje zemlje rođenja«.

EMOCIJE SPOJNICA SVIH DRAMSKIH DJELA

U svim Gavranovim djelima postoji nešto zajedničko, a to je da je uvijek »nešto između«:

»Čak i moji romani koji su u sadašnjosti, a imam i tri romana koji su bilblijski, imaju nešto zajedničko. To je emocija. Zajedničke su emocije kada su u pitanju dijalozi, pa čak i oni koji su u romanima i mislim da je jako bitno da se pisac odluči koji odnos ima prema ovom svijetu. Uvijek gledam da moj junak na početku drame ili romana nešto doživi. Da doživi susret sa samim sobom kroz druge likove. Meni je važno da su to ljudi koji traže neki izlaz iz života. Ne bojim se ako treba biti staromodan pisac po konstrukciji, ali ću biti moderan po dijalogu, rečenici i toga se negdje držim«.

Radeći određene teme za svoja djela, Gavran prilično mnogo istražuje:

»Puno istražujem. Kada sam pisao *Ljubavi Georgea Washingtona*, s obzirom na to da je jako pozitivan, uvidio sam da će mi biti neuvjerljiv na sceni. Uvijek mi se učini kako je dobro napraviti ključ za neku drugu priču koja će napraviti iznenađenje i da publika dobije te preokrete. To volim. Volim gledati kazališnu predstavu ili film, da i mene iznenadi priča, a ne da je uvijek sve u redu.«

POZORIŠTE I KAZALIŠTE PRIČAJU JEDINSTVENIM JEZIKOM

Predstave Mire Gavrana često se prikazuju u Srbiji. *Ljubavi Georgea Washingtona* u Srijemskoj Mitrovici je 32. premijera ovog dramskog pisca, koja je odigrana u Srbiji:

»Zaista je bilo dosta izvedbi u Srbiji i mogu reći da su često glumice bile te koje su odabrale tekst. Često se događalo da su glumice odabrale tekst i onda nagovarale direktora kazališta i redatelje da to naprave. Što se tiče premijere u Srijemskoj Mitrovici, mislim da je lijepo izrežirano i napravljena je jedna intimna predstava. Jako volim kada redatelji i glumci ispoštuju ono što je pisac napisao i kada to ne pokušavaju promijeniti, nego pokušaju onu psihološku notu braniti i opravdati«.

A o razlikama i sličnostima između teatra i pozorišta Gavran ističe:

»U načelu, svugdje na svijetu su slične emocije. Ljudi doživljavaju ljubav, prijateljstvo, mržnju i da nije tako ne bi bilo moguće da jedan Tolstojev roman ili Šekspirova tragedija izaziva slične emocije. Generalno, ja imam osjećaj da ako je dobra emocija, strah, radost, onda mislim da to jednako funkcionira i u Americi i u Južnoj Africi. Jer svijet pozorišta je svijet emocija i zato ga jednako razumiju svugdje u svijetu. Dakle, pozorište i kazalište govore sličnim, jedinstvenim jezikom«, kaže na kraju Gavran.

S. Darabašić

U SUBOTICI PREDSTAVLJENA PRAKTIČNA ILIRSKA GRAMATIKA IVANA MIHALOVIĆA

Vrijedan prinos hrvatskom jezičnom identitetu

U Zavodu za kulturu vojvođanskih Hrvata je u srijedu, 29. lipnja, predstavljena knjiga **Ivana Mihalovića** *Praktična ilirska gramatika* (*Gyakarlati ilir Nyelvtan*) u izdanju Ogranka Matice hrvatske iz Osijeka. O knjizi su govorili dr. sc. **Stjepan Blažetin**, ravnatelj Zavoda za kulturu Hrvata u Mađarskoj, dr. sc. **Jadranka Mlikota** s Odsjeka za hrvatski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku, priređivačica i suautorica pogovora i dr. sc. **Ana Lehovcki - Samardžić** s Katedre za mađarski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku, suautorica pogovora.

Pozdravljajući prisutne **Tomislav Žigmanov**, ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata skrenuo je pozornost na to kako se o jezikoslovnoj baštini o Hrvatima u Ugarskoj još uvijek premalo zna. Važnost ove knjige ogleda se u tome što ona svjedoči o činjenici da su Hrvati u Ugarskoj bili dionici zahtjevnih kulturnih praksi u svoje vrijeme, te da bez obzira na to što je povijest bila bogata, nju još uvijek ne prati i zahtjevnost, vremenu primjerena stručna interpretacija. U tom smislu je gesta mladih znanstvenica iz Osijeka i nakladnika Ogranka Matice hrvatske više nego pohvalna.

KNJIGA OD POSEBNOG ZNAČAJA

U ime nakladnika prisutnima se obratio dr. sc. **Borko Baraban**. Istaknuo je da je Ogranak Matice Hrvatske iz Osijeka najveći izdavač izvan

Stjepan Blažetin, Jadranka Mlikota i Ana Lehovcki - Samardžić

Zagreba, čija je misija poticati mlade znanstvenike i njihove ostvaraje. Istaknuo je kako pretisak *Ilirske gramatike* Ivana Mihalovića za ogranak Matice hrvatske ima poseban značaj, jer, osim što predstavlja veliko značenje za nacionalnu filologiju, ona predstavlja kako međunarodnu tako i međufakultetsku poveznicu u gradu Osijeku.

Stjepan Blažetin govorio je o kontekstu u kojem je knjiga nastala. Prostor između Osijeka, Subotice i Pečuha je prostor koji je stoljećima zajedno funkcionirao, a isti prostor iznjedrio je i ovu knjigu. Ona dolazi u vrijeme kada nakon 1867. godine na navedenom prostoru počinje funkcionirati kapital. Elitama, kako političkim tako i gospodarskim postalo je jasno kako ukoliko hoće na ovom prostoru profitirati i kontrolirati hrvatske nacionalne težnje, moraju isti upoznati. Za to su trebali imati ljude koji poznaju hrvatski jezik. U tom vremenu nastalo je nekoliko gramatika i rječnika. Sve te gramatike i rječnici imali su praktičnu namjenu, prije svega

trebali su poslužiti službenicima mađarske vlade za učenje jezika. Mađarskoj državi bilo je važno na ovim prostorima ojačati mađarski identitet i prisutnost, a kako se to ne može uraditi silom, način je bio da se upozna taj drugi element.

PREKOGRANIČNI AUTORI – DIO CJELINE

Jadranka Mlikota navela je kako je Mihalovićeva *Ilirska gramatika* ostala nezapažena u povijesnim i jezikoslovnim priručnicima, a razlog tome vidi u činjenici što je Mihalović stvarao izvan trojne kraljevine, ali i stoga što Mihalovićevi priručnici nisu ostali sačuvani u hrvatskim kulturnim i znanstvenim institucijama. Pretisak gramatike nastao je u okviru znanstveno-istraživačkoga projekta koji je nosio naziv *Hrvatsko-mađarski jezikoslovni dodiri u drugoj polovici 19. stoljeća* koji je financiralo Sveučilište J. J. Strossmayer u Osijeku. Gramatički priručnik sastoji se iz dvaju dijelova. Prvi dio je gramatika ilirskoga jezika

kojoj Mihalović pridružuje mađarsko-ilirski riječnik. Gramatiku hrvatskoga jezika piše na mađarskom jeziku i namjenjuje ju ponajprije Mađarima za učenje hrvatskoga jezika. Što se tiče normativnih obilježja, ona se po svemu uklapa u hrvatske normativne tijekom druge polovice 19. stoljeća. Ta činjenica ide u prilog tvrdnji da su se prekogranični autori uvijek smatrali dijelom cjeline svojega naroda. Zato se gramatični priručnik smatra vrijednim prinosom hrvatskog jezičnog identiteta među Hrvatima u Ugarskoj.

Ana Lehovcki - Samardžić istaknula je kako su na ovom projektu imali veliku pomoć mađarskih kulturnih i znanstvenih institucija, prije svega Katedre za kroatistiku Sveučilišta u Pečuhu, Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj i dr. Ono što smatra iznimno važnim nije sama činjenica da je djelo nastalo na mađarskom jeziku, već na koji način je mađarski jezik ugrađen, odnosno na koji način bi se ovo djelo kasnije moglo istraživati s metodološke strane. Gramatike 19. stoljeća su prijelazni oblici s klasičnih gramatika i modernih gramatika kakve danas poznajemo. Taj prijelazni oblik značio bi da su između znanstvenog i praktičnog. U Mihalovićevoj gramatici naglašeno je usvajanje, a ne učenje jezika kroz poredbeno navođenje primjera i kroz zadatke. To je jedno od obilježja modernih gramatika, nešto što se trenutno pokušava uvesti u gramatike stranih jezika.

Aleksandra Prčić

Republika Srbija
Autonomna Pokrajina Vojvodina
Grad Subotica
POVJERENSTVO ZA IZRADU GODIŠNJEG PROGRAMA
ZAŠTITE, UREĐENJA I KORIŠTENJA
POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

JAVNI POZIV

ZA DOKAZIVANJE PRAVA PRVENSTVA NAJMA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U DRŽAVNOM VLASNIŠTVU NA PODRUČJU GRADA SUBOTICE ZA 2017. GODINU

Sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu (Službeni glasnik RS, br. 62/06, 65/08 – dr. zakon, 41/09 i 112/2015), Povjerenstvo za izradu Godišnjeg programa zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta/nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave grada Subotice, raspisuje javni poziv svim fizičkim i pravnim osobama, kojim obavještava:

vlasnike sustava za navodnjavanje, odvodnjavanje, ribnjaka, poljoprivrednog objekta, staklenika, plastenika i višegodišnjih zasada (voćnjaka i vinograda koji su u rodu) na poljoprivrednom zemljištu u državnom vlasništvu i koji su upisani u Registar poljoprivrednih gospodarstava i nalaze se u aktivnom statusu najmanje tri godine (u daljnjem tekstu: infrastruktura) i vlasnike domaćih životinja, koji su i vlasnici, odnosno zakupnici objekata za uzgoj tih životinja na području jedinice lokalne samouprave na kojoj se pravo prvenstva najma ostvaruje, koji su upisani u Registar poljoprivrednih gospodarstava i nalaze se u aktivnom statusu najmanje jednu godinu (u daljnjem tekstu: stočarstvo), da dostave potrebnu dokumentaciju radi dokazivanja prava prvenstva najma na poljoprivrednom zemljištu u državnom vlasništvu na području grada Subotice za 2017. godinu, do dana 31. listopada 2016. godine.

DOKUMENTACIJA O DOKAZIVANJU PRAVA PRVENSTVA NAJMA

I. Potrebna dokumentacija za ostvarivanje prava prvenstva najma na temelju vlasništva nad infrastrukturom koju dostavlja fizička, odnosno pravna osoba:

1. Zahtjev za priznavanje prava prvenstva najma na temelju vlasništva nad infrastrukturom potpisan od strane fizičke osobe, odnosno odgovorne osobe u pravnoj osobi (dostavlja podnositelj zahtjeva);

2. Izvadak iz javne evidencije o nekretnini (pribavlja jedinica lokalne samouprave), odnosno ako infrastruktura nije uknjižena u javnu evidenciju o nekretnini pravna osoba dostavlja popisnu listu i knjigovodstvenu dokumentaciju potpisanu i ovjerenu sukladno Zakonu o računovodstvu;

3. Zapisnik Republičke poljoprivredne inspekcije (dostavlja podnositelj zahtjeva); (Napomena: Sve osobe koje su zainteresirane za ostvarivanje prava prvenstva najma na temelju infrastrukture dužne su pravodobno, a najkasnije do 1. rujna 2016. godine, podnijeti Zahtjev za izlazak Republičke poljoprivredne inspekcije radi utvrđivanja faktičkog stanja na terenu. Zapisnik je sastavni dio dokumentacije koja se dostavlja do 31. listopada 2016. godine i obvezno sadržava točno navedene sve katastarske čestice, ili dijelove čestica, na kojima je utvrđena funkcionalnost sustava za navodnjavanje, odvodnjavanje, ribnjaka, poljoprivrednog objekta, staklenika, plastenika, kao i roda voćnjaka i vinograda.);

4. Dokaz da je podnositelj zahtjeva nositelj ili član Registriranog poljoprivrednog gospodarstava u aktivnom statusu najmanje tri godine (pribavlja jedinica lokalne samouprave);

5. Suglasnost/odobrenje Ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede na investicijska ulaganja za infrastrukturu koja je podignuta nakon srpnja 2006. godine, odnosno kupoprodajni ugovor fizičke osobe (podnositelja zahtjeva) s pravnom osobom koja je podignula infrastrukturu sukladno tada važećim propisima (dostavlja podnositelj zahtjeva).

II. Potrebna dokumentacija za ostvarivanje prava prvenstva najma na temelju stočarstva koju dostavlja fizička, odnosno pravna osoba:

1. Zahtjev za priznavanje prava prvenstva najma na temelju stočarstva potpisan od strane fizičke osobe, odnosno odgovorne osobe u pravnoj osobi (dostavlja podnositelj zahtjeva);

2. Rješenje o utvrđivanju veterinarsko sanitarnih uvjeta objekta kao dokaz da objekt ispunjava uvjete za uzgoj životinja, kao i dokaz da je osoba vlasnik, odnosno zakupnik objekta za uzgoj životinja (dostavlja podnositelj zahtjeva);

3. Ispravu iz veterinarske stanice kojom se potvrđuje da je podnositelj zahtjeva vlasnik domaćih životinja (dostavlja podnositelj zahtjeva);

4. Dokaz da je podnositelj zahtjeva nositelj ili član Registriranog poljoprivrednog gospodarstava u aktivnom statusu najmanje jednu godinu (pribavlja jedinica lokalne samouprave);

5. Zapisnik Republičkog veterinarskog inspektora (dostavlja podnositelj zahtjeva);

(Napomena: Sve osobe koje su zainteresirane za ostvarivanje prava prvenstva najma na temelju stočarstva dužne su pravodobno, a najkasnije do 1. rujna 2016. godine, podnijeti Zahtjev Republičkom veterinarskom inspektoru da utvrdi broj uvjetnih grla, sukladno kapacitetu, vrsti i kategoriji životinja iz Rješenja o utvrđivanju veterinarsko sanitarnih uvjeta. Ukoliko Republički veterinarski inspektor ne zatekne nijednu životinju u objektu u trenutku kontrole, kod životinja koje se uzgajaju u turnusima, on obračunava broj uvjetnih grla na temelju isprave osobe o prodaji, predaji na klanje i izvozu životinja, a najviše do kapaciteta iz Rješenja o utvrđivanju veterinarsko sanitarnih uvjeta.

Zapisnik je sastavni dio dokumentacije koju treba dostaviti do 31. listopada 2016. godine.)

6. Ugovore o najmu poljoprivrednog zemljišta zaključene s drugim osobama za zemljište koje se nalazi na području jedinice lokalne samouprave na kojoj se podnosi zahtjev, a koji su ovjereni od strane nadležnog tijela (dostavlja podnositelj zahtjeva).

7. Izjava podnositelja zahtjeva, potpisana od strane fizičke osobe, odnosno odgovorne osobe u pravnoj osobi, dana pod kaznom i materijalnom odgovornošću, koja sadržava:

izjavu da je dostavio sve dokaze koji se odnose na najam poljoprivrednog zemljišta na području lokalne samouprave na kojoj je podnio zahtjev,

izjavu koliku površinu poljoprivrednog zemljišta posjeduje u svom vlasništvu na području jedinice lokalne samouprave na kojoj se podnosi zahtjev;

popis povezanih osoba i površinu poljoprivrednog zemljišta koju te osobe posjeduju u vlasništvu na području jedinice lokalne samouprave na kojoj je podnio zahtjev.

(Napomena: kod fizičkih osoba povezanim osobama smatra se: djed, baka, majka, otac, djeca, supružnik, posvojenik, izvanbračni partner ukoliko imaju prebivalište na istoj adresi; kod pravnih osoba povezanim osobama smatra se: pravna osoba i/ili fizička osoba koja ima najmanje 25% udjela u kapitalu (dionica, udjela ili glasova).

8. Uvjerjenje (potvrda) iz javne evidencije o nekretnini kojim se dokazuje ukupna površina poljoprivrednog zemljišta koje podnositelj zahtjeva ima u svom vlasništvu na području jedinice lokalne samouprave na kojoj se podnosi zahtjev (pribavlja jedinica lokalne samouprave);

9. Uvjerjenje (potvrda) iz javne evidencije o nekretnini kojim se dokazuje ukupna površina poljoprivrednog zemljišta koje je u vlasništvu povezanih osoba s podnositeljem zahtjeva, na području jedinice lokalne samouprave na kojoj se podnosi zahtjev

(pribavlja jedinica lokalne samouprave nakon uvida u popis tih osoba koji u izjavi dostavlja podnositelj zahtjeva:

kod podnositelja zahtjeva fizičke osobe: djed, baka, majka, otac, djeca, supružnik, posvojenik, izvanbračni partner ukoliko imaju prebivalište na istoj adresi;

kod podnositelja zahtjeva pravne osobe za sve osobe koje su navedene u prethodno pribavljenom dokazu iz Agencije za gospodarske registre o povezanim osobama s podnositeljem zahtjeva.

Sva ograničenja iz članka 64a stavka 17. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (ugovor s drugim osobama, vlasništvo poljoprivrednog zemljišta, vlasništvo poljoprivrednog zemljišta povezanih osoba, najam poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu) odnosi se na područje jedinice lokalne samouprave gdje se nalazi objekt, odnosno životinje.

Dokumentaciju iz dijela I. točke 2 i 4, odnosno iz dijela II. točke 4, 7 i 8 jedinica lokalne samouprave pribavlja najkasnije do 30. studenog 2016. godine.

Napominjemo da se kod osoba koje ispunjavaju uvjete za ostvarivanje prava prvenstva najma na temelju stočarstva, sukladno ovom Javnom pozivu, opredjeljivanje površine poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu u Godišnjem programu zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta vrši na način da se površina koja im je utvrđena po broju uvjetnih grla po zapisniku Republičkog veterinarskog inspektora, umanjuje za površinu poljoprivrednog zemljišta, sukladno članku 64a stavak 17. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Službeni glasnik RS, broj 62/06,65/08-dr. zakon, 41/09 i 112/2015),

Sva dokumentacija koja se dostavlja sukladno ovom Javnom pozivu mora glasiti na istu pravnu ili fizičku osobu, koja može biti nositelj ili član Registriranog poljoprivrednog gospodarstva i mora biti ovjerena i potpisana od strane nadležnog tijela koje izdaje ispravu.

Za razdoblje najma koje je dulje od jedne godine, osim uplate najamnine za prvu godinu najma, radi zaključivanja Ugovora o najmu potrebno je dostaviti sredstvo osiguranja plaćanja, koje može biti: garancija poslovne banke u visini godišnje najamnine poljoprivrednog zemljišta ili ugovor o jamstvu između Ministarstva kao vjerovnika i pravne osobe kao jamca ili dokaz o uplati pologa u visini jedne godišnje najamnine kao sredstvo osiguranja plaćanja najamnine, a koji će se u slučaju redovitog plaćanja računati kao plaćena najamnina za posljednju godinu najma.

Ukoliko se za katastarske čestice koje su opredijeljene osobama na temelju prava prvenstva najma utvrdi da su predmet restitucije, predmetne katastarske čestice će se izuzeti iz daljnjeg postupka davanja u najam.

Obrazac zahtjeva može se preuzeti svakog radnog dana od 7³⁰ do 14³⁰ sati, u Uslužnom centru Grada Subotica (pult broj 16 i 17) ili s internetske stranice: www.subotica.rs.

Rok za dostavljanje zahtjeva i potrebne dokumentacije iz ovog javnog poziva je 31. listopada 2016. godine. Zahtjev prispio po isteku datuma određenog u ovom javnim pozivu smatrat će se nepravodobnim i Povjerenstvo će ga vratiti podnositelju neotvoren.

Zahtjev s potrebnom dokumentacijom se podnosi neposredno na pisarnici ili poštom, u zatvorenoj kuverti s naznakom na prednjoj strani: »Zahtjev za ostvarivanje prava prvenstva najma na temelju vlasništva infrastrukture za 2017. godinu« ili »Zahtjev za ostvarivanje prava prvenstva najma na temelju stočarstva za 2017. godinu«, za Povjerenstvo za izradu Godišnjeg programa zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta/ nadležnom tijelu jedinice lokalne samouprave Subotica za područje grada Subotice, na adresu: Gradska uprava grada Subotica, Odsjek za poljoprivredu i poljoprivredno zemljište, Trg slobode 1. Na poledini kuverte navodi se naziv/ime i prezime i adresa podnositelja zahtjeva.

Sve informacije u svezi s ovim javnim pozivom mogu se dobiti osobno u Odsjeku za poljoprivredu i poljoprivredno zemljište (Gradska kuća, ured 200/II) ili na telefon 024/626-871.

Ovaj javni poziv objaviti u listu *Subotičke novine*, *Magyar Szó* i *Hrvatska riječ*, internetskoj stranici www.subotica.rs, oglasnoj ploči Gradske uprave i na oglasnim pločama mjesnih ureda.

Predsjednik Povjerenstva,
Srdan Veličković

Svetkovina Svetog Petra i Pavla u Hrtkovcima

Svetkovina Svetog Petra i Pavla važi za hrtkovački ljetnji kirvaj, koji se u ovom srijemskom mjestu proslavlja već dva stoljeća. Godinama Hrtkovce za Petrovo posjeti veliki broj vjernika, kako iz okoline tako i sada bivši Hrtkovčani iz Hrvatske i drugih zemalja. Razlog više za ovogodišnji posjet Hrtkovcima sada je bila i krizma. Svečanu krizmenu misu predvodio je srijemski biskup **Đuro Gašparović**, a čast da primi sakrament svete potvrde imalo je 25 krizmanika iz Nikinaca, Platičeva i Hrtkovaca.

U katoličkom kalendaru sveti Petar štuje se skupa sa svetim Pavlom, a njihov blagdan obilježava se 29. lipnja. U kršćanskoj ikonografiji ova dva apostola prikazuju se s ključem i mačem. Zaštitinici su Đakovačko-osječke nadbiskupije, a slave ih i vjernici u Srijemu u župi Hrtkovci:

»Crkva ima dvije svetkovine. Jedna je Sveti Klement koji je zaštitnik naše crkve i Sveti Petar i Pavle kada slavimo seosku slavu. Ove godine svečanost je mnogo veća, jer je zajednička krizma za djecu iz tri sela Hrtkovaca, Platičeva i Nikinaca«, kaže župnik **Ivica Živković**:

»Sretan sam što danas imamo punu crkvu, jer su nam došli župljani iz sva tri okolna sela, a imamo goste i iz Hrvatske. Inače nas je u Hrtkovcima nakon stradanja ratnih devedesetih mnogo manje, za čak 70 posto nego što je to bilo prije rata. Do tada, na ovaj dan svetkovine Petra i Pavla, crkva nije mogla primiti toliki broj vjernika.

Ali veza između Hrtkovčana onih koji su ostali i onih koji su devedesetih otišli iz svog sela i dalje postoji. A upravo je blagdan svetog Petra i Pavla prilika da se ponovno okupe. Hrtkovčani, oni koji su devedesetih godina otišli odatle, danas su u Kuli kod Kutjeva gdje ih ima najviše, sagradili svoju crkvu i također je posvetili Petru i Pavlu. Svake godine oni nas pozivaju i mi se odazivamo i odlazimo tamo na uskršnji ponedjeljak. Jaka veza postoji između Hrtkovčana koji su ostali i onih koji su otišli i oni redovno dolaze ovdje na Dušni dan, Svisvete ali i preko ljeta kada posjećuju svoju rodbinu ovdje. Vjerujem da su ostali, da bi sada bilo daleko veći broj krizmanika, a crkva ne bi mogla primiti toliki narod«, navodi vlč. **Živković**.

Hrvata je danas u Hrtkovcima daleko manje nego prije devedesetih godina. No, oni koji su ostali, vođeni biskupovim riječima, žive skupa s drugima:

»Dva stoljeća se u Hrtkovcima štuju običaju vezani za svetkovinu Svetog Petra i Pavla. Nažalost, danas nas je mnogo manje i proslava se svodi na okupljanja u našim domovima. Nekada su ulice bile pune. Održavale su se zabave na taj dan, a danas nema neke specifičnosti. Postala je tipična seoska svetkovina kao i u ostalim mjestima u Srijemu. Međutim, danas je poseban dan i sveta misa je bila posebna zbog krizme naših krizmanika iz tri susjedna sela, najbližih između sebe«, kaže **Krešimir Tkalac** iz Hrtkovaca.

A na kraju u svojoj propovijedi biskup Gašparović je poručio župljanima ova tri srijemska sela: »Nastavite živjeti skupa jedni s drugima, čuvajte svoju baštinu i ako još uvijek postoji strah, ne plašite se, nego se držite skupa i poštujujte jedni druge«.

S. Darabašić

Proslavljena Srpna Gospa

U subotu, 2. srpnja, Katolička crkva proslavila je blagdan Pohoda Blažene Djevice Marije a Vodica kod Čonoplje svoje proštenje, u narodu poznatije kao Srpnu Gospu.

Svetu bilingvalnu misu, na mađarskom i hrvatskom jeziku, predslavio je čonopljski župnik vlč. **Endre Horváth** uz kojeg su suslavili o. **Zlatko Žuvela**, OCD iz somborskog Karmela i župnik iz Bečeja, nekada službujući u Lemešu vlč. **László Pósa**.

Kao i godinama unazad dvadesetak Lemešana, ovoga puta mahom članova HBKUD-a *Lemeš* i mladih vjernika krenulo je organizirano procesijom put Vodice. Grupu u svojoj namjeri istrajnih hodočasnika predvodilo je okićeno raspelo koje je nosio **Blaž Vilić**, najstariji od prisutnih, dok su se mladi izmjenjivali noseći barjake. Jedna od najstarijih živućih lemešanki **Mária Ivanković** (93) strpljivo je suznih očiju dočekala putem napredujući prošion kako bi pozdravila križ drvo i poljubila korpus na njemu.

Ž. Zelić

Blagdan Sv. Ćirila i Metoda, 5. srpnja

Braća Ćiril (pravo ime Konstantin, ime Ćiril uzeo je nakon zaređenja) i Metod, rođena su u Solunu. Poznati su i kao Solunska braća, Sveta braća i slavenski apostoli. Metod je bio upravitelj jedne arhontije u istočnoj Makedoniji, dok je Ćiril, odgojen na carskom dvoru, nakon završenih filozofskih i teoloških studija postavljen za bibliotekara Svete Sofije u Carigradu i učitelja filozofije na carigradskoj visokoj školi. Kad su zatraženi biskupi i svećenici koji će propovijedati kršćansku vjeru na slavenskom jeziku, Bizant je poslao njih. Ćiril je sastavio prvo slavensko pismo (glagoljicu) i na jezik makedonskih Slavena iz okolice Soluna preveli su najnužnije crkvene knjige. Na taj su način stvorili prvi slavenski književni jezik i postavili temelje slavenskoj književnosti. U Rimu se Ćiril razbolio i uskoro kao redovnik umire. Sahranjen je u crkvi sv. Klementa, gdje je i danas sačuvan njegov grob. Metod nastavlja rad u Panoniji i Moravskoj, no njemački biskupi ga osuđuju i bacaju u tamnicu, gdje je ostao 2,5 godine. Godine 873. Metod je na papin nalog pušten iz tamnice, ali je slavenska liturgija zabranjena. Ipak, Papa Ivan VIII. potvrdio je slavensko bogoslužje bulom *Industriae tuae* iz 880. godine. Metod prevodi u Moravskoj na slavenski jezik Bibliju. Nakon njegove smrti u Moravskoj je zabranjena slavenska liturgija. Prijevodom liturgijskih i biblijskih knjiga Ćiril i Metod udarili su temelje slavenskoj pismenosti te se smatraju suzaštitnicima Europe.

Piše: dipl. theol. Ana Hodak

Čovjeka vjernika često muči pitanje je li ono što čini i kako živi dovoljno da bi se spasio. S takvim pitanjem dolazi pred Isusa jedan zakonoznanac u evanđelju petnaeste nedjelje kroz godinu (usp. Lk 10,25-37), te dobiva odgovor koji vrijedi za svakog vjernika do današnjeg dana.

KAKO DO VJEČNOG ŽIVOTA?

Zakonoznanac koji pristupa Isusu s pitanjem »Učitelju, što mi je činiti da život vječni baštinim?« (Lk 10,25) želi prvenstveno Isusa iskušati, što su pismoznanci i farizeji, kako svjedoče evanđelja, često činili jer nisu Isusa voljeli i stalno su tražili nešto protiv njega. No, iza te prvotne namjere da ga iskuša krije se i stvarna želja za tim da sazna kako da zasluži vječnost. Naime, Zakon je za Židove Isusovog vremena bio velika muka. Sa svojim mnogobrojnim zabranama i zapovijedima postajao je sve više teret vjernicima. Bilo im je teško snalaziti se u tom mnoštvu obveza koje im Zakon nameće. Zato je postojala potreba da se u tim brojnim zapovijedima i zabranama istakne ono što je najbitnije, ono bez čega se ne može postići život vječni.

Već je u Starom zavjetu bilo pokušaja da se sav Zakon sažme u zapovijed ljubavi prema Bogu (usp. Pnz 6,5) i prema bližnjem (usp. Lev 19,18), što

Ljubav i milosrđe

je ovaj zakonoznanac očito jako dobro znao, a sigurno se i sam trudio da tako živi. Isus mu potvrđuje da je to pravi put za vječnost, da ništa drugo nije potrebno: »To čini i živjet ćeš« (Lk 10,28). No, tu njihov razgovor ne završava. Iako je dobio odgovor na prvo pitanje i riješio se sumnje koja ga je mučila, zakonoznanac ostaje ustrajan u namjeri da iskuša Isusa, pa postavlja i drugo pitanje: »A tko je moj bližnji?« (Lk 10,29). Iako je bilo postavljeno s namjerom kušnje, Isusu je ovo pitanje dobrodošlo jer mu je pružilo priliku da proširi židovsko poimanje bližnjeg i da im da do znanja da je u središtu svega čovjek, a ne Zakon, kako su oni držali. Istovremeno svojim odgovorom naglašava im da i takvog zlonamjernog sugovornika treba smatrati svojim bližnjim.

U zakonoznančevom pitanju ogleda se čovjekova želja da precizno zna dokle seže zapovijed ljubavi, da točno odredi granicu između onih koji jesu bližnji i koji nisu, pa da se tako i vlada. Isus umjesto konkretnog odgovora priča prispodobu o milosrdnom Samarijancu i tako svog sugovornika navodi da sam zaključi tko je njegov bližnji.

MILOSRDNI SAMARIJANAC

U prispodobi o dobroti jednog Samarijanca ogleda se čitavo Isusovo učenje. Ona nas poučava da je odgovor na pitanje kako stići do vječnosti jednostavan, ali ga nije lako provesti u djelo. Zašto su levit i svećenik zaobišli nesrećenog čovjeka možemo samo nagađati. Možda su mislili da je već mrtav, a dirati mrtvaca značilo je u židovstvu onečistiti se, a možda su mislili da su raz-

bojnici još uvijek tu negdje, pa su se bojali. U svakom slučaju nisu pomogli, jer su mislili više na sebe nego na bližnjeg u potrebi. Kao dobri poznavatelji Zakona i oni su znali, poput ovog zakonoznanca koji iskušava Isusa, da se Zakon sažima u dvije zapovijedi ljubavi prema Bogu i čovjeku, ali kada je u praksi trebalo živjeti jednu od njih, oni su zakazali.

Zato Samarijanac, stranac kojeg su Židovi držali kao svog neprijatelja, postupao ispravno, onako kako bi se očekivalo da će postupiti prva dvojica. On ima ono što prva dva nisu imala: milosrdno srce, koje ne misli na sebe kada vidi čovjeka u nevolji. Zato ovaj Samarijanac zanemaruje barijere koje im je nametnulo društvo u kojem žive i pomaže mu, ne samo trenutno, nego se želi pobrinuti za njega sve dok ne ozdravi. Da milosrđe i čovjek trebaju biti ispred svih zakona židovskog zakonoznanca poučio je primjer čovjeka kojeg je on smatrao manje vrijednim, svojim neprijateljem. Zato ovaj učeni Židov ne može na Isusovo pitanje »Što ti se čini, koji je od ove trojice bio bližnji onomu koji je upao među razbojнике?« (Lk 10,36), dati drugačiji odgovor, jer je očigledno: »Onaj koji mu iskaza milosrđe«.

»Idi pa i ti čini tako« (Lk 10,37) Isusove su riječi koje odgovaraju zakonoznancu na sva njegova pitanja, ali i nama danas. Milosrdno srce jedino je u stanju ispuniti na pravi način zapovijed ljubavi koja nas vodi u život vječni. Poučeni smo, također, da je svaka osoba koja se nađe na našem životnom putu naš bližnji, bez obzira kakva je i tko je. Naše nije da procjenjujemo i biramo svoje bližnje, nego da ih prihvaćamo i ljubimo. To je put prema nebu, poučio nas je Isus.

**MINI INTERJU: MILAN PUPIĆ,
LJUBITELJ TAMBURE I KONJA**

Ništa nije teško kada se puno voli

Na brojnim nastupima Hrvatskog kulturnog društva *Šid* svojim talentom u plesu i sviranju tamburice, veliku pozornost publike svaki puta privlači desetogodišnji **Milan Pupiće** iz Batrovaca. Ali Milan, osim plesa i tambure, ima još jednu veliku ljubav, a to su konji. I dok njegovi vršnjaci provode sate pored računala, mobilnih telefona, ovaj mali dječak svoje slobodno vrijeme posvećuje tamburi i konjima. I kako danas voli da kaže, sve životne želje su mu se do sada ostvarile ostvarile.

Kada si prvi puta poželio da imaš tamburu i konja?

Sve je počelo u prvom razredu. Tada sam počeo maštati kako ću kupiti tamburu i konja. Međutim, nije bilo dovoljno novca pa sam počeo štedjeti i za nekoliko godina sakupio sam određenu sumu, kako bih kupio konja. Otišao sam s tatom u Srijemsku Mitrovicu i tamo sam kupio svoju **Lisku**, o kojoj sada svakodnevno brinem. Hranim je, timarim, vozam se fijakerom kroz selo, a jašim samo ponekad jer sam još uvijek nesiguran.

Kako si ostvario svoju drugu želju?

Za ostvarenje druge želje pomogao mi je teća. Često sam kao mali slušao u Hrvatskom kulturnom društvu *Šid* kako sviraju tamburaši i poželio sam i ja da sviram. Ne bi mi bio problem ponovo štedjeti i odricati se za nešto što doista volim, ali me je teća preduhitrio i kada sam pohađao treći razred, kupio mi je tamburu za rođendan. Mojoj sreći nije bilo kraja. Sada već šest mjeseci sviram i savladao sam gotovo sve pjesme, tako da skupa s tamburašima sudjelujem na svim kulturnim manifestacijama.

Kažeš da su ti se ispunile sve želje. Ipak, ima li još neka koju bi volio ostvariti?

Želja mi je da naučim svirati bas i iskreno se nadam da ću u tome uspjeti. Sada već znam dosta pjesama odsvirati na tamburi, a i kada poželim naučiti nešto novo, uporan sam. Odem u svoju sobu i vježbam dok ne naučim. Kada savladam sviranje na tamburi, uporno ću raditi kako bih naučio svirati bas. Nadam se da će mi, kao i do sada, u tome pomoći moj profesor **Zlatko Čosić**.

Kako uspijevaš sve postići? Nakon škole odlaziš s ocem na njivu. Ostane li ti vremena za učenje?

Kad se nešto voli, nije teško. Treba biti uporan i sve se može. Volim pomagati tati na njivi i kada se vratim iz škole, nahranim svoju Lisku i onda odem da pomazem tati u polju. To volim i nije mi teško. Navečer učim kada nemam probu u Društvu i, eto, imam tu sreću da uspijem postići sve, a i odličan sam đak.

Starija sestra ti je vokalna solistica u Društvu. Imaš li želju da joj budeš pratnja na nekom od narednih nastupa?

Roditelji i sestre su mi velika potpora u svemu što radim i volim. U našoj kući je uvijek veselo. Često se svira i pjeva i naravno da bih volio sa svojom sestrom samostalno nastupati. Sada je pratim s tamburaškim orkestrom, ali tko zna možda budemo duet i za neko vrijeme se i tako predstavimo publici.

S.D.

IGRA

Ubongo

Cilj igre: Svaki igrač dobiva ploču sa zagonetkom i 12 pločica, svaka drugačijeg oblika. Jedan igrač baca kocku i okreće pješčani sat. Koje se pločice moraju staviti na ploču sa zagonetkom svakoga igrača

odlučuje simbol na kocki. Svi igrači pokušavaju posložiti svoje pločice i riješiti zagonetku što prije. Najbrži igrač mora uzviknuti **Ubongo!**, nakon čega pomiče svoju figuricu na igraćoj ploči i uzima dva dragulja. U međuvremenu i drugi igrači rješavaju svoje zagonetke – dok god u pješčanom satu pada pijesak, smiju slagati pločice i sakupljati dragulje. Igrač koji je sakupio najviše dragulja u jednoj boji je pobjednik. I taj igrač nije uvijek onaj najbrži.

Priprema: Spojite dva dijela igraće ploče.

Nasumično postavite dragulje u praznine (rupe) na igraćoj ploči. Jedan dragulj po praznini.

Svaki igrač odabire figuricu i stavlja je na bilo koje crveno polje na igraćoj ploči. Smije biti više figurica na istom polju. Igrači će pomicati figurice gore i dolje po crvenim poljima na igraćoj ploči.

Svaki igrač uzima jedan set od 12 različitih pločica. Igrači odlučuju žele li rješavati lakšu stranu igraće ploče (s 3 pločice) ili težu (sa 4 pločice).

2 igrača: 18 ploča sa zagonetkama se vraća u kutiju. One se ne koriste.

3 igrača: 9 ploča sa zagonetkama se vraća u kutiju. One se ne koriste.

4 igrača: Koristi se svih 36 ploča sa zagonetkama.

Ploče sa zagonetkama se izmiješaju i stave pokraj igraće ploče tako da licem koje se ne rješavaju.

Igranje: Odabire se tko će igrati prvi.

Rješavanje zagonetke: Svaki igrač dobiva ploču sa zagonetkom, počevši od igrača koji igra prvi. Početni igrač baca kocku. Istovremeno okreće pješčani sat i vremena je sve manje. Svaki igrač gleda svoju ploču sa zagonetkom. Uzima pločice koje su prikazane u istome redu kao i simbol s kocke. Zadatak je što prije samo s tim pločicama ispuniti sva kvadratna polja na pravoj strani ploče sa zagonetkom. Tko prvi riješi zagonetku mora uzviknuti **Ubongo!**. Ostali igrači i dalje rješavaju svoje zagonetke dok god pada pijesak u satu.

Kraj kruga igre: Kada vrijeme istekne, krug završava. Ploče sa zagonetkama se stave sa strane. Svaki igrač uzima novu ploču sa zagonetkom. Igrač na lijevo od početnog igrača baca kocku i okreće pješčani sat, te započinje novi krug igre.

Kraj igre: Igra završava kada su sve ploče sa zagonetkama iskorištene, znači nakon 9 krugova igre.

Igrač koji ima najviše dragulja u istoj boji je pobijedio.

Ako dva ili više igrača imaju isti broj dragulja, od njih pobjeđuje onaj tko ima više dragulja u sljedećoj boji, i tako dalje.

NEDJELJA, 10. SRPNJA, HRT1 21:50

Prosjaci i sinovi

dramska serija

Predratna Imotska krajina, poznata po regrutaciji brojne i osebujne vojske prosjaka, galantara i torbara, poslužila je književniku **Ivanu Raosu** za scenarij podijeljen u 13 epizoda, prema kojem je **Antun Vrdoljak** režirao televizijsku seriju *Prosjaci i sinovi*.

U središtu je radnje potomstvo divendide Prpe, na čelu s Kikašom, koji i nakon sloma Austro-Ugarske monarhije nastavlja tradicionalni prosjački zanat svoga roda, zarađujući kruh svagdašnji ne lopatom i rukama, nego s ramena, jer o ramenu visi neuništiva i nasljedna prosjačka torba. Kako vrijeme odmiče, tako se i zanat koji nastavlja Kikašov unuk Matan prilagođuje novim mogućnostima i prilikama. Bježeći od golog kamena i sirotinje, koja je sudbina toga kraja, Matan postupno obogaćuje tradiciju novim oblicima zarade s ramena. Što domišljatošću, a što prijevarom, širi svoju vojsku i plijen da bi uoči rata krenuo i u osvajanje novih tržišta, razmilivši se sa svojim torbama po srednjoj Europi. Izbijanje Drugog svjetskog rata ne može, naravno, čovjeku Matanova kova poremetiti poslove. On će samo još jednom prilagoditi prilikama svoj zanat. Čak i za onog kratkog i prisilnog predaha, koji će ga na neko vrijeme prikovati za tlo neutralne Švicarske, Matan neće sjediti prekrizanih ruku. Švercat će ljudima, iznenađujući i samog sebe, jer po prvi put neće u tome tražiti neku korist. Završetak rata traži od Matana novo prilagođavanje. Sve se mijenja, osim Matanove struke. Ostarjelog Matana i dalje draži nadmetanje s njegovom dragom i vjekovječnom pulicijom koja ga cijelog života ganja, a nikako da ga uhvati. Bez protivnika koji bi mu bio ravan, Matanu nema ni života, ni veselja. Kao što je djed imao svog Škilju, a s kojim se cijeloga života nosio, tako i Matan ima svoju »puliciju« s kojom će se nositi sve do kraja. Serijom *Prosjaci i sinovi* defilira niz šarolikih i osebujnih likova koje radnja vodi iz jedne dogodovštine u drugu. Grubost i tragika, na mnogim mjestima izrasle iz tla i tradicije, smjenjuju se kako epizode serije odmiču sve više s akcentima humora, tako da serija u svojoj drugoj polovici i po scenariju i po režijskom postupku sve više poprima komediografski karakter, da bi se na kraju, u intonaciji, ponovno približila tragičnom i lirskom početku. Osim niza većih ili manjih uloga, serija se pamti i po nekoliko izvanrednih i pravih glumačkih kreacija. Među njima je i Kikaš, u interpretaciji **Fabijana Šovagovića**, Matan kojeg glumi **Rade Šerbedžija**, Vrtirepka **Vlaste Knezović** i Jokaš **Milana Srdoča**. U ostalim ulogama ističu se **Ilija Ivezić**, **Uglješa Kojadinović**, **Mladen Crnobrnja**, **Špiro Guberina**, **Iva Marjanović**, **Miloš Kandić**, **Biserka Alibegović**, **Zlatko Madunić**, **Zdenka Trach**, **Tena Mascarelli** i posebno mali naturščik **Stjepan Puljić** koji glumi malog Matana Potrku. Serija je prvi put prikazana na Televiziji Zagreb 1984. godine.

KNJIGA

ZVONIMI MAJDAK

Kužiš stari moj

Jedna od temeljnih situacija u ovom romanu (kao uostalom i većine romana ovoga proznog tipa) jest razbijanje iluzija o mogućnosti ostvarenja prave ljubavi o životnu brutalnost. To ne određuje samo brutalnost životnih odnosa oblikovanih u tom tipu proze, nego i brutalnost pripovjedačeva stila u kojemu je istaknuta stvarna osamljenost junaka takve proze koji redovno više žudi i čezne za životom unutar klape negoli ga ostvaruje. No brutalnost Majdakova pripovjedača mnogo je manje izražena negoli u njegovih poljskih kolega istoga žanra. Ona se pretežno svodi na područje seksa, u naoko ciničnom pripovijedanju o seksualnim doživljajima. Naličje brutalnosti i ovdje je zapravo čežnja za arkadičnom idilom.

Aleksandar Flaker

PJESMA ZA DUŠU:

Ti si pjesma moje duše
Mišo Kovač

Opet sreću nismo našli
od nas dvoje kom' je teže
sada samo kraj se sluti
ipak još nas nešto veže

I kad zadnji brod nam ode
kad nas izda samo glas
ti ćeš znati, ti ćeš znati
da u tebi tražim spas

Ref.

Ti si pjesma moje duše
ti si bol u srcu mom
nemoj da ti tuge sruše
onaj sjaj u oku tvom

Ti si pjesma moje duše
ti si želja moga sna
i ne mogu još da shvatim
da bez tebe moram ja

Opet lažem samog sebe
ne dam želji da se gubi
ovo ludo srce sanja
da se pokraj tebe budi

IDEMO LI VEČERAS U KAZALIŠTE? (15)

Piše: Milovan Miković

KONCERT ZA DOBROTVORNE NAKANE

Od kada znamo za postojanje kazališta raspoložemo i neupitnim spomenima i svjedočanstvima njegove povezanosti s glazbom. U tom kontekstu do danas je mahom ustaljena njezina podjela na zabavno-estradnu funkciju, naspram eminentno stvaralačkog potencijala i ovjerovljenih umjetničkih postignuća kao opozitne, tragalačke i stvaralačke glazbeno-zvukovne forme i sadržaja.

Ova se dvojnost, tijekom vijekova, mijenjala sukladno usložnjavanju uljudbenih sazrijevanja, shvaćanja i izmjena unutar aktualnih kulturnih obrazaca, primjerice u crkvenoliturgijskom pjevanju i muziciranju, pri čemu se glazba, uz ostalo, svakako dala razlikovati i prema žanrovima. Od onih iz puka poteklih, popularnih, mahom rekreativnih (samo) niklih stilova iz plesnjaka, do navlastitih vrijednosti koncertnog, scenskog izvođenja zvučnih produkata tzv. visoke kulture, primjerice popularnih napjeva i arija, nerijetko znanih i omiljenih samo *a capella*, premda uzetih iz opereta i opera; nadalje, iz različitih formi glazbeno utjelovljenog kazališta, ako se razmatra značaj muzike, primjerice za baletnu scenu, kada ona već u samoj izvedbi ima osebujnu vanjštinu, gdje kada fascinantly različitu u pojedinim kulturama ili njihovim miljeima. Kada zadobiva posve drukčiju formu, ovisno i o izvedbi što na svoj način može pridonijeti njezinom socijalno-promidžbenom aspektu, kada se nerijetko publika naglašeno veseli i pleše, a tako i u umjetničkom iskazu koji na današnjem stupnju razvoja glazbene umjetnosti može utjecati upravo na kvalitetu – nje same –

1. városi zeneiskola koncertplakátja 1911-ből

glazbe, dakle, oslobođene ispod svih stega i stereotipa, koja već i radi toga oslobađa i svoga slušatelja.

S pojavom i postupnom agregacijom subotičkog građanstva, vidljiv je i proces njegova

preuzimanja vodeće uloge u gradskoj, pa i široj društvenoj zajednici, poglavito od druge polovice XIX. stoljeća. Ovo se zrcali i u sastavu Kazališnog odbora kojemu je kroz dugi niz godina na čelu **Josip Antunović**,

Kavana u hotelskom krilu zgrade kazališta

a njegovi su članovi istaknuti javni djelatnici, mahom spisatelji i publicisti, iz redova hrvatske, mađarske, njemačke, židovske i srpske zajednice grada, dočim zbivanja na kazališnoj sceni – a nerijetko i oko nje – u mnogočemu svjedoče o uspostavi nove društvene, pa dakle i kulturne paradigme. Pri tom zbivanja na sve dinamičnijoj glazbenoj sceni, pred sve brojnijom publikom, zorno oslikavaju izmijenjeni sraz do tada prepoznatljivoga socijalnoga, nacionalnoga, pa i političkoga, referentnoga konteksta, koji dopiru iz većih europskih kulturnih središta i ubrzano potiču promjene o prirodi glazbe i njenim funkcijama. Pri čemu koncert kao društvena pojava, ali istodobno i kao građanska institucija, te kulturni čin, postaje dio tadašnje, novoosvojene sfere javnosti, učvršćujući i profilirajući i same novonastale promjene. Utoliko se način funkcioniranja koncerta pokazao kao složen i višeznačan individualni i društveni čin.

Kao mogući uvid u ovo može nam poslužiti plakat iz 1911. godine s nadnevkom 18. siječnja, jedan među stotinama plakata i drugim artefaktima što ih se čuva u Historijskom arhivu, Gradskom muzeju, Muzičkoj školi, ili su u posjedu pojedinih kolekcionara [Tibor, Pekár, Subotica, 2005.]. Njime, Muzička škola poziva glazbene poklonike **Ferenc Gaála**, kolege, prijatelje i štovatelje na »koncert kuće« u velikoj kazališnoj dvorani kako bi se i prikupljenim novcem od ulaznica potaklo podizanje nadgrobna spomenika ovoga nekadašnjega, ranopremisluloga direktora te subotičke glazbene institucije, koja je i kazališnim scenama podarila mnoge ugledne izvođače, ali i stvaratelje.

Republika Srbija
Autonomna Pokrajina Vojvodina
Grad Subotica
POVJERENSTVO ZA IZRADU GODIŠNJEG PROGRAMA
ZAŠTITE, UREĐENJA I KORIŠTENJA
POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Temeljem članka 61. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Službeni glasnik RS, br. 62/2006, 65/2008 – dr. zakon, 41/2009 i 112/2015) i Rješenja Skupštine grada Subotica, Broj: I-021-132/2013 od 30. 12. 2013. godine, Povjerenstvo za izradu Godišnjeg programa zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta na području grada Subotica, objavljuje

JAVNI POZIV

za dostavljanje zahtjeva za ostvarivanje prava korištenja poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu bez plaćanja naknade na području grada Subotice za 2017. godinu

I. POZIVAJU SE obrazovne ustanove – škole, stručne poljoprivredne službe, socijalne ustanove, visokoobrazovne ustanove – fakulteti i znanstveni instituti čiji je osnivač država, ustanove za izvršenje kaznenih sankcija i pravne osobe u državnom vlasništvu registrirane za poslove u području šumarstva (u daljnjem tekstu: ustanove) da dostave zahtjev za ostvarivanje prava korištenja poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu bez plaćanja naknade na području grada Subotice za 2017. godinu Povjerenstvu za izradu Godišnjeg programa zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta na području grada Subotica (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), u površini koja je primjerena djelatnosti kojom se bave (obrazovne ustanove – škole, stručne poljoprivredne službe, socijalne ustanove najviše do 100 hektara, a visokoobrazovne ustanove – fakulteti i znanstveni instituti čiji je osnivač država, ustanove za izvršenje kaznenih sankcija i pravne osobe u državnom vlasništvu registrirane za poslove u području šumarstva najviše do 1.000 hektara), radi izrade Godišnjeg programa zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta na području grada Subotice za 2017. godinu.

II. Potrebna dokumentacija:

1. Obrazac zahtjeva koji mora biti čitko popunjen u cijelosti, potpisan i ovjeren pečatom.
2. Akt o osnivanju ustanove, odnosno izvadak iz gospodarskog registra za pravnu osobu (ne stariji od šest mjeseci);
3. Prijepis lista nekretnine (ako je uspostavljen novi operat), odnosno prijepis vlasničkog lista (ako nije uspostavljen novi operat), odnosno izvadak iz zemljišnih knjiga (gdje nije uspostavljen katastar nekretnina), za sve katastarske čestice koje su predmet zahtjeva (ne stariji od šest mjeseci) i
4. Izjava podnosioca zahtjeva koju površinu poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu koristi bez plaćanja naknade (po članku 61. Zakona o poljoprivrednom zemljištu) na području Republike Srbije.

Dokazi o ispunjavanju uvjeta iz ovog javnog poziva se dostavljaju u običnim, neovjerenim preslicima koji moraju biti jasno vidljivi, pri čemu Povjerenstvo zadržava pravo u slučaju potrebe zatražiti dostavljanje originala ili ovjerenih preslika dostavljenih dokaza.

Obrazac zahtjeva može se preuzeti svakog radnog dana od 7³⁰ do 14³⁰ sati, u Uslužnom centru Grada Subotice (pult broj 16 i 17) ili s internetske stranice www.subotica.rs.

III. Rok za dostavljanje zahtjeva i potrebne dokumentacije iz točke II. ovoga poziva je 31. listopada 2016. godine. Zahtjev prispio po isteku datuma određenog u ovom javnim pozivu smatrat će se nepravodobnim i Povjerenstvo će ga vratiti podnosiocu neotvoren.

IV. Zahtjev s potrebnom dokumentacijom se podnosi neposredno u Uslužnom centru Grada Subotica (pult broj 16 i 17) ili poštom, u zatvorenoj kuverti s naznakom na prednjoj strani: »Pravo korištenja poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu bez plaćanja naknade za 2017. godinu« za Povjerenstvo za izradu Godišnjeg programa zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta na području grada Subotice, na adresu: Gradska uprava grada Subotice, Odsjek za poljoprivredu i poljoprivredno zemljište, Trg slobode 1, Subotica. Na poleđini kuverte navodi se naziv/ime i prezime i sjedište podnosioca zahtjeva.

V. Sve informacije u svezi s ovim javnim pozivom mogu se dobiti osobno u Odsjeku za poljoprivredu i poljoprivredno zemljište (Gradska kuća, ured 200/II) ili na telefon 024/626-871.

VI. Ovaj javni poziv objaviti u listu *Subotičke novine*, *Magyar Szó* i *Hrvatska riječ*, internetskoj stranici www.subotica.rs, oglasnoj ploči Gradske uprave i na oglasnim pločama mjesnih ureda.

Predsjednik Povjerenstva,
Srđan Veličković

Djeca u Dužijanci

U okviru žetvenih svečanosti *Dužijanica 2016.* naši najmlađi zahvalili su prošlog vikenda za ovogodišnju žetvu manifestacijom namijenjenom njima pod nazivom *Djeca u Dužijanci*.

U subotu, 2. srpnja, je u dvorištu HKC-a *Bunjevačko kolo* u Subotici održana smotra dječjeg folklora. Iskrenost, radost i zajedništvo osnovna su obilježja ovog susreta. U programu su nastupili članovi najmlađih folklornih skupina HKPD-a *Đurđin* iz Đurđina, HKPD-a *Matija Gubec* iz Tavankuta, KUDŽ-a *Bratstvo* iz Subotice, KUDH-a *Bodrog* iz Monoštora, OKUD-a *Mladost* iz Subotice, te domaćina HKC-a *Bunjevačko kolo* iz Subotice i njihovog ogranka iz Žednika. Lijepo je bilo gledati tu mladost koja čuva naše naslijeđe. Tom prigodom katedralni župnik monsinjor **Stjepan Beretić** je

mnogobrojnoj publici predstavio malog bandaša **Andriju Matkovića** iz Subotice i malu bandašicu **Mariju Stantić** iz Đurđina koji su kao ovogodišnji prvopričesnici odabrani biti glavnim nositeljima manifestacije *Djeca u Dužijanci*.

U nedjelju, 3. srpnja, je u katedrali Svete Terezije Avilske održana svečana misa zahvalnica nakon koje je organizirana i povorka oko crkve.

Bio je ovo prekrasan vikend koji nikoga nije ostavio ravnodušnim. Svi smo bili sretni i zadovoljni, a posebice kad vidimo kako ovaj lijepi običaj zahvale za žetvu ima sigurnu budućnost i svoje nasljednike.

B. I.

**PETAK
8.7.2016.**

06:38 TV kalendar
06:55 Dobro jutro, Hrvatska
07:00 Vijesti
07:05 Dobro jutro, Hrvatska
08:00 Vijesti
08:05 Dobro jutro, Hrvatska
09:00 Vijesti
09:05 Dobro jutro, Hrvatska
09:14 Gorski liječnik, serija
10:01 Italijo, ljubavi
moja: Obala Toskane - dokumentarna serija (R)
10:53 Dupini - špijun u jat, dokumentarna serija (R)
12:00 Dnevnik 1
12:26 Talijanska mlada, telenovela
13:13 Dr. Oz, talk-show
14:00 McLeodove kćeri, serija
14:47 Jelovnici izgubljenog vremena: Jelovnici grada Korčule
15:10 Najbolje iz Lijepom našom
15:51 Velo misto, serija
17:00 Vijesti u 17
18:16 Odmori se, zaslužio si - serija
19:00 Dnevnik 2
20:01 Kulturni Kolodvor
20:36 Klopka za inspektora Callahana, američki film - Ciklus Clint Eastwooda
22:35 I to je Hrvatska (R)
22:50 Eurojackpot
23:00 Dnevnik 3
23:34 Domovina, serija
00:23 Večer na 8. katu
01:08 Ruziona specijal
01:23 Šušur
02:08 Klopka za inspektora Callahana, američki film - Ciklus Clint Eastwooda
04:06 Skica za portret (R)
04:19 Jelovnici izgubljenog vremena: Jelovnici grada Korčule
04:39 Hrvatska uživo
05:21 Kulturni Kolodvor
05:51 Talijanska mlada, telenovela

05:55 Školarci obavještajci, serija za djecu
06:30 Juhuhu
08:57 Juhuhu junior
09:42 Plesni izazov, serija
10:06 Svaki dan dobar dan: Zahvalan za život
10:38 Seoska gozba
11:25 Capri, telenovela
12:20 Sretna obitelj, serija
14:00 Clara, austrijski film

15:30 Jela na žaru Darrena Robertsona, dokumentarna serija
16:00 Regionalni dnevnik
16:35 Amsterdam: Atletika, Europsko prvenstvo - sažetak
17:35 UEFA EURO 2016. - sažetak prethodnog dana
18:05 Znaš li tko si?: David Suchet, dokumentarna serija
19:10 Luda kuća, humoristična serija
19:45 Amsterdam: Atletika, Europsko prvenstvo - prijenos
21:35 Vrijeme na Drugom
21:45 Festival zabavne glazbe Split, prijenos 1. večeri
23:50 Magazin Noć velikih borbi
00:15 Noć velikih borbi, snimka
01:45 Sretna obitelj, serija (R)
03:25 Noćni glazbeni program

05:45 RTL Danas, informativna emisija (R)
06:25 Sve u šest, magazin (R)
06:55 Lego Friends, animirana serija (R)
07:20 Svemoguća Kim, animirana serija
08:15 Pet na pet, kviz (R)
09:05 TV prodaja
09:20 Kolo sreće - nove epizode, kviz (R)
10:20 TV prodaja
10:35 Ruža vjetrova, serija (R)
11:30 TV prodaja
11:45 Bibin svijet, serija
12:20 Bibin svijet, serija
12:55 'Allo, 'allo!, humoristična serija (R)
13:25 Andrija i Anđelka, humoristična serija (R)
14:00 Andrija i Anđelka, humoristična serija (R)
14:35 Čovječe, volim te, igrani film, komedija (R)
16:30 RTL Vijesti, informativna emisija
17:00 Ruža vjetrova, serija
18:00 Sve u šest, magazin
18:30 RTL Danas, informativna emisija
19:10 RTL Vrijeme, informativna emisija
19:15 Pet na pet, kviz
20:00 Kolo sreće - nove epizode, kviz
21:10 Hram ratnika - TV premijera, igrani film, akcijski
23:00 Turisti, igrani film, horor
00:50 Heroji, igrani film, film katastrofe
03:15 RTL Danas, (R)
03:55 Kraj programa

**SUBOTA
9.7.2016.**

06:45 TV kalendar
06:59 Klasika mundi: Ljetni koncert Bečke filharmonije u dvorskom perivoju Schönbrunn, 2. dio
07:53 Bijeg na Divlji zapad, američki film - Kinoteka, ciklus klasičnog vesterna
09:30 Mijenjam dom, dokumentarna serija
10:15 Kućni ljubimci
10:47 Hrvatsko vođeno blago: Lastovsko otočje, dokumentarna serija
12:00 Dnevnik 1
12:25 Prizma - multinacionalni magazin
13:15 Wallis and Edward, britanski film
14:55 Inside Offside Belgija: Puno više od nogometa (2016.)
15:20 Jelovnici izgubljenog vremena: Salate
15:40 Ljepote prirode: nacionalni parkovi - Miran suživot - Nacionalni park Pirineji, Francuski, dokumentarna serija (R)
16:07 Downton Abbey, serija
17:00 Vijesti u 17
17:25 Skica za portret
17:37 Loza, serija
18:25 Prvi, s glazbom - Tedi Spalato
19:00 Dnevnik 2
19:55 Loto 7/39
20:02 Hancock, američki film
21:35 Festival zabavne glazbe Split, prijenos 2. večeri
23:40 Dnevnik 3
00:15 Otvorenje Pulskog filmskog festivala, snimka
00:50 Preljub, serija
01:40 Festival zabavne glazbe Split - proglašenje pobjednika, snimka
02:00 Domovina, serija
02:50 Bijeg na Divlji zapad, američki film (R)
04:25 Večer na 8. katu
05:10 Damin gambit
05:55 Skica za portret
05:56 Inside Offside Belgija: Puno više od nogometa (2016.)
06:21 Prizma

05:55 Školarci obavještajci
06:30 Juhuhu
09:22 Kućni ljubimci Marca Morronea,

dokumentarna serija
09:47 Umorstva u Midsomeru, serija
11:35 Vrtlari: Korjenasto povrće
12:03 Čarolija dobre vještice, američki film
13:30 Viši inspektor Banks, serija (R)
15:00 Wimbledon 2016. - finale (Ž), prijenos
16:30 Regionalni dnevnik
17:05 Bitange i princeze, humoristična serija
17:40 U uredu, serija
18:05 Amsterdam: Atletika, Europsko prvenstvo - sažetak
19:05 Ošjakov pozdrav
19:30 Luda kuća, serija
20:10 Rooney: Čovjek zadužen za golove, dokumentarni film
21:00 Vrijeme na Drugom
21:05 U uredu, serij
21:35 Igrani film - strani
23:40 Tracks, australski film
01:28 Rooney: Čovjek zadužen za golove, dokumentarni film
02:18 Noćni glazbeni program

06:20 RTL Danas, (R)
07:00 Sve u šest, magazin (R)
07:25 Mala sirena
07:50 Lego Friends
08:45 Svemoguća Kim
09:35 TV prodaja
09:50 Bibin svijet, serija
10:20 Bibin svijet, serija
11:30 TV prodaja
11:45 Criss Angel: Kralj Iluzije, zabavna emisija
12:35 Criss Angel: Kralj Iluzije, zabavna emisija
13:45 Dobar, loš, zao, igrani film, western
16:30 RTL Vijesti, informativna emisija
16:40 Dobar, loš, zao, igrani film, western
17:25 Ruža vjetrova, serija
18:30 RTL Danas
19:15 Galileo, zabavno-obrazovna emisija
20:00 Sumrak saga: Praskozorje - 1. dio, igrani film, romantični/fantazija/avanturistički
22:10 Susjedi treće vrste, igrani film, komedija
00:05 Hram ratnika - TV premijera, film, borilački (R)
02:00 Astro show, emisija uživo
03:00 RTL Danas
03:35 Kraj programa

**NEDJELJA
10.7.2016.**

07:10 TV kalendar
07:22 Halo, halo, gledate Radio Zagreb! Elza Hlavač o skladatelju Sigmundu Rombergu
07:29 Prvi, s glazbom - Tedi Spalato
08:00 Hoffmanove priče, britanski film - Zlatna kinoteka
10:00 Zagreb: Corpus Domini, proslava jubileja 75 g. ustanovljenja crkve cjelodnevnog klanjanja-misa, prijenos
11:00 Biblija
11:10 Pozitivno
12:00 Dnevnik 1
12:30 Plodovi zemlje
13:25 Rijeka: More
14:00 Mir i dobro
14:30 Kad žena kaže "Pozor", dokumentarni film
15:17 Jelovnici izgubljenog vremena: Jela otočkih vala
15:37 Skica za portret
15:48 Downton Abbey, serija
17:00 Vijesti u 17
17:24 Bajkovita Hrvatska: Našice - Dvorac Pejačević
17:40 Lijepom našom: Pitomača, 1.dio
19:00 Dnevnik 2
19:55 Loto 6/45
20:07 Hrvatski kraljevi: Rex Chroatorum, dokumentarna serija
21:00 Otvorenje Dubrovačkih ljetnih igara, prijenos
21:50 Prosjaci i sinovi, serija
22:50 Dnevnik 3
23:23 Domovina, serija
00:20 Ritmovi, rime i život: Putovanja A Tribe Called Quest, glazbeno-dokumentarni film (R)
01:22 Večer na 8. katu
02:07 Damin gambit
02:52 Hoffmanove priče, britanski film - Zlatna kinoteka
04:52 Plodovi zemlje
05:42 Mir i dobro
06:07 Rijeka: More

05:55 Školarci obavještajci, serija za djecu
06:30 Juhuhu
09:16 Juhuhu junior
09:17 Andyjeve divlje pustolovine
09:32 Umorstva u Midsomeru, serija
11:42 Nećemo reći mladenki, serija

U tri riječi - **SVJEŽE, DOMAĆE, ZDRAVO !**

JKP "Суботичке пијаце"
Szabadkai Piacok KKV
JKP "Subotičke tržnice"

www.supiface.co.rs

Uspjeh čine ljudi

Naša polisa...Vaša sigurnost

Tel: +381 (0) 24 555-867 • www.milenijum-osiguranje.rs

SVE NA JEDNOM MJESTU

- PRODAJA POGREBNE OPREME
- PRUŽANJE USLUGA PRIJEVOZA I CEREMONIJALA POKOPA
- KOMUNALNE USLUGE

JKP POGREBNO

SUBOTICA, TRG ŽRTAVA FAŠIZMA BROJ 1.

WWW.POGREBNO.RS

KONTAKT TELEFON
ZA DETALJNIJE INFORMACIJE
+381(24) 66 55 44
DEŽURSTVO 0-24 SATA

12:45 Dobar, bolji, najbolji...
britanski slastiča
13:45 Melodije Istre i Kvarnera,
snimka
15:00 Wimbledon 2016. -
finale (M), prijenos
19:00 Svlačionica (2014.)
20:00 UEFA EURO 2016. -
emisija
20:50 UEFA EURO 2016.:
W 49 - W 50, prijenos
finala
22:58 UEFA EURO 2016. -
emisija
00:08 UEFA EURO 2016. -
sažetak
00:23 Vrijeme na Drugom
00:26 Amsterdam: Atletika,
Europsko prvenstvo -
sažetak
01:21 Sestra Jackie, serija
01:51 Kalifornikacija, serija
02:21 Kuća laži, serija
02:51 Noćni glazbeni program

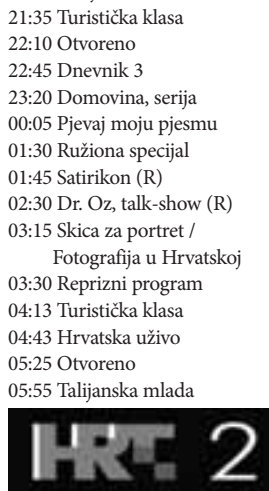
06:35 RTL Danas, (R)
07:20 Lego Friends
08:15 Svemoguća Kim
08:40 Sportske igre mladih
08:55 TV prodaja
09:10 Bibin svijet, serija
09:50 Bibin svijet, serija
10:20 Bibin svijet, serija
10:55 TV prodaja
11:10 Golf klub, film, komedija
13:20 Gospodar vremena,
igrani film, avanturistički/
znanstveno-fantastični/
komedija
15:05 Sumrak saga:
Praskozorje - 1. dio, igrani
film, romantični/ fantazija/
avanturistički (R)
16:30 RTL Vijesti
16:40 Sumrak saga:
Praskozorje - 1. dio, igrani
film, romantični/ fantazija/
avanturistički (R)
17:25 Ruža vjetrova, serija
18:30 RTL Danas
19:15 Galileo
20:00 Stari frajeri, film
21:45 Nebo boje vanilije, igrani
film, fantastična drama
00:15 Susjedi treće vrste, igrani
film, komedija (R)
02:05 Astro show, emisija uživo
03:05 RTL Danas, (R)
03:45 Kraj programa

PONEDJELJAK 11.7.2016.

06:38 TV kalendar
06:55 Dobro jutro, Hrvatska

07:00 Vijesti
07:05 Dobro jutro, Hrvatska
08:00 Vijesti
08:05 Dobro jutro, Hrvatska
09:00 Vijesti
09:05 Dobro jutro, Hrvatska
09:18 Gorski liječnik, serija
10:03 Plodovi zemlje
10:53 Čudnovate zgode iz
prirode, dok. serija
12:00 Dnevnik 1
12:25 Talijanska mlada
13:13 Dr. Oz, talk-show
14:00 McLeodove kćeri, serija
14:45 Jelovnici izgubljenog
vremena: Krumpir iz
Novog svijeta
15:07 Najbolje iz Lijepom
našom
15:55 Velo misto, serija
17:00 Vijesti u 17
18:15 Odmori se, zaslužio
si - serija
19:00 Dnevnik 2
20:00 TV Bingo
20:45 Mjesto koje zovem dom,
serija
21:35 Turistička klasa
22:10 Otvoreno
22:45 Dnevnik 3
23:20 Domovina, serija
00:05 Pjevaj moju pjesmu
01:30 Ružiona specijal
01:45 Satirikon (R)
02:30 Dr. Oz, talk-show (R)
03:15 Skica za portret /
Fotografija u Hrvatskoj
03:30 Reprizni program
04:13 Turistička klasa
04:43 Hrvatska uživo
05:25 Otvoreno
05:55 Talijanska mlada

05:55 Školarci obavještajci
06:30 Juhuhu
08:57 Juhuhu junior
09:45 Plesni izazov, serija
10:10 Riječ i život: Sve naseli,
sebe ne raseli
10:40 Seoska gozba
11:25 Capri, telenovela
12:20 Sretna obitelj, serija
14:00 Slučajno prijateljstvo,
kanadski film
15:30 Vrhunska hrana iz
puba: Sporo pečena
janjetina, dokumentarna
serija
16:00 Regionalni dnevnik
16:35 Amsterdam: Atletika,
Europsko prvenstvo -
sažetak
17:35 U uredu, serija
18:05 Znaš li tko si?: Emilia
Fox, dokumentarna serija
19:10 Luda kuća, serija
19:40 UEFA EURO 2016. -
sažetak prethodnog dana
20:00 UEFA EURO 2016.

Francuska - završna emisija
/ Svi golovi EURA
21:31 Vrijeme na Drugom
21:40 Vikinzi, serija
22:35 Crna lista, serija
23:20 Crna lista, serija
00:05 Sretna obitelj, serija (R)
01:45 Noćni glazbeni program

07:40 RTL Danas, (R)
08:15 Sve u šest, magazin (R)
08:45 Mala sirena, (R)
09:10 Svemoguća Kim
10:15 Pet na pet, kviz (R)
11:10 TV prodaja
11:25 Kolo sreće - nove
epizode, kviz (R)
12:25 TV prodaja
12:40 Ruža vjetrova, serija (R)
13:40 Bibin svijet, serija
14:15 Bibin svijet, serija
14:45 Stari frajeri, igrani film,
komedija (R)
16:30 RTL Vijesti
17:00 Ruža vjetrova, serija
18:00 Sve u šest, magazin
18:30 RTL Danas
19:15 Pet na pet, kviz
20:00 Kolo sreće - nove
epizode, kviz
21:00 Andrija i Anđelka, serija
21:40 Andrija i Anđelka, serija
22:15 RTL Direkt
22:50 Budva na pjenu od mora
00:00 Kriza, serija
00:35 CSI, serija
01:30 CSI, serija
02:20 Astro show, emisija uživo
03:20 RTL Danas, (R)
04:00 Kraj programa

UTORAK 12.7.2016.

06:55 Dobro jutro, Hrvatska
07:00 Vijesti
07:05 Dobro jutro, Hrvatska
08:00 Vijesti
08:05 Dobro jutro, Hrvatska
09:00 Vijesti
09:05 Dobro jutro, Hrvatska
09:16 Gorski liječnik, serija
10:01 Italijo, ljubavi
moja: Obala Kampanije -
dokumentarna serija
10:53 Čudnovate zgode iz
prirode, dokumentarna
serija
12:00 Dnevnik 1
12:25 Talijanska mlada
13:13 Dr. Oz, talk-show
14:00 McLeodove kćeri, serija
14:45 Jelovnici izgubljenog
vremena: Mahunarke
Starog i Novog svijeta

15:07 Najbolje iz Lijepom
našom
15:40 Velo misto, serija
17:00 Vijesti u 17
18:20 Odmori se, zaslužio
si - serija
19:00 Dnevnik 2
20:00 Cedar Cove, serija
20:46 Words and Pictures,
američki film
22:45 Otvoreno
23:20 Dnevnik 3
23:53 Domovina, serija
00:40 Pjevaj moju pjesmu
02:05 Ružiona specijal
02:20 Words and Pictures,
američki film
04:11 Reprizni program
04:43 Hrvatska uživo
05:25 Otvoreno
05:55 Talijanska mlada,
telenovela

05:55 Školarci obavještajci
06:30 Juhuhu
08:57 Juhuhu junior
09:45 Plesni izazov, serija
10:10 Svaki dan dobar dan:
Ranko Rajović - novi
pogled na razvoj djeteta
10:40 Seoska gozba
11:25 Capri, telenovela
12:20 Sretna obitelj, serija
14:00 Među svojim, američki
film
15:30 Vrhunska hrana iz puba:
Pržena piletina u košarici,
dokumentarna serija
16:00 Regionalni dnevnik
16:35 Odbrojanje do Rija,
dokumentarna serija
17:00 Bitange i princeze,
humoristična serija
17:35 U uredu, serija
18:05 Znaš li tko si?: Robin
Gibb, dokumentarna
serija
19:10 Luda kuća, serija
19:45 Kratki dok. film
20:00 Australija sa Simonom
Reevom, dokumentarna
serija (R)
21:01 Vrijeme na Drugom
21:10 Vikinzi, serija
22:00 Graham Norton i gosti -
talk-show
22:55 Crna lista, serija
23:40 Crna lista, serija
00:25 Australija sa Simonom
Reevom, dok. serija (R)
01:25 Sretna obitelj, serija (R)
03:05 Odbrojanje do Rija
03:30 Noćni glazbeni program

05:40 RTL Danas, (R)
06:20 Sve u šest, magazin (R)

06:45 Lego Friends, animirana
serija (R)
07:10 Svemoguća Kim
08:00 Pet na pet, kviz (R)
08:55 TV prodaja
09:10 Kolo sreće - nove
epizode, kviz (R)
10:25 Ruža vjetrova, serija (R)
11:35 Bibin svijet, serija
12:10 Bibin svijet, serija
12:45 Budva na pjenu od mora
13:50 Kriza, serija (R)
14:25 Andrija i Anđelka, (R)
15:00 Andrija i Anđelka, (R)
15:35 Wipeout, game show (R)
16:30 RTL Vijesti
17:00 Ruža vjetrova, serija
18:00 Sve u šest, magazin
18:30 RTL Danas
19:15 Pet na pet, kviz
20:00 Kolo sreće - nove
epizode, kviz
21:00 Andrija i Anđelka, serija
21:40 Andrija i Anđelka, serija
22:15 RTL Direkt
22:50 Budva na pjenu od mora
00:00 Kriza, serija
00:35 CSI, serija
01:30 CSI, serija
02:20 Astro show, emisija uživo
03:20 RTL Danas, (R)
04:00 Kraj programa

SRIJEDA 13.7.2016.

06:55 Dobro jutro, Hrvatska
07:00 Vijesti
07:05 Dobro jutro, Hrvatska
08:00 Vijesti
09:16 Gorski liječnik, serija
10:01 Italijo, ljubavi moja:
Obala Apulije -
dokumentarna serija
10:53 Čudnovate zgode iz
prirode, dokumentarna
serija
12:00 Dnevnik 1
12:25 Talijanska mlada,
telenovela
13:13 Dr. Oz, talk-show
14:00 McLeodove kćeri, serija
14:45 Jelovnici izgubljenog
vremena: Tikve i tikvice
bogova i maga
15:07 Najbolje iz Lijepom
našom
15:34 Velo misto, serija
17:00 Vijesti u 17
18:20 Odmori se, zaslužio
si - serija
19:00 Dnevnik 2
19:55 Loto 7/39
20:00 Cedar Cove, serija
20:46 U kući, francuski film
22:40 Otvoreno
23:15 Dnevnik 3
23:48 Domovina, serija
00:37 Večer na 8. katu

01:22 Ružiona specijal
01:37 Šušur
02:22 U kući, francuski film
04:03 Reprizni program
04:43 Hrvatska uživo
05:25 Otvoreno
05:55 Talijanska mlada

05:55 Školanci obavještajci
06:30 Juhuhu
08:57 Juhuhu junior
09:45 Plesni izazov, serija
10:10 Svaki dan dobar dan:
Menopauza - povratak sebi
10:40 Seoska gozba
11:25 Capri, telenovela
12:20 Sretna obitelj, serija
14:00 Zamka, kanadski film
15:30 Vrhunska hrana iz puba:
Šparog s vrhnjem
i slatkim preljevom,
dokumentarna serija
16:00 Regionalni dnevnik
16:35 Odbrojanje do Rija
17:00 Bitange i princeze
17:35 U uredu, serija
18:00 Znaš li tko si?: Tracey
Emin, dokumentarna serija
19:00 Kratki dok. film
19:10 Luda kuća, serija
19:40 Kratki dok. film
20:00 Australija sa Simonom
Reevom, dok serija (R)
21:00 Zagreb: Europske
sveučilišne igre, prijenos
otvorenja
23:01 Vrijeme na Drugom
23:10 Crna lista, serija
23:55 Crna lista, serija
00:40 Australija sa Simonom

Reevom, dok. serija (R)
01:40 Sretna obitelj, serija (R)
03:20 Odbrojanje do Rija
03:45 Noćni glazbeni program

05.40 RTL Danas, (R)
06.20 Sve u šest, magazin (R)
06.45 Lego Friends, (R)
07.10 Svemoguća Kim
08.00 Pet na pet, kviz (R)
09.10 Kolo sreće - (R)
10.25 Ruža vjetrova, serija (R)
11.20 TV prodaja
11.35 Bibin svijet, serija
12.10 Bibin svijet, serija
12.45 Budva na pjenu od mora
13.50 Kriza, serija (R)
14.25 Andrija i Anđelka, (R)
15.00 Andrija i Anđelka, (R)
15.35 Wipeout, game show (R)
16.30 RTL Vijesti
17.00 Ruža vjetrova, serija
18.00 Sve u šest, magazin
18.30 RTL Dana
19.15 Pet na pet, kviz
20.00 Kolo sreće
21.00 Andrija i Anđelka, serija
21.40 Andrija i Anđelka, serija
22.15 RTL Direkt
22.50 Budva na pjenu od mora
00.00 Kriza, serija
00.35 CSI, serija
01.30 CSI, serija
02.20 Astro show, emisija uživo
03.20 RTL Danas, (R)
04.00 Kraj programa

ČETVRTAK 14.7.2016.

06:55 Dobro jutro, Hrvatska
07:00 Vijesti
07:05 Dobro jutro, Hrvatska
08:00 Vijesti
09:15 Gorski liječnik, serija
10:00 Italijo, ljubavi moja:
Obala od Venecije do Trsta
- dokumentarna serija
10:53 Čudnovate zgode iz
prirode, dok serija
12:00 Dnevnik 1
12:25 Talijanska mlada
13:13 Dr. Oz, talk-show
14:00 McLeodove kćeri, serija
14:45 Jelovnici izgubljenog
vremena: Miješanje
sastojaka, slaganje
namirnica
15:07 Najbolje iz Lijepom
našom
15:33 Velo misto, serija
17:00 Vijesti u 17
18:18 Odmori se, zaslužio
si - serija
19:00 Dnevnik 2
20:00 Cedar Cove, serija
20:46 Korak prema tebi,
francuski film
22:15 Otvoreno
22:50 Dnevnik 3
23:23 Domovina, serija
00:18 Večer na 8. katu
01:03 Ružiona specijal
01:18 Šušur
02:03 Korak prema tebi,
francuski film (R)
03:22 Dr. Oz, talk-show (R)
04:05 Jelovnici izgubljenog
vremena: Tikve i tikvice
bogova i maga (R)

04:25 Skica za portret
04:43 Hrvatska uživo
05:25 Otvoreno
05:55 Talijanska mlada

05:55 Pad leta 29, serija
06:30 Juhuhu
08:57 Juhuhu junior
09:40 Plesni izazov, serija
10:05 Svaki dan dobar dan:
Velike tragedije - male
kazne
10:35 Kirstie preuređuje:
Vintage domovi (R)
11:25 Capri, telenovela
12:25 Sretna obitelj, serija
14:05 Tricks of a Woman,
američki film
15:30 Vrhunska hrana iz puba:
Cezarova salata,
dokumentarna serija
16:00 Regionalni dnevnik
16:35 Odbrojanje do Rija
17:00 Bitange i princeze
17:30 U uredu, serija
18:00 Zagreb: Europske
sveučilišne igre: Ragbi 7
(Ž), prijenos
18:45 Zagreb: Europske
sveučilišne igre: Ragbi 7
(M), prijenos
19:35 Luda kuća, serija
20:10 Australija sa Simonom
Reevom, dok serija (R)
21:11 Vrijeme na Drugom
21:20 Vikinzi, serija
22:10 Graham Norton i gosti -
talk-show
23:05 Europske sveučilišne
igre, emisija

23:20 Crna lista, serija
00:05 Crna lista, serija
00:50 Australija sa Simonom
Reevom, dok serija (R)
01:50 Sretna obitelj, serija (R)
03:30 Odbrojanje do Rija
03:55 Noćni glazbeni program

05.40 RTL Danas, (R)
06.25 Sve u šest, magazin (R)
06.45 Lego Friends, a(R)
07.10 Svemoguća Kim
08.00 Pet na pet, kviz (R)
08.55 TV prodaja
09.10 Kolo sreće - (R)
10.25 Ruža vjetrova, serija (R)
11.20 TV prodaja
11.35 Bibin svijet, serija
12.10 Bibin svijet, serija
12.45 Budva na pjenu od mora
13.50 Kriza, serija (R)
14.25 Andrija i Anđelka, (R)
15.00 Andrija i Anđelka, (R)
15.35 Wipeout, game show (R)
16.30 RTL Vijesti
17.00 Ruža vjetrova, serija
18.00 Sve u šest, magazin
18.30 RTL Danas
19.15 Pet na pet, kviz
20.00 Kolo sreće - kviz
21.00 Andrija i Anđelka, serija
21.40 Andrija i Anđelka, serija
22.15 RTL Direkt, emisija
22.50 Budva na pjenu od mora
00.00 Kriza, serija
00.35 CSI, serija
01.30 CSI, serija
02.20 Astro show, emisija uživo
03.20 RTL Danas, (R)
04.00 Kraj programa

HRVATSKI PROGRAM NA RTV-U

Informativna emisija na hrvatskom jeziku *Dnevnik* emitira se od ponedjeljka do subote u terminu od 17.45 minuta na Drugom programu Radio-televizije Vojvodine. Emisija *Izravno* - razgovor na aktualne teme emitira se nedjeljom u 16 sati a emisija iz kulture *Svijetionik* nedjeljom od 16.30 sati.
Polusatna emisija na hrvatskom jeziku emitira se subotom s početkom u 21 sat na Radio Novom Sadu.

GLAS HRVATA

Radijska emisija *Glas Hrvata* u produkciji HKUD *Vladimir Nazor* iz Stanišića emitira se na valovima Radio Fortuna subotom od 16 do 17 sati na frekvenciji 106,6 Mhz.

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku *Zvuci bačke ravnice* emitira se četvrtkom od 18 do 20 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 Mhz).

HRVATSKA PANORAMA NA TELEVIZIJI YU ECO

Program obuhvaća informativnu petominutnu emisiju *Cro info vijesti*, koja se prikazuje radnim danima nakon Info bloka ove televizije u premijernom i tri reprizna termina (15.30, 19.15, 22.15, 00.15 sati). Polusatna društveno-politička emisija *Motrišta* emitira se četvrtkom od 22.30 sati, a reprizira ponedjeljkom od 9 sati. Kolaž emisija s pregledom tjedna iza nas pod nazivom *Hrvatska panorama* emitira se subotom od 11 sati.

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE

SHEMA ZA RADNE DANE:

18.00 - 19.00
Najava programa • Večernji dnevnik • Anemov prilog *Bolja Srbija* • Agencijske vijesti iz RH • Kronologija - Dogodilo se na današnji dan • Jezični savjetnik *Govorimo hrvatski*

19.00 - 19.30

• Poetski predah • *Popularne melodije* - zabavna glazba (ponedjeljkom) • *Na valovima hrvatske glazbene tradicije* - narodna glazba (utorkom) • *Veliki majstori glazbe* - ozbiljna glazba (srijedom) • *Rock vremeplov* (četvrtkom) • *Minute za jazz* (petkom)

19.30 - 20.00

• *Europski magazin* - magazin Radija Deutsche Welle (ponedjeljkom) • *Kulturna povijest* (utorkom) • *Znanjem do zdravlja* (srijedom) • *Razmišljanje dopušteno* (četvrtkom) • *Tjedni vodič* (petkom)

20.00 - 20.30

• *U pauzi o poslu* (ponedjeljkom) • *Aktualije* (utorkom) • *Otvoreni studio* (srijedom) • *Kultur café* - magazin iz kulture Radija Deutsche Welle (četvrtkom) • *Vodič za moderna vremena* - emisija Hrvatskoga radija (petkom)

20.30 - 21.00

• Narodna glazba • Blic vijesti i odjava programa

SHEMA ZA DANE VIKENDA:

Subota

• 18.00 Najava programa, Vijesti dana, zabavna glazba
• 18.15 *Vojvođanski tjedan*
• 18.30 Kronologija - Dogodilo se na današnji dan
• 19.00 *Vjerska emisija*, duhovna glazba
• 20.00 Divni novi svijet
• 20.55 Odjava programa

Nedjelja

• 18.00 Najava programa, Vijesti dana
• 18.10 Nedjeljni mozaik (kronologija, zanimljivosti, zabavna glazba)
• 18.30 Kronologija - Dogodilo se na današnji dan
• 19.30 *Putnici kroz vrijeme* emisija za djecu Hrvatskoga radija
• 20.00 *Hrvatima izvan domovine* - emisija Pitomog radija iz Pitomače (RH)
20.55 Odjava programa

104,4 Mhz

U NEKO LIKO SLIKA

Berežani na *Vezovima*

IZ IVKOVIĆ ŠORA

Mereš

Piše: Branko Ivković

Faljnisi, čeljadi. Nismo se dobro ni obazrili kad eto opet došla vršidba. Zuje oni veliki kombaji na sve strane i šišaju njive da ne mož povirovat, sve oguljene kugod Perina glava kad se ošiša na čelavo. Ni slama za njima ne ostaje, tako je samelju. A kadgod, sićam se kad su

došli ti prvi kombaji, išlo se brojit džakove u zadrugu, pa ondak lipo kad dođeš na red s vršidbom, ideš za kombajom, a s njega jedan čovik pušta džakve sa žitom, a za njm se skupljalo na špediter. Imo je i velik kockast doboz di je tekla pliva, sam je oma vezo i mekane bale, ništa nije ostalo na njivi. Dabome da je sve tribalo, bile pune volarice josaga, pa obori, da ne divanim o ovim sitnežu po salaši. Sad tog više nema. Sad par farmi, »sve u njima na puce, lipo pucetom namirivaš, voda njim ide sama«. I josag je već opamećen, tačno prase zna di triba stisnit onu dudlu da mu ide voda. A nikad neću zaboravit kad smo mi opravili idrofor na salašu: ja dvi nedlje nisam znao puštit vode, uvik zavrćo na kontra stranu. Nema borme više ništa da nije na novotariji. Jedva već čekam kad će kosidba da se sit nagledam i nauživam lipi ruva, risara, oštri bisni kosa što samo zvižde kroz zriło žito u izrađenim iskusnim rukama risara, a gaće bile i uštirkane u pet i više pola sve vijore oko nogavica. Vridne risaruše skupljaju snoplje, vesele, pivaje i raduju se dobroj godini znajući da će bit kruva, a ne sad kad se kruz kupuje ovaj s kojikakim pravovima da nema u njem ni po kile a sav naduvan kugod lumbalon. E to vam je bio poso: snoplje se lipo pokupi u krstine, a gornji snop se mećo popriko i zvao se »popo«. I ondak se ostavljalo i išlo pomagat komšiji, jel rodbini da ni njevo ne ostane ne pokošeno. Kad se sve skinilo u šoru, opet svi zajedno išli pa vukli na salaše i dili snoplje u kamare dok ne naiđe kasla šorom i ne bude se vrlo. Al smo se mi dica radovali kad kasla naiđe u Ivković šor! Ma nije veća radost bio ni cirkus ni kojikake miškulancije od tog. Onda su ljudi bili složni, čovik je čovika poštivo i cinio a ne kugod sad u ovo čudno vrime kad niko nikom ne bi pomogo taman da umire u jendeku. Kazli bi: »ma pušti ga, nadrt je«. Svako svakog ne voli, svako na svakog zavidan, ja lipo ne znam kaki smo postali svit. Ta, nek živi svako kako mu Bog odredio. Manite se kojikaki uncutarija, i onako nam kratak vik i ništa nećemo odnet na onaj svit. Moj dida je uvik divanio »biće nikako«, a tako je i bilo: nikako uvik ispadne, kad rđavije, a kad bolje i tako će bit i sad. Vidim niki dan da su prominili i varoškog oca. Eto malko mi krivo što nema našeg svita sad u varškoj vladi, a toliko smo se paštrili i dali za ovu varoš. Al šta se mož, dok se mi svađamo i dilimo na ovake, onake, drugi se složili i iskoristili gužvu. Valjdar će dat Bog da i našim vodećima u varoši dođe u glavu da se ne mož baš svakog kečit odastrag, da će taj komegod još tribat pa će i nama malkoc svanit lipči dani. Al dok tog ne budne, nećemo se lipo provodit. Ajd, zbogom čeljadi.

BAĆ IVIN ŠTODIR

Izboraj oš sokoćalo jal matrni

Užeglo, bać Iva već ni zno šta radit. Televiziju ne gleda, radijon sve manje pali, a i novine mu se skroz omrazile. A kako i ne bi, šta se u posljednje vrime stalo trukovat u njima. Samo falu brundatoga, baš za sve što radi. Svit na angro čita kako mu je i koliko bolje, ko da niko ne vidi da u pundelara sve veća promaja. A i ako vidi, ne mora baš sve virovat svojima očima. I onda, šta će, kakogod dojde novo izbiranje, svaki put izbirnu njega. A ako ga baš i ne izbirnu nako kako naštođiro, oma potli izbiranja on

Piše: Ivan Andrašić

njemu nakupuje koliko mu triba ni što ka su izbirniti nisu bili pod njim. U nikoliko dana potli izbiranja ti se lipo priobratili i oma ko njega postali niko i ništa. I što bać Ivu najviše sikira, oma počeli pljuckat po nima što su do pri nikoliko dana bili pod njima, a pozaboravljali šta su pri izbora divanili za brundatoga. He, misli se bać Iva, ni malo jim ni sramota, a sotim pljunili sami na se. No, ni malo jim se ne čudi. Vidi da svakomu svašta triba, a cigurno se niko o nji ni priobratijo za džabe. Oma se sitijo šta su radili kum Tuna i njegovi ka je bilo izbiranje pri nikoliko godina. Stali u partiju o brundatoga, oma on i njegova u državne službe avansovali, a u nadnicu jim se uzelo i dicu i snaje. Eno, kum danas već glavni u varoši, a ne mož reć da je jako bistar. Tako će, konda, ispast i vaj put. Jedan njegov virni pajta o mladi dana ostavijo ne pod kojima bijo već vraganajst godina, pa ošo pod ve što sad vladu. Samo, on ni čeko da projde izbiranje, bijo malo mudriji neg kum Tuna. Proštođiro se, sporazumijo ko zna š kim i priklonijo mu se nikoliko nedilja prija. I oma na škatulja bili svi koliko ji ima u kuće, a ako sapiš i zetove i snaju, lipi tu novaca došlo. A bać Iva sve misli da će tude bit još kakegod asne, triba u njeve kuće još koikomu najt mista u državne službe. A može mu se, njegova se dosta miri međ ljudma, pa se oduvik svi i grašil za njega. I eno, već koikoga i uvuko u njevu partiju. Jedino bać Ivu i njegovu ni ni probo. Otkako prošlo izbiranje, nikako požmava o njega, nema više vrimenta ni za malo se izdivanit, a ne ko kadgoda, familijarno zasist, pa podložit pod kotlić. Onda divanu ni kraja ni konca. U posljednje vrime ima nikake nove pajtaše, pa možda ni ne volji da ga ti viđu sa starima. Bać Iva se pomalo tugaljivo naškobijo i sijo za sokoćalo. Veli, malo bi se rasteretijo, al konda baš nema sriće. Šćim mu se otvorilo, oma mu prid očima sinilo šta je novoga. Eno za glavnoga u državnomu odboru za učenjake i škulare brundati metnijo popu, al ne o ve državne vire, ne ni o ve bać Ivine, neg o nikake treće, što i međ sobom razdilila na dvi fajte, pa jedne glavni u druge, a druge u treće države. Ni mu ni malo briga što nas pope uču jedno, a učenjaci tolmaču drugo. Njemu samo do ni pedestilja-da što će brog njevoga pope i na godinu izbirat njega. A pedest po pedest, nakupi se tu lipi iljada. A dica u škole i dalje neće morat, neg će i dalje moć izbirat obi učili o sokoćala, jal možda divanit matrni.

MISLI POZNATIH

- **Goethe:** Zlato kupuje glas gomile, ali neće kupiti niti jedno srce.
- **Maugham:** Najveća životna tragedija nije što ljudi umiru, nego što ne ljube.
- **Dostojevski:** Onaj koji nikada ne promijeni mišljenje voli samog sebe više nego istinu.

KVIZ

Krsto Hegedušić

Koje godine i gdje se rodio hrvatski slikar **Krsto Hegedušić**?

Gdje je stjecao umjetničku naobrazbu?

S kojim je velikanima usavršavao svoj talent?

Koju je slikarsku grupu osnovao s **Leom Junekom**?

Što je uvelike imalo utjecaja na njegov slikarski opus?

Kada je postao redoviti profesor na Likovnoj akademiji u Zagrebu?

Što sadrže njegova kasnija djela?

Kada i gdje je umro Krsto Hegedušić?

Rodio se 26. studenoga 1901. godine u Petriju.
Na privremenoj višoj školi za umjetnost i obrt u Zagrebu.
Bečić, Krizman.
Skupinu Zemlja.
Veza s Podravinom.
Poslije Drugog svjetskog rata.
Unutarnju spoznađu, poruge, otuđenje.
Umro je 7. travnja 1975. godine u Zagrebu.

FOTO KUTAK

Iza ograde!

VICEVI

Idu miš i slon pustinjom. I slon ožedni.

Miš mu prigovori:

- Žedan si?

- Jesam!

- Pa što ne kažeš da ti dam malo iz čuturice!

Liječnik kaže škrtom ocu:

- Vaš sin se nabio na ekser!

Otac se uhvati za glavu:

- Kuku, nije valjda pocijepao tenisicu?

POGLED S TRIBINA

Sport

Susretima polufinala Europsko nogometno prvenstvo u Francuskoj ulazi u svoju veliku završnicu, a raspletom događaja hrvatskim navijači još više mogu tugovati zbog propuštene prilike sjajne generacije predvođene **Lukom Modrićem**. Je li netko mogao vjerovati da će u polufinalu biti Wales? Samo njegovi najvjerniji navijači. Ali u tome je ljepota sporta koji u svom vrhunskom izdanju proteklih mjesec dana gotovo ne silazi s televizijskih ekrana. Euro 2016 donio je 51 nogometni susret u kojem su pravi fanovi najvažnije sporedne stvari na svijetu uživali u svakoj njegovoj minuti. A kulminacija bit će nedjeljni finalni susret.

Usporedo s kvalitetnim, reprezentativnim nogometom, igra se i najkvalitetniji svjetski tenis na najpoznatijem turniru bijeloga sporta – u Wimbledonu. Teniski fanovi uživaju u duelima najboljih majstora igre na travi, raduju se i tuguju rezultatima svojih igračkih miljenika. I ovoga puta Hrvatska ima svog predstavnika u četvrtfinalu, svog već dugo godina najboljeg igrača **Marina Čilića**.

Ljubitelji košarke zorno prate kvalifikacijski turnir za plasman na Olimpijske igre, koji se ovoga tjedna igra u Torinu gdje Hrvatska reprezentacija lovi prvo mjesto i jedinu moguću vizu. Momčad izbornika **Ace Petrovića** ima kvalitetu, ali će je morati dokazati kroz pobjede u svim susretima ukoliko žele vidjeti Rio de Janeiro.

Konačno, veliki finale velikog sportskog ljeta stiže s početkom kolovoza kada počinju XXXI. Ljetne olimpijske igre. Najveći planetarni sportski događaj koji jednom u četiri godine okuplja najbolje sportaše sa svih kontinenata. Među osamdesetak sportaša koji će braniti njene boje Hrvatska uvijek ima nekoliko favorita za osvajanje nekog od olimpijskih odličja, a ovoga puta čini se kako su najveće šanse u atletici (**Perković**), veslanju (braća **Sinković**), streljaštvo (**Pejčić** i **Cernogoraz**), a realno je očekivati visok domet muške vaterpolo i rukometne reprezentacije.

Tko voli sport, stvarno može uživati ovoga ljeta.

D. P.

TENIS

Čilić, Pavić i Dodig

Najbolji hrvatski tenisač **Marin Čilić** opravdao je svoj igrački renome plasmanom u četvrtfinale Grand Slam turnira u Wimbledonu. Mjesto među osam najboljih, treću godinu za redom, izborio je pobjedom protiv Japanca **Nishikoria** (6:1, 5:1 predaja), a protivnik na putu do polufinala bio mu je sedmerostruki pobjednik Švicarac **Federer** (susret igran u srijedu). U konkurenciji parova **Mate Pavić** je u kombinaciji s Novozelčaninom **Venusom** stigao do 3. runde, isto kao i **Ivan Dodig** skupa s Brazilcem **Melom**.

KOŠARKA

Olimpijske kvalifikacije

Hrvatska košarkaška reprezentacija igra u Torinu na kvalifikacijskom turniru za plasman na OI u Rio de Janeiru. Protivnici u skupini su Italija i Tunis (prve dvije momčadi idu dalje), a potencijalni rivali u polufinalu Grčka, Iran i Meksiko. Vizu za Olimpijadu izborit će samo pobjednik turnira.

NOGOMET

Pobjeda Lokomotive

Sigurnom igrom u prvom susretu 1. runde kvalifikacija za Ligu Europe, nogometaši *Lokomotive* svaladali su u gostima predstavnika Andore *Santa Colomu* s 3:1 i praktično osigurali plasman u nastavak natjecanja. Uzvrat se igrao u četvrtak 7. srpnja u Zagrebu.

OLIMPIJADA

Josip Pavić stjegonoša

Vijeće HOO je jednoglasno odlučilo kako će hrvatski barjak na otvorenju OI u Rio de Janeiru nositi vaterpolist **Josip Pavić**, kojemu će ovo biti treće olimpijske igre. Nakon **Perice Bukića** i **Dubravka Šimenca** ovo je treći puta kako će stjegonoša biti član vaterpolo reprezentacije.

NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće
- Subotica, Karađorđev put 2,
- Telefon (danonoćno):
(024) 55-44-33

Raspored sprovoda i umrlice na
Internetu: www.funero.co.rs
e-mail: funero@funero.co.rs

Kod smrti umirovljenika umanjujemo račun
za iznos posmrtno pomoći koju daje PIO.

Izdajem apartmane u Novom Vinodolskom.
www.apartmani-karasic.com

Prodaje se trosoban stan od 73 m², dvije terase, renoviran, prijeko od Hrvatskog konzulata u naselju Tokio. Ima kablovsku, CG,... Cijena 50.000 eura. Tel.: 069 2052608.

Izdajem u najam 20 ari placa u progonu u centru Tavankuta, pogodno za plastenik ili organsku proizvodnju – ima bunar. Tel.: 064 5259245.

Prodajem kuću u Subotici, Beogradski put 30. Visoka prizemnica sa suhim ulazom. Građena početkom XX. stoljeća za veleposjednike. 4 sobe 114 m², dvorište 5 ari, pomoćne zgrade. Kišni i kopani bunar, štala za konje, podrum, tavan. Za tvrtke, atelje, umjetničke radionice i drugo. Cijena 80 tisuća eura. Tel.: 063 8765 071.

Mijenjam ili prodajem veće leandere u boji i limun, koturaljke, muške čakšire s prslukom, kožne čizme, koš, šešire, šubare, kaput i žensko bunjevačko ruvo (i sefiri), razne marame, sto i stolice, tepisi i ekskluzivna italijanska vjenčanica od čipke, muške košulje, sanduk za posteljinu, mesnate svinje 100-150 kg i 5,5 t soje (upotrebljiva i za sjeme). Tel.: 024 532570 ili 060 0532570.

Prodaju se koturaljke, stolovi i stolci, bunjevačka ruva – svila i sefiri, marame, pregače, ponjave, čaršavi, muške čakšire i prsluk, čizme, šeširi, nova el. kosilica, tepisi i staze. Tel.: 024 528 682.

Prodaje se dvosoban stan (51 m² + terasa) s odličnim rasporedom prostora na Proizivci. Stan se redovito održava i sačuvan je. Ima klimu, kablovsku i daljinsko grijanje. Cijena 28.000 eura (nije fiksno). Tel.: 064 2498244.

Izdajem (od 1. 9.) 2-soban namješten stan (3 kreveta+pomoćni ležaj, plinsko grijanje, blizina tramvaja) u Zagrebu, Folnegovićevo naselje. Cijena: 250 eura. Tel.: 063 8820654, 065 6081194. +385 92 1770196.

Hitno prodajem mali moto-kultivator, marke VALPADANO s frezerom, 10 KS. Tel.: 062 86 87964.

Potrebni radnici za rad u novoj tvornici u Slovačkoj. Tel.: 064 4109369

Prodajem veći 1 S, integralova zgrada, parketiran, s malim barom, IV. kat, 2 lifta, podrum, cg, adsl, kds tv i interfon. Tel.: 062 8900458.

Prodaje se apartman od 36 m² u Jadranovu, 5 km od Crikvenice. Tel.: 024-4527-499, 064-18-39-591.

Prodaje se muška kožna jakna vel: 56 braon boje, nova. Tel.: 064 4618006.

Prodajem perjani jastuk 80x120 s odgovarajućom novom ručno šivanom salvetskom krevetnom (dvije navlake za jastuk i dvije navlake za jorgan). Cijena po dogovoru. Tel.: 060 5402733.

Prodajem trodijelni orman – mahagonij, regal iz četiri dijela, dva garderobna i dvije vitrine, kauč, fotelju i dva taburea. Tel.: 024 4561752, 064 3051513.

Prodajem stroj šivanje marke *Bagat* s ormančićem, visoki sjaj, orahovina. Tel.: 069 2887213.

Prodajem ručno štrikaći stroj *Empisal* skoro nov – stolni. Katarina Turkal. 025 5742 136.

Prodajem poslovni prostor u centru grada cca, 350 m² na tri nivoa. Inf. 069 2887213.

Prodaje se drvena vaga s tegovima, ojačana željezom. Mjeri do 500 kg. U Subotici. Tel.: 064 3910112.

Tročlana obitelj prima na dvorbu stare osobe za mirovinu ili nekretninu. Tel.: 062 1941729.

U Somboru prodajem kompletno završenu termoizoliranu veću katnicu sa suterenom, garažom, ljetnom kuhinjom, svim komunalijama i CG u centru grada. Tel.: 025 5449220; 064 2808432.

Starija kuća (4 sobe, ručona, 2 kupaone, kuhinja, ostava) + sporedna zgrada (ljetna kuhinja, soba, kupaona) se prodaje ili mijenja za Zagreb (stan ili kuća) – centar. Tel.: 024 754760 ili 064 2394757.

Izdajem stan na Srednjacima, Zagreb, 25m², topla voda, centralno grijanje, interfon. Tel.: 063 596840 i 024 547204.

Izdajem apartman *Silver* u Zadru za 2 (+1) osobe s opremljenom kuhinjom i kupaonicom, klimatiziran, TV, Wi-fi. Na raspolaganju je vrt sa sjedećom garniturom i roštiljem. Osiguran parking. Mogućnost dodatnog ležaja ili kuniće. Udaljeno 5 min autom od plaže (Borik) te 10 min od centra grada. U neposrednoj blizini nalazi se nekoliko većih shopping centara. Cijena apartmana iznosi 40 eura/dan. Kontakt HR: Juraj 00385955110573, e-mail: phohnjec.ph@gmail.com, Kontakt SRB: Andrej 0641583637

Uzimam zemlju u zakup, Klisa, Stari i Novi Žednik, Mala Bosna, Subotica. Plaćam 12 metara po jutru. Tel.: 064 305 14 88

MAKARSKA: Iznajmljujem sobe s balkonom, kupaonom, hladnjakom, kao i upotreba kuhinje za ljetno 2016. god. Cijena povoljna. Tel.: 060 6331910.

Besplatni mali oglasi uz kupon iz *Hrvatske riječi* VAŽI DO 15. 7. 2016.

- Poštovani čitatelji našeg i vašeg tjednika, i dalje nastavljamo objavljivati rubrike malih oglasa u kojoj ćete moći objavljivati sve ono što želite prodati, mijenjati, kupiti ili darovati. Jedini uvjet za objavu vašeg malog oglasa je priloženi kupon kojega objavljujemo u svakom broju *Hrvatske riječi*.
- Duljina malog oglasa ne smije prelaziti više od 30 riječi.

Uredništvo

Hrvatska likovna udruga *CroArt* prodaje umjetničke slike, djela članova udruge. Zainteresirani se mogu javiti predsjedniku udruge. Tel.: +381 24 529 745; mobil: +381 63 518 218; e-mail: horvat.josip.su@gmail.com

HKC *Bunjevačko kolo*, Likovni odjel, vrši prodaju slika svojih članova. Slike se mogu vidjeti u prostorijama Centra, ul. Preradovićeve 4. radnim danom od 8 do 14 sati. Tel: 024/556-898 ili 555-589.

AKCIJA!

SG

intarnat

već od

649 din

TIPPNET
SUBOTICA TEL: 024/555765
KARAOGEV PUT 2 WWW.TIPPNET.RS

Republika Srbija
Autonomna Pokrajina Vojvodina
Grad Subotica
GRADSKO VIJEĆE
S u b o t i c a, Trg slobode 1

Gradsko vijeće Grada Subotice, temeljem članka 57, stavak 1, točka 7 i članka 64, stavak 1 Statuta Grada Subotice (Službeni list Općine Subotica, br. 26/08 i 27/08 – ispravak i Službeni list Grada Subotice, br. 46/11 i 15/13) i članak 23, 24 i 25 Odluke o Gradskom vijeću Grada Subotice (Službeni list Grada Subotice, br. 1/10 i 40/12) raspisuje

JAVNI OGLAS

za postavljenje načelnika Gradske uprave Grada Subotice na razdoblje od pet godina

Kandidat osim općih uvjeta predviđenih člankom 6 Zakona o radnim odnosima u državnim tijelima (Službeni glasnik RS, br. 48/91, 66/91, 44/98, 49/99, 34/01, 39/02, 49/05-US, 79/05 i 23/13-US), a koji su sljedeći:

- da je državljanin Republike Srbije,
- da je punoljetan,
- da ima opću zdravstvenu sposobnost i
- da nije osuđivan za kazneno djelo na bezuvjetnu kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci ili za kazneno djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje poslova u tijelu lokalne samouprave, treba ispunjavati i posebne uvjete:
- da ima završen pravni fakultet,
- da ima položen ispit za rad u tijelima državne uprave i
- da ima najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

Uz prijavu kandidat je dužan priložiti dokaz o ispunjenosti uvjeta i osobnu i radnu biografiju.

Dokumentaciju kojom se dokazuje ispunjenost uvjeta iz javnog oglasa kandidat podnosi u originalu ili kao ovjerenu presliku.

Prijave kandidata s priložima podnose se Gradskom vijeću Grada Subotice u roku od osam dana od dana posljednjeg objavljivanja oglasa, putem pošte, na adresu: Subotica, Trg slobode 1, ili osobno, predajom u Gradskom uslužnom centru u prizemlju Gradske kuće u Subotici, Trg slobode 1.

Prijave se dostavljaju u zatvorenoj kuverti s naznakom: »Prijava na oglas za načelnika Gradske uprave«.

Neblagovremeno podnesene i prijave s nekompletnom dokumentacijom se neće uzeti u razmatranje.

Gradsko vijeće Grada Subotice će odluku povodom raspisanog javnog oglasa donijeti u roku od 20 dana od dana posljednjeg javnog oglašavanja.

III.

Javni oglas objaviti u listu *Danas*, u listovima *Subotičke novine*, *Magyar Szó*, *Hrvatska riječ* i *Poslovi*, kao i u Službenom listu Grada Subotice.

IV.

Obrazuje se Komisija za razmatranje prijava kandidata po javnom oglasu (u daljem tekstu: Komisija) u sljedećem sastavu:

1. Ágota Bálint, predsjednica,
2. Jasmina Stevanović, članica i
3. Ranko Čuljković, član.

Komisija ima zadatak po zaključenju javnog oglasa razmotriti pristigle prijave i u roku od tri dana od zaključenja javnog oglasa dostaviti Gradskom vijeću Grada Subotice prijedlog za izbor i za postavljenje za načelnika Gradske uprave.

Gradonačelnik, Bogdan Laban

Gradska uprava Subotica, Tajništvo za poljoprivredu i zaštitu životnog okoliša, temeljem članka 10. i 29. Zakona o procjeni utjecaja na životni okoliš (Sl. glasnik RS br. 135/04 i 36/09) objavljuje:

OBAVJEŠTENJE O DONESENOM RJEŠENJU DA NIJE POTREBNA IZRADA STUDIJA PROCJENE UTJECAJA NA ŽIVOTNI OKOLIŠ

za projekt »Benzinska stanica«, na katastarskoj parceli 10118/3 KO Tavankut, ulica Kaponja bb, općina Subotica (46.017161°, 19.530623°), nositelja projekta EKO SRBIJA AD Beograd, Tošin bunar 274/a.

Zainteresirana javnost ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana objavljivanja obavještenja u sredstvima informiranja. Tekst rješenja se u cijelosti može preuzeti na Internet adresi: http://www.subotica.rs/documents/zivotna_sredina/Resenja/IV-08-501-189-2016.pdf

MINJA KOPUNOVIĆ, SKAKAČICA U DALJ

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Sve duži skokovi

Iz godine u godinu mlada atletičarka Spartaka sve više napreduje

Jedna od najatraktivnijih disciplina atletike, kraljice sportova, je svakako skok u dalj. Mlada Subotičanka **Minja Kopunović**, učenica trećeg razreda OŠ *Ivan Goran Kovačić*, već nekoliko godina vrijedno trenira i bilježi lijepe rezultate. Njeni skokovi sve su duži i nastavi li ovako, smiješi joj se lijepa sportska budućnost.

»Atletikom sam se počela baviti od prvoga razreda osnovne škole, ponajviše zbog toga što mi gimnastika nije najbolje išla zbog visine. Mama me je upisala, i ja sam se definitivno opredijelila za ovaj drugi, bazični sport. I drago mi je zbog toga«, priznaje na početku razgovora desetogodišnja skakačica AK *Spartak* iz Subotice Minja Kopunović.

SKOK U DALJ

Na pitanje kako je odabrala baš skakanje u dalj, naša mlada sugovornica nam pojašnjava:

»Kad sam počela trenirati,

trenor **Joška Kereši** nas je sve isprobao i u skoku u dalj, a kada je vidio koliko mogu skočiti odmah me je odabrao za ovu disciplinu i ubrzo sam počela skakati i na prvim natjecanjima. Početne dužine mojih skokova su bile oko 3,6 m i postupno su se povećale proteklih godina. Moj sadašnji rekord iznosi 4,2 m, a postigla sam ga nedavno na vođanskom natjecanju u Senti«.

TRENINZI

Kako sama priznaje, Minja voli trenirati i zato ne propušta treninge na Gradskom stadionu u Subotici.

»Na svakom treningu vježbamo trčanje, koje je izuzetno važno za skok u dalj i skokove kroz koje se nastoji poboljšavati tehnika i dužina. Sada, kada je počeo ljetni raspust imamo treninge skoro svakoga dana, što je odlična prilika za mnogo više rada i napredovanja, jer dok traje škola imamo samo dva treninga

tjedno, plus subota i nedjelja«.

Je li zamorno trenirati skok u dalj?

»Meni nije, jer mi se ova disciplina jako dopada. Imam snage za sve skokove koje trebam napraviti tijekom treninga«.

TEHNIKA

Kvalitetne i duge skokove krasi, prije svega, dobra tehnika i precizno odrađeni zalet. Mlada i talentirana skakačica AK *Spartak* svakim novim treningom nastoji unaprijediti svoju tehniku.

»Moram još mnogo raditi na zaletu, jer to je nešto na čemu se mora mnogo raditi. Na natjecanjima volim gledati i druge kako skaču, kako izgleda njihov zalet i pokušavati kombinirati najbolju kombinaciju potrebnih koraka za što duži skok. Također, uvijek kada imam priliku gledati atletiku na televiziji, osobito najbolju skakačicu s ovih prostora **Ivanu Španović** koja je moj sportski uzor, nastojim upijati što više detalja koji bi mi pomogli u poboljšanju mojih rezultata«.

Za dobar i dug skok potreban je dobro izbalansiran zalet. Koliko koraka trenutačno imaš u svom zaletu?

»Trenutačno moj zalet čini 81,5 koraka s kojima nastojim postići što veće ubrzanje i što dalji skok kada se odrazim s doskočne daske«.

REZULTATI

Za proteklih nekoliko godina bavljenja atletikom Minja je u svojoj uzrasnoj kategoriji osvajala brojna prva i druga mjesta na vođanskim natjecanjima,

koja na najbolji način potvrđuju lijepu sportsku budućnost koja je pred njom.

»Ponosna sam na osvojene medalje, koje su plod vrijednog treniranja i nadam se kako ću s dobrim rezultatima nastaviti i u budućnosti. Na meni je da treniram i trudim se najviše koliko mogu, a rezultati će doći«, skromna je Minja.

S obzirom na to da dolazi iz sportske obitelji, a njezin otac **Aleksandar** je bio vrstan profesionalni nogometaš, danas pomoćni trener u subotičkom superligašu NK *Spartak*, morali smo Minju upitati dobije li ponekada određene sportske savjete od svog oca.

»Tata je isključivo u nogometu i ne razumije se mnogo u atletiku, pa me ne može baš puno savjetovati. Zato je moj brat u prednosti, jer on trenira nogomet i svakako mu tata svojim bogatim iskustvom može mnogo pomoći«.

NAPREDAK

Talent i predisponiranost za ovu atletsku disciplinu, uz vridan i marljiv rad na treninzima, u budućnosti će zasigurno donijeti Minji još duže skokove i rezultatski napredak. Koja je sljedeća daljina koju bi voljela preskočiti u bližoj budućnosti?

»Moj sljedeći cilj je poboljšati dužinu skoka za 20 cm i ustaliti se na skokovima oko 4,4 m što je u ovom uzrastu posve solidan rezultat. Ja ću se truditi i vjerujem kako ću uskoro stići do te dužine«, slegnula je ramenima na koncu razgovora talentirana skakačica u dalj Minja Kopunović.

Đurđin 9.7.2016.

Durđin 9.7.2016.

